

**T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZIM VE NOKTALAMA
KURALLARINI KULLANIM DÜZEYLERİNİN
BELİRLENMESİ**

Funda SAĞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Doç. Dr. Derya YILDIZ

Konya - 2019

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Funda SAĞ
	Numarası	098303011009
	Ana Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi
	Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi
	Programı	Yüksek Lisans
	Tezin Adı	7. Sınıf Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kurallarını Kullanım Düzeylerinin Belirlenmesi

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Funda SAĞ

(İmza)

13/12/2019

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Funda SAĞ
	Numarası	098303011009
	Ana Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi
	Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi
	Programı	Yüksek Lisans
	Tezin Adı	7. Sınıf Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kurallarını Kullanım Düzeylerinin Belirlenmesi

Funda SAĞ tarafından hazırlanan '7. Sınıf Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kurallarını Kullanım Düzeylerinin Belirlenmesi' başlıklı bu çalışma 13/12/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

	Ünvanı Adı Soyadı	İmza
Danışman	Doç. Dr. Derya YILDIZ	
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Şerife AKPINAR	
Jüri Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Tayyibe EKEN	

Tez Çalışması Orijinallik Raporu Formu

Öğrencinin	Adı Soyadı	Funda SAĞ	Numarası	098303011009
	Anabilim Dalı	Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı		
	Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi Bilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans		
	Danışmanı	Doç. Dr. Derya YILDIZ		

Tez Başlığı	7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZIM VE NOKTALAMA KURALLARINI KULLANIM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
-------------	---

Rapor Türü	Mezuniyet
------------	-----------

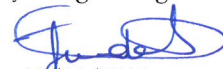
Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın İç Kapak, Özetler, Ekler ve Ana Bölümlerden (Giriş, Alan Yazın, Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuçlar ve Öneriler) oluşan toplam 124 sayfalık kısmına ilişkin, 13/12/2019 tarihinde tez danışmanım tarafından **turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %12 olarak belirlenmiştir.

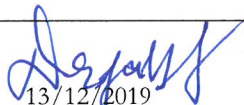
Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez kabul sayfası hariç,
2. Tez çalışması orijinallik raporu hariç,
3. Bilimsel etik beyannamesi hariç,
4. Ön söz hariç,
5. İçindekiler hariç,
6. Simgeler ve kısaltmalar hariç,
7. Kaynakça hariç
8. Özgeçmiş hariç,
9. Alıntılar dâhil,
10. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

13/12/2019
Funda SAĞ
İmza

13/12/2019
Doç. Dr. Derya YILDIZ
İmza

ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR)

Okuma, bir metni tüm unsurlarıyla anlamaktır. Hem okumayı hem de yazıyı etkili kılan ise doğru yerde kullanılan işaretlerdir. Metinlerin anlaşılabilirliğini sağlamak, anlamı güçlendirmek için kullanılan noktalama işaretleri, okunanın anlaşılabilmesini sağlar. Bunun için noktalama işaretleri sözcüklerin mimikleri ve duygularıdır.

Bir durum tespiti yaptığımız bu çalışmada noktalama işaretleri ve yazım kurallarının öğrenciler tarafından ne derecede içselleştirildiği ve ne kadar kullanıldığı sorularına cevap aradık. Elde edilen sonuçlar yazım ve noktalama ile ilgili verilen eğitimlere dair dönüt vermesi bakımından önem taşımaktadır.

Bu zor süreçte her türlü desteği veren, tüm olumsuzluklara rağmen hep anlayış gösteren ve bana yardım eden danışmanım Doç. Dr. Derya YILDIZ'a ve çalışmam boyunca beni yüreklendiren, tecrübelerinden yararlandığım mesai arkadaşım Süleyman TABAK'a, yardımlarından dolayı Sibel AKGÜL ve Canan GÜL'e teşekkür ediyorum.

Eğitim hayatım boyunca benim için maddi manevi hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan, her zaman yanımda ve bugünlere gelmemde büyük katkıları olan sevgili aileme, hayatıma girdiği günden beri desteğini esirgemeyen sevgili eşime teşekkürlerimi sunuyorum. Oyun zamanlarını (ç)aldığım çocuklarım Esin'e ve Ali Atahan'a da benim tez yazmama izin verdikleri için teşekkür ediyorum.

Funda SAĞ

KONYA, 2019

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Funda SAĞ
	Numarası	098303011009
	Ana Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi
	Bilim Dalı	Türkçe Eğitimi
	Programı	Yüksek Lisans
	Tezin Adı	7. Sınıf Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kurallarını Kullanım Düzeylerinin Belirlenmesi

ÖZET

Bu çalışma 7. sınıf öğrencilerinin noktalama ve yazım kurallarını kullanım seviyelerini tespit etmek için yapılmıştır.

Araştırmada 7. sınıf öğrencilerinin defterleri incelenmiştir. Araştırma nitel modelde, doküman incelemesi yöntemiyle hazırlanmış, betimsel bir çalışmadır.

Araştırmanın inceleme nesnelerini Antalya ili, Kumluca ilçesindeki 3 farklı okuldaki 7. sınıf öğrencilerinin defterleri oluşturmaktadır. Bu okullar:

1. Mavikent Ramazan Abacı Ortaokulu
2. Durali Yazıcı Ortaokulu
3. Kasapçayırı Ortaokulu

Okulların seçiminde uygulama kolaylığı için kolay ulaşılabilir örneklem etkili olmuştur. Kolay ulaşılabilir veya elverişli örneklem, kolay olanı seçme; bilgi ve güvenilirlik pahasına zaman, para ve çabadan tasarruf sağlama kolaylığı sağlamaktadır (Baltacı, 2018: 246).

Her okuldan tesadüfi yöntemle seçilen 3 kız ve 3 erkek olmak üzere toplamda 18 öğrencinin 7. sınıfta tutmuş oldukları defterler yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini kullanım düzeylerini belirlemek amacıyla incelenmiştir.

Araştırma, noktalama işaretlerinden:

1. Nokta
2. Virgül
3. İki nokta

4. Üç nokta
5. Soru işareti
6. Ünlem işareti
7. Kısa çizgi
8. Eğik çizgi
9. Kesme işareti
10. Yay ayraç
11. Köşeli ayraç ile sınırlandırılmıştır.

Araştırma, yazım kurallarından da:

1. Yazımı karıştırılan kelimeler
2. Sayıların yazımı
3. Büyük harflerin kullanımı
4. Birleşik kelimelerin yazımı
5. İkilemeler ve kısaltmaların yazımı
6. Bağlaç olan “ki” ve “de” ile soru edatı “mi”nin yazımı ile sınırlandırılmıştır.

yukarıda isimleri verilen başlıklar çerçevesinde toplanan veriler grafiklere dönüştürülmüş ve yorumlanmıştır. Çalışmada kabul edilen ölçeğe (Metin, 2012) bakılarak öğrencilerin iyi, orta veya zayıf bir öğrenme gerçekleştirildiğine dair sonuçlara varılmış ve bulgulara göre önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: 7. Sınıf, Noktalama işaretleri, Yazım Kuralları.

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Name and Surname	Funda SAĞ
	Student Number	098303011009
	Department	Turkish Education
	Department	Turkish Education
	Study Programme	Master's Degree (M.A.)
	Supervisor	Doç. Dr. Derya YILDIZ
	Title of the Thesis/Dissertation	Determining The Level Of The 7th Grade Students' Usage Of Spelling And Punctuation Rules

ABSTRACT

This study was aimed to determine the level of usage of spelling and punctuation rules of the 7th grade students.

In the research, the notebooks of 7th grade students were examined. The research which was prepared with qualitative model and document analysis method; is a descriptive study.

The research materials of the research are the notebooks of the 7th grade students from 3 different schools in Kumluca district of Antalya. These schools are:

1. Mavikent Ramazan Abacı Secondary School
2. Durali Yazıcı Secondary School
3. Kasapçayırı Secondary School.

The easily accessible sample for the ease of implementation was effective in the selection of schools. Choosing the easy one through easily accessible or convenient sampling; it provides ease of saving time, money and effort at the expense of knowledge and reliability (Baltacı, 2018: 246). The notebooks of 3 girls and 3 boys who were randomly selected from each school and 18 students in total were examined in order to determine the usage level of spelling rules and punctuation marks.

Research, punctuation marks are limited with:

1. Full stop
2. Comma

3. Colon
4. Dots
5. Question mark
6. Exclamation mark
7. Hyphen
8. Slash
9. Apostrophe
10. Paranthesis
11. Square paranthesis

Research, writing rules are limited with:

1. Mixed words at spelling
2. Writing the numbers
3. Use of capital letters
4. Spelling of compound words
5. Writing reduplications and abbreviations
6. Conjunctive “ki” and “de” and the writing of question preposition “mi”.

The data collected under the headings given above were converted into graphics and interpreted. According to the criteria accepted in the study (Metin, 2012), it was concluded that the students had good, moderate or poor learning and recommendations were made according to the findings.

Keywords: Grade 7, Punctuation, Spelling Rules,

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU.....	ii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	iii
ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR)	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ	xi
GRAFİKLER LİSTESİ	xii

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Modeli.....	1
1.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	1
1.3. Verilerin Toplanması.....	2
1.4. Verilerin Analizi.....	2

İKİNCİ BÖLÜM KAVRAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ALANYAZIN

2.1. İletişim	4
2.1.1. Sözlü İletişim (Sözlü Dil).....	4
2.1.1.1. Göz Kantağı Kurma	6
2.1.1.2. Ortak İlgi Alanı Kurma.....	7
2.1.1.3. Sıralı Konuşma.....	7
2.1.2. Yazılı İletişim	7
2.2. Türkçe Eğitimi.....	9
2.2.1. Türkçe Öğretim Programlarında Noktalama İşaretleri ve Yazım Kuralları İle İlgili Kazanımlar (7. Sınıf)	11
2.2.2. Türkçe Dersi Temel Becerileri (Yazma).....	15
2.2.3. Türkçe Dersi Temel Becerileri (Okuma)	17

2.2.4. Türkçe Dersi Temel Becerileri (Dinleme)	19
2.2.5. Türkçe Dersi Temel Becerileri (Konuşma)	20
2.3. Noktalama İşaretleri	21
2.4. Yazım Kuralları	36

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	47
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	47
3.3 Verilerin Toplanması	48
3.4 Verilerin Analizi	48

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma	68
5.2. Sonuç	69
5.3. Öneriler	72
KAYNAKÇA	73
EKLER	80
Ek-1: Mavikent Ramazan Abacı Ortaokulundan Elde Edilen Veriler	80
Ek-2: Durali Yazıcı Ortaokulundan Elde Edilen Veriler	90
Ek-3: Kasapçayırı Ortaokulundan Elde Edilen Veriler	100
Ek-4: Öğrenci Defterlerinden Örnek Fotoğraflar	110
ÖZGEÇMİŞ	115

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Yazma türleri.....	17
-----------------------------	----

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: Noktadan Elde Edilen Veriler	50
Grafik 2: Virgülden Elde Edilen Veriler	51
Grafik 3: İki Noktadan Elde Edilen Veriler	52
Grafik 4: Üç Noktadan Elde Edilen Veriler.....	53
Grafik 5: Soru İşaretinden Elde Edilen Veriler.....	54
Grafik 6: Ünlem İşaretinden Elde Edilen Veriler	55
Grafik 7: Kısa Çizgiden Elde Edilen Veriler	56
Grafik 8: Eğik Çizgiden Elde Edilen Veriler.....	57
Grafik 9: Kesme İşaretinden Elde Edilen Veriler	58
Grafik 10: Yay Ayraçtan Elde Edilen Veriler.....	59
Grafik 11: Köşeli Ayraçtan Elde Edilen Veriler.....	60
Grafik 12: Çalışmada Yazımı Karıştırılan Kelimelerden Elde Edilen Veriler	61
Grafik 13: Sayıların Yazımından Elde Edilen Veriler	62
Grafik 14: Büyük Harflerin Kullanımından Elde Edilen Veriler.....	63
Grafik 15: Birleşik Kelimelerin Yazımından Elde Edilen Veriler.....	64
Grafik 16: İkilemeler ve Kısaltmaların Yazımından Elde Edilen Veriler	65
Grafik 17: Bağlaç Olan ki ve de ile Soru Edatı mi'nin Yazımından Elde Edilen Veriler.....	66
Grafik 18: 7. Sınıf Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kurallarını Kullanım Düzeylerinin Belirlenmesinden Elde Edilen Veriler	67

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, verilerin toplanması ve verilerin analizi açıklanmaktadır.

1.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi 7. sınıf Öğretim Programı'nda belirtilen yazım ve noktalama kurallarını uygulayabilme düzeylerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışma betimsel bir niteliktedir. Araştırmanın yöntemi doğal koşulları içinde olayları ve olguları incelemeyi amaçlayan alan araştırması yöntemidir.

Alan araştırmalarında incelenen kişilerin ve olayların doğal ortamına girilerek, onların davranışlarına katılarak, tepkileri, duygu ve düşünceleri tespit edilmeye çalışılır. Bu yöntemde incelenen olayın tüm yönleri belirlenebildiği gibi zaman sınırlaması yoktur. Aynı zamanda elde edilen veriler kayıt altında tutularak araştırma süreci daha net gözlemlenebilir. Niteliksel bir araştırma olan alan araştırması yeni hipotez kurulmasına yönelik verilerle çalışılır. Durum tespitlerinde kullanılan alan araştırmaları daha çok mevcut durumun fotoğrafını çekerek araştırmaya durumun anlaşılabilirliğine dair veri sağlar.

Çalışmada, tarama modeli kullanılmış yani araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılmıştır. Araştırma sürecinde elde edilen verilere yönelik herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Tespit edilen ve bilinmek istenen durum, gözlenip belirlenmiştir.

1.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırma evrenini Antalya ili, Kumluca ilçesindeki ilköğretim 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise Kumluca ilçesinde bulunan:

1. Mavikent Ramazan Abacı Ortaokulu
2. Durali Yazıcı Ortaokulu
3. Kasapçayırı Ortaokulunda öğrenim gören 18 öğrenci oluşturmaktadır.

Yukarıda ismi verilen okullardan rastgele seçilen 18 tane 7. sınıf öğrencisinin defterleri ile bu çalışma gerçekleştirilmiştir.

Kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi bu okulların seçiminde etkili olmuştur. Bu yöntem araştırmayı hızlandıran bir yöntemdir. Araştırmacı, yakın ve erişilmesi kolay olan bir durumu tercih eder. Bu örneklem yöntemi çoğu zaman ekonomiklik ve zamanlama açısından daha uygun olduğu için kullanılır (Baltacı, 2018: 246). Her okuldan tesadüfi yöntemle seçilen 3 kız ve 3 erkek, toplamda 18 öğrencinin 7. sınıfta tutmuş oldukları defterler yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini kullanım düzeylerini belirlemek amacıyla incelenmiştir.

1.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri Türkçe dersinde öğrencilerin kullandıkları defterler incelenerek elde edilmiştir. Araştırmaya konu olan 11 noktalama işareti ve 6 yazım kuralı incelenerek öğrencilerin kullanım düzeyleri belirlenmiştir.

1.4. Verilerin Analizi

Etkinlikte noktalama işaretlerinin ve yazım kurallarının kullanım düzeylerinin tespitinde Türk Dil Kurumu tarafından yayımlanan Yazım Kılavuzu (25.baskı, 2008) ölçüt kabul edilmiştir. Yazım Kılavuzunda yer alan noktalama işaretleri ve yazım kuralları dikkate alınarak öğrencilerin defterleri incelenmiştir. Bu incelemelerde öğrencilerin noktalama ve yazım yanlışları tespit edilmiştir. Yazım Kılavuzunda yer alan kurallar dikkate alınarak çalışmada yer alan öğrencilerin noktalama işaretlerine uyma düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada başarı ölçeği olarak (Metin, 2012) tarafından formülize edilen çalışması temel alınmıştır. Veriler oransal dağılımına göre zayıf, orta, iyi olarak ifade edilmiştir. Zayıf düzey 0-60 oran aralığı olarak; orta düzey 61-80 oran aralığı olarak; iyi düzey 81-100 oran aralığı olarak

kabul edilmiştir. Öğrencilerin defterlerinden elde edilen yazım ve noktalama yanlışları okul ve öğrenciler kodlanarak verilmiştir. Örnek (O2, 3K): İkinci okul, üçüncü öğrenci, cinsiyet: kız anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ALANYAZIN

2.1. İletişim

2.1.1. Sözlü İletişim (Sözlü Dil)

Dil insanlar arasında bilgi ve duygu paylaşımını sağlayan temel iletişim kurma aracıdır (Sayar, 2012: 4). Konuşma ve dil birbirine sıklıkla karıştırılmaktadır. Aralarındaki fark ise dil; konuşma, yazma ve sembollerle ifade etmeyi de içeren geniş kapsamlı bir kavramdır. Konuşma ciğerlerden gelen hava ile üretilen seslerin dil ile iletişime geçmesidir (MEB, 2008: 3). Kişilerin çevreleriyle ilişkilerini düzenleyen organ dildir. Dille birlikte insan, zihninde olanlarla, çevresindekilerle iletişime geçmiş ve düşüncelerini dil sayesinde aktararak yaşamını sürdürmüştür. Dilin ürünü olan söz, bazen savaflara neden olabildiği gibi bazen de güzelliklerin oluşmasında öncü aktördür. Dil eğitimi, kişilerin düşünme ve iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlar. Dil yoluyla iletişimin bir yönünü anlatma, öteki yönünü de anlama oluşturur. Bu yüzden bütün ülkelerin eğitim sistemlerinde dil eğitimine, özellikle ve öncelikle ana dili eğitime büyük önem verilir (Dolunay, 2010: 277).

Yapılan son çalışmalara göre mimiklerin iletişim sisteminin ayrılmaz bir parçası olduğuna işaret etmiş ve aynı çalışmalar çocukların 9 ila 10 ay itibari ile mimik kullanmaya başladığını göstermiştir (Acar, 2015: 5). Mimik kullanımı ifade edici dili daha da kuvvetlendirerek zenginleştirmektedir. Mimikler bize sözcüklerin ifade ettiklerinden daha fazlasını anlatır ve bizim düşüncelerimizi şekillendirir. Bu mimiklerle söylenen veya ifade edilen sözün dinleyici üzerindeki etkisi kuvvetlenebildiği gibi dinleyici üzerinde söze dair şüpheler de uyandırabilmektedir.

Dil üzerine çalışmalar 1960'larda başlamış, 1970 ve 80'li yıllarda dil büyük ilgi toplamıştır. Bu çalışmaların başlangıcında kelime kombinasyonları üzerinde durulmuş, zamanla dil ve zihin üzerinde durulmuştur. Bu süreçte dilin öğrenilmesi

için çocukların doğuştan bir mekanizmaya sahip oldukları görüşü Psikolinguistik kuram (Chomsky, 1969), dilin öğrenilmesini taklit, pekiştirme ve ödüllendirme ile kazanıldığını savunan davranışçı görüş (Skinner, 1957), dilin öğrenilmesini yeteneklerin gelişmesiyle kazanıldığını kabul eden anlamsal-bilişsel görüş (Bloom, 1970), dildeki gelişmelerde sosyal çevrenin son derece etkili olduğunu savunan sosyolinguistik görüş (Bruner, 1974) kalıtım ve çevreyle etkileşimi sonrasında kazanıldığını savunan etkileşimci anlayış olmuştur (Öztürk, 1995: 19-20). Tüm bu kuramlar kendilerince dili açıklamaya çalışmışlardır.

Dili kısımlara ayıran dil bilimciler de olmuştur. Bloom ve Lahey (1978) dili biçim, içerik ve kullanım olarak üç kısma ayırmışlar ve her kısmı kendi içinde şu şekilde açıklamışlardır: Biçim kısmı; sesleri, sözcükleri, kök ve ekleri ve sözcüklerin cümle içinde sıralanışını inceler. İçerik kısmı, dilin anlamı ve sözcüklerin farklı etkilerle bir araya getirilmesinden oluşan cümle anlamlarıyla ilgilenir. Kullanım bileşeninin iki yönü bulunmaktadır. Bunlar işlev ve bağlamdır. İşlevi konuşmacının amacı belirler. Bu amaçların doğru mesajlar şeklinde sözlü iletişimde bulunan kişiye ulaştırılabilmesi için doğru bağlamların seçilmesi gerekir. Bağlam ise sözcük ve cümle seçimiyle ilgilidir. Örneğin, ders anlatırken tercih ettiğimiz sözcük ve cümle yapılarıyla bir arkadaşımızla konuşurken seçtiğimiz sözcük ve cümleler farklıdır. Her iki konuşmada bilgi paylaşılırken dili kullanma şekli dinleyicilerden dolayı değişir (Özmen, 2000: 2).

Dil, zamanla kendi bilimsel yapısını oluşturup insanların iletişim aracı olmaktan öte "Filoloji" ismiyle anılıp dilbilimcilerin ve eğitimcilerin yoğunlaştığı bir alan olmuştur. Dil, fikirlerin somut olmayan bir ifade biçimi, farklı bir ifadeyle bu soyut biçimlerin, bir zihinden diğerine aktarılması sürecinde somutlaştırılması, fiziksel yapılara evrilmesi gerekmektedir (Can, 2009: 8). Bu noktadan sonra sırayı konuşma almaktadır. Konuşmayı, ciğerlerden gelen havanın dil, diş ve damak gibi unsurlara çarparak sese dönüşmesi olarak da söyleyebiliriz.

Dil, fiziki olgunluğa erişirken ve çevreyle edindiği etkileşimle kendisinde meydana gelen değişimler paralelinde bireyin zihinsel gelişimine etki eder. Bu gelişim kişilik oluşumunun ve zekâ gelişiminin de baş aktörlerindedir. Gelişimin bir bütün

olduğu düşünülürse dil alanındaki bir aksaklık tüm alanlara etki eder. Bunun içindir ki dil gelişimi bireyin bir bütün olarak gelişmesinde önemli bir faktördür.

Bazen çocuklar edindikleri bu dili kullanmakta veya anlamakta sıkıntılar yaşamaktadırlar. Bu sıkıntılar dilin sözdizimi, biçim bilgisi, anlam bilgisi, edim bilgisi gibi bileşenlerinden bir veya daha fazlasında birlikte ve farklı derecelerde görülebilmektedir. Bir problem olup olmadığının kararına da genellikle bu bireylerin çevresel beklentilerle ve benzer gelişim özellikleri gösteren yaşlılarıyla karşılaştırılmasıyla varılmaktadır (Güven, 2014: 6). Dil gelişiminde aileler veya eğitimciler bireyin etrafındaki uyarıcıları zenginleştirmeli ve rol modelliği konusunda dikkat etmelidirler. Çünkü etraftaki uyaranların zenginliği ve rol modelin niteliği paralelinde dil gelişimi değişkenlik göstermektedir.

Çocuklar evrensel dil ilkeleriyle doğar ve zamanla doğdukları toplumun dilini kavrarlar. Birbirinden farklı dilleri konuşan milletlerin çocuklarında dil gelişimi ilk dönemlerinde benzerlikler gösterirken ilerleyen yıllardaki bu benzerlikler 18-32 aydan sonra ait olduğu toplumun kimlik özelliklerini sergilemeye başlar (MEB, 2013: 3).

Sözel iletişimin devamlılığı bazı öğelere dikkat edilmesine bağlıdır. Bu öğeler iletişimi kuvvetlendirdiği gibi sözlü iletişimin kalitesini artırır ve konuşmacıların birbirine saygı duymasını sağlar. Aynı zamanda konuşmacıların birbirini dikkate aldığını, ona değer verdiğini gösterir. (Tabak, 2018: 28).

2.1.1.1. Göz Konağı Kurma

İletişim sırasında konuşmacının yüzüne bakmak, dikkatini ona yöneltmek, hem kişisel ve toplumsal gelişim hem de alıcı dil ve ifade edici dilin kazanılması için iletişimin kuvvetlenmesini destekleyici niteliktedir. Göz konağı kurmanın ilk basamağı yüze bakmaktır. Bu davranış konuşanın dikkate alındığını da gösterir. İletişimimiz, mesajlarla birlikte yüz ifademiz, insanlara konuştuğumuz hakkında ipucu verir. Özellikle çocuklarla iletişime girerken onların yüzlerine bakılması onlara iletilen mesajın anlamlandırılmasını sağlar ve sözel iletişimi kuvvetlendirir. Bu durum konuşmacının ciddiye alındığı izlenimi oluşturmakla birlikte iletişime samimiyet katar.

2.1.1.2. Ortak İlgi Alanı Kurma

Özellikle sözlü iletişimin gerçekleşmesi için aynı konu üzerinde durulmalıdır. Benzer ilgi alanının olmayışı veya ortak ilginin kurulamayışı iletişimi zayıflattığı gibi sözel iletişimin kısa sürmesiyle sonuçlanır. Aileler küçük çocuklarla çalışırken onların ilgilendiği ile ilgilenmelidir.

2.1.1.3. Sıralı Konuşma

İletişim sürecinde konuşmacıların sırayla konuşmaları konuşmanın belkemiğidir. İletişimde konuşmacıların birbirlerinin sözünü kesmeden, birbirlerine söz hakkı vererek konuşmaları iletişimi daha anlaşılır ve sürdürülebilir kılmaktadır. Sıralı konuşma aynı zamanda konuşmacıların birbirlerine saygı duyduklarının göstergesidir. Konuşma karşılıklı bir top oyununa benzer. Biz topu atarız, karşıdaki kişi topu tutar ve bize atar. Sözlü iletişimin sağlıklı olarak gerçekleşmesi için konuşan kişilerin birbirini dinlemesi gerekir. Sıra alma, daha konuşmaya başlamadan önce çocuğa öğretilmelidir (Özmen, 2000: 4-5).

2.1.2. Yazılı İletişim

Seslerin simgelere dönüşmesinden sonra bir zemin üzerine kalem gibi iz bırakıcı unsurların yardımıyla anlam bütünlüğü olan ve belirli sistematik yapılarla dayanan izlere yazı diyebiliriz. Yazma: Düşündüklerimizi, duyduklarımızı, tasarladıklarımızı ve görüp yaşadıklarımızı yazıyla anlatmanın, bir başka deyişle başkalarıyla iletişim kurmanın yollarından biridir (Sever, 2004: 24). Yazma (yazılı anlatım / kompozisyon), “düşünce gücüne sahip olanların görüş, fikir ve duygularıyla gözlem, deney ve tecrübelerini, seçilen konuyla ilgisi ölçüsünde planlayıp dilin kurallarına uygun biçimde anlatması” olarak tanımlanabilir (Göçer, 2010: 179). Yazma bireyin günlük yaşamında bir zorunluluk olduğu gibi hem de mesleki ve sanatsal bir eylemdir. Buradan bakıldığında yazılı anlatım içerisine, günlük yaşama dair notlar, eylem ve iş raporları ve internet (genel ağ) kullanımı; bilimsel çalışmalardan farklı edebi çalışmalara dair yazılmış notlara kadar çeşitli türler yer almaktadır (Deniz, 2003: 241). Yazılı iletişimde sözlü iletişimden farklı olarak bir alıcı söz konusu olduğundan sözlü anlatımdaki kadar kolay gerçekleşmez (Günay,

2003: 31). Bunun için yazılı iletişim çok boyutlu ve karmaşık bilişsel işlemler gerektiren bir süreçtir. Yazılı anlatımın gerçekleşmesi bir birikimin olmasını gerektirir. Bu birikim anlatma isteğiyle ortaya çıkarılır. Bu istek eğer bazı temel niteliklerle donatılırsa yazılı anlatımın zenginliği daha da artar.

Bunlar:

- 1) Güçlü ve bol kelimeye sahip olmak,
- 2) Çok ve bilinçli okumalar yapmak,
- 3) Olaylara ve yaşama dair gözlemler yapmak,
- 4) Başarıyı hedefleme ve bu süreçte sürekli olmak,
- 5) Okullarda ve günlük yaşamda deneyimlerinden öğrenmeye önem vermek,
- 6) Kullanılan dilin özelliklerini ince ayrıntılarına kadar bilmek,
- 6) Kapsamlı düşünmeye ve düşlemeye zaman ayırmak,
- 7) Yaşamda bir hedefi temel almak ve hedefe dair açık bir bilince sahip olmak,
- 8) Yazınsal çalışmalarını zevk alarak yapabilmek,
- 9) Muhatap alınan kişilerin düşünce potansiyeli, kültürel yapısı ve değer biçimlerine önem vermek,
- 10) Yazılı ve sözlü anlatımda bireyin duygu ve düşüncelerini mantıklığa ve ahenkli bir yapıya sokabilmesi,
- 11) Diğerlerine benzemeden özgünlüğünü koruyabilmek (Kantemir, 1997: 106). Yazılı anlatımda başarılı olması, kelimeleri belli kurallar ve bir düzen içinde cümlelere, cümlelerin paragraflara, paragrafların da ihtiyaca göre düzenlenen paragraf üstü birimlere dönüştürülmesiyle mümkün olabilir (Sever, 2004: 22).

Fikrin, düşüncenin, olayın, durumun yazınsal anlatımı bazı kurallar çerçevesinde gerçekleşebilir. Bu kurallar dış yapı, anlatım, yazın ve noktalamadan müteşekkildir. Bu kurallara bağlı kalınarak yapılan bir yazılı anlatım güzel ve doğru anlatımla sonuçlanır. Çerçevesi çizilen bu noktalar üzerinde durularak, yazılı anlatımdaki bütünsel güzellik yakalanmış olur. Bu özellikler yazılı iletişimin

içeriğini zenginleştirir. Yazılı iletişim eylem kısmında bazı aşamalarla desteklenmelidir. Yazılı iletişim; planlama, yazıya geçirme, gözden geçirme ve düzeltme aşamalarından oluşur (Cavkaytar, 2010: 135). Yazılı iletişim, içerik planı yapılmış ve bu plan uyarınca düşüncelerini aktarmış iletişim değeri olan bir metin ortaya koyup koymadığının ölçütü (bağdaşıklık, tutarlılık, amaçlılık vd.) ne ölçüde karşıladığı ile ölçülendirilir. Her metnin (taslak olarak) oluşturduğu yapının dikkatli bir biçimde gözden geçirilmesi ve metin üzerinde gerekli düzeltmelerin yapılması yazılı bir iletişimin sağlığı açısından gereklidir. Sınıf içi öğretim etkinlikleri açısından düşünüldüğünde; ekleme, silme, birleştirme, yeniden düzenleme gibi çok boyutlu bilişsel işlemlerin gerçekleştirilebilmesini gerektiren yazılı anlatımı gözden geçirme aşamasında, öğrencilere öz düzenlemeli değerlendirme yaptırmanın yanı sıra -birçok öğretim alanında (disiplininde) yaygın olarak kullanılagelen- akran değerlendirmesi de yaptırılabilir (Çetinkaya, 2011: 148). Bu akran değerlendirme öğretim hayatındaki öğrencilerin özellikle dil bilgisi ve noktalama işaretlerini öğrenmelerine olumlu katkı sağlayacaktır.

2.2. Türkçe Eğitimi

Türkçe dersi bir beceri dersi olduğu için, öğrencilere anlama ve anlatma becerilerinin kazandırılması; dil bilgisi öğrenme alanına giren konuların kavratılması amaçlanmaktadır. Aynı zamanda öğretmenlerden, anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerini gerçekleştirirken bütünsel bir yaklaşımla hareket etmeleri istenmektedir. Bu bağlamda öğretmenlerden okuma, dinleme, konuşma, yazma becerilerini geliştirme, dil bilgisi öğrenme alanına ait konuları kavratma etkinliklerini iç içe ve birbirini tamamlayacak biçimde düzenlenmeleri ve uygulamaları beklenmektedir. Okuma ve yazma becerilerinin ilk olarak Türkçe dersleriyle kazandırılması amaçlanır. Bireysel, zihinsel ve yaratıcı bir süreç olan okuma en etkili ve en eski öğrenme biçimidir. Okuma, boş zamanları değerlendirmek, ekonomik, kültürel ve teknolojik gelişmeleri izlemek, yeni şeyler öğrenmek için yapılan bir etkinlik ya da ilgi olarak da tanımlanabilir (Aksaçlıoğlu ve Yılmaz, 2007: 4). Ayrıca İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programının (2005) 8. genel amacında öğrencilerden “Bilgiye ulaşmada kitle iletişim araçlarından

yararlanmaları, bu araçlardan gelen mesajlara karşı eleştirel bakış açısı kazanmaları ve seçici olmaları” beklenmiştir. Bilgi çağını yakalayabilmek, bilgi üreten toplum olabilmek için öğrencilerimizin bu gibi araçları tanınması ve onlardan doğru bir şekilde faydalanabilmesi şarttır (Şahin ve Şahin, 2007: 310). Bu temel ders dışında dilin becerilerinden konuşma ve dinleme, plansız olarak da öğrenilebilir. Fakat bunların sembolleşmiş hâlleri yani okuma ve yazma becerileri yalnızca örgün eğitimin görevidir. Son yıllarda Türkçe Öğretim Programında yapılandırıcı yaklaşım merkeze alınmakla birlikte, çoklu zekâ ve öğrenci merkezli öğrenme gibi çeşitli eğitim yaklaşımlarından da yararlanılmıştır (MEB, 2005: 14). Bu yaklaşıma göre hazırlanan Türkçe Öğretim Programında öğrenme-öğretme sürecinde öğretmenin rolü değişmiştir. Artık öğrencinin bilgiyi zihninde yapılandırarak yeni bilgiler üretmesi üzerine yoğunlaşmıştır. Böylece öğretimden çok öğrenmeye önem verilmiştir. Yapılandırıcı yaklaşıma göre Türkçe öğretiminde öğrenme alanları bütün olarak ele alınmalıdır. (MEB, 2005: 157). Yapılandırıcı yaklaşımda, öğrencinin öğrendiği her bilgi bir sonraki bilginin temelidir. Son öğrenilenler önceden öğrenilmiş bilgiler üzerine inşa edilir; eski ve yeni bilgiler arasında anlamlı bağlar kurulur. Yapılandırıcı kuram bilginin biriktirilmesi ya da üst üste konulması demek değil, bilgi üzerinde düşünülmesi, bilginin anlamlandırılması, analiz edilmesi ve ön bilgilerle yeniden sentezlenmesidir (MEB, 2005: 158). Fakat benimsenen yapılandırmacı anlayış bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. Yapılan bazı çalışmalar ortaya koymaktadır ki öğretmenler, Türkçe Öğretim Programına uygun olarak etkinliklerin yıl içinde yetiştirilmesinde zorluklar yaşadığını belirtmişlerdir. Yaşanan olumsuzluğun Türkçe ders kitapları için seçilen okuma parçalarının uzunluğundan, önerilmiş olan etkinliklerin çokluğundan kaynaklandığı vurgulanmıştır. Aynı zamanda öğretmenlerin Türkçe dersi öğretim programının etkililiği ve yeterliliği hakkında bir “kararsızlık” içinde oldukları söylenebilir. Öğretmenlerin “kararsızım” düzeyinde kalmış olmalarından hareketle, Türkçe dersi öğretim programının uygulanmasında sorunların yaşandığı, öğretmenlerin Türkçe dersi öğretim programı hakkında yeterli bir biçimde bilgilendirilmedikleri söylenebilir (Epçaçan ve Erzen, 2008: 195). Bu sorunlara sınıf yoğunlukları ve öğretmenlerin öğretim faaliyetleri dışındaki bürokratik işlerle de zamanlarının işgal

edilmesi yapılandırmacı eğitim anlayışının başarılı olabilme ihtimalini daha da düşürmektedir.

2.2.1. Türkçe Öğretim Programlarında Noktalama İşaretleri ve Yazım Kuralları İle İlgili Kazanımlar (7. Sınıf)

1981, 2006, 2015 ve 2018 Türkçe dersi öğretim programlarında 7. sınıf düzeyinde yer alan yazım ve noktalama ile ilgili kazanımlar aşağıda verilmiştir:

1981 programı:

Okuma tekniği bakımından:

-Ortalama 200-300 kelimelik ya da 400-500 kelimelik öykü yazısını anlamlı olarak (duraklama, vurgu ve tonlamalara dikkat ederek) okuyabilmek;

-Yazım kılavuzundan, sözlüklerden, ansiklopedilerden ve kaynak kitaplardan yararlanabilmek

Yazılı olarak:

-Yazım yanlışı yapmadan yazabilmek, noktalama işaretlerini doğru ve eksiksiz kullanabilmek.

-Türkçeden başka derslerle ilgili de olsa yazım ve söz dizimi yanlışı yapmadan noktalama işaretlerini doğru ve eksiksiz kullanarak gözlem, deney, sonuç ve açıklamaları, saptayabilmek, rapor düzenleyebilmek, özet çıkarabilmek, not alabilmek (Bu etkinliklerle ilgili dersin öğretmenleri de yükümlüdür.)

Dil Bilgisi:

-Noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanabilmek

-Türkçe “Sözlük” e yazım kılavuzuna vb. başvurabilmek.

2006 programı

Amaç ve Kazanımlar

6. Yazım ve noktalama kurallarını uygulama

1. Yazım kurallarını kavrayarak uygular.

2. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

Açıklamalar

1. Bu sınıfta ele alınacak yazım kuralları şunlardır:

Yazımı karıştırılan kelimelerin (hiçbir, hiçbir şey, herhangi bir, her şey vd.) yazımı

Sayıların yazımı

- Notayı niteleyen sayılar ayrı yazılır.
- Oyun adlarını niteleyen sayılar bitişik yazılır.

Büyük harflerin kullanımı

- Levhalar ve açıklama yazıları büyük harfle başlar.
- Kitap, bildiri, makale vb.nde ana başlıkta bulunan kelimelerin ise yalnızca ilk harfleri büyük olarak yazılır.
- Kitap, dergi vb.nde bulunan resim, çizelge, tablo vb.nin altında yer alan açıklayıcı yazılar büyük harfle başlar.

[!] Birleşik kelimelerin yazımına okuma, yazma, dil bilgisi etkinliklerinde yeri geldikçe değinilir.

2. Bu sınıfta ele alınacak noktalama işaretleri şunlardır:

Nokta (.)

- Bibliyografik künyelerin sonuna konur.

Virgül (,)

- Bibliyografik künyelerde yazar, eser, basımevi vb. maddelerden sonra konur.

İki nokta (:)

- Genel Ağ adreslerinde kullanılır.

Üç nokta (...)

- Kaba sayıldığından veya bir başka sebepten ötürü açıklanmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur.

- Alıntılarda; başta, ortada veya sonda alınmayan kelime ve bölümlerin yerine konur.

Soru işareti (?)

- Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyile karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.

Ünlem işareti (!)

- Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra ayraç içinde ünlem işareti kullanılır.

Kısa çizgi (-)

- Kelimeler arasına “-den... -a, ve, ila, arasında” anlamlarını vermek için kullanılır.

Eğik çizgi (/)

- Genel Ağ adreslerinde kullanılır.

Yay ayraç (())

- Alıntılarda, başta, ortada ve sonda alınmayan kelime ve bölümlerin yerine konulan üç nokta, yay ayraç içine alınabilir.

- Bir söze alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırmak için kullanılan ünlem işareti yay ayraç içine alınır.

- Bir bilginin şüpheyile karşılandığını veya kesin olmadığını göstermek için kullanılan soru işareti yay ayraç içine alınır.

Köşeli ayraç ([])

- Ayraç içinde ayraç kullanılması gereken durumlarda yay ayraçtan önce kullanılır.

Kesme işareti (')

- Şiirde seslerin ölçü dolayısıyla düştüğünü göstermek için kullanılır.

[!] Noktalama işaretlerinin işlevleri ve yazım kuralları verilirken TDK Yazım Kılavuzu'nun son basımı esas alınır.

[!] Noktalama işaretlerinin daha önceki sınıflarda ele alınan işlevleri hatırlatılır.

[!]Yazım ve noktalama kuralları ile ilgili kazanımlar okuma, yazma, dil bilgisine yönelik çalışmalar sırasında ilişkili olduğu konularla birlikte verilebileceği gibi bağımsız etkinlikler aracılığıyla da verilebilir.

[!] Öğrencilere, yazımını bilmedikleri kelimeler için Yazım Kılavuzu'na başvurmaları, sınıf içi çalışmalarda, özellikle yazılı anlatım etkinliklerinde yanlarında Yazım Kılavuzu bulundurmaları önerilir.

Yazım ve noktalama kuralları ile ilgili kazanımların değerlendirilmesinde; çalışma kâğıtları, proje değerlendirme formları, standart testler, süreç gelişim dosyaları, eşleştirme testleri, öz değerlendirme formları, gözlem formları kullanılabilir.

2015 Programı

Akıcı Okuma

Yazım ve noktalama işaretlerine dikkat ederek, uygun hızda sesli veya sessiz okur.

2018 Programı

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın Özel Amaçları

Öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak dil bilgisi ve yazım kuralları ile ilgili kazanımlar artan bir yoğunluk içinde ve aşamalı olarak yapılandırılmıştır.

Hikâye edici metin yazar.

b) Öğrencilerin yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları teşvik edilir.

Yazdıklarını düzenler.

b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

1981, 2006, 2015 ve 2018 yıllarında yayımlanan Türkçe dersi öğretim programları incelendiğinde 1981 programında 7. sınıfta yazım kuralları ve noktalama

işaretleri konusunda 6 kazanıma yer verilmiştir. 2006 yılında 2; 2015 yılında 1; 2018 yılında 2 kazanıma yer verilmiştir (Yıldız ve Ceran, 2019: 1624 -1621).

2.2.2. Türkçe Dersi Temel Becerileri (Yazma)

İnsanın temel ihtiyaçlarından birisi de yazmadır. Yazı konuşmadan farklı olarak resmî işlerde, kayıt altına alınması gerekli durumlarda veya farklı ortamlardaki insanlar arasında duygu, düşünce, fikir ve görüş alışverişini sağlamak amacıyla kullanılır. Günümüzde mail ve sohbet programları, eski zamanlarda mektup bu işin günlük hayatımızdaki yansımalarıdır.

“Yazma” kavramına dair pek çok tanım yapılmakla birlikte benzer anlamlar taşıyan bu tanımları şöyle sıralayabiliriz:

Düşünceyi, duyguyu, olayı, yazı ile anlatmaya yazma (kompozisyon) denir (Yılmaz, 2012: 325).

Yazmak: Daha çok zihinsel yansımalar olan yazmak duyduğumuzu, düşündüğümüzü, gördüğümüzü ve deneyimlediğimizi açıklamak. Düşüncenin görünür kılınması için görselleştirilmesi de diyebiliriz. Konuşma gibi, diğer insanlar ve çevremizle olan iletişim süreci ve kendimize söylemenin bir yoludur (Sever, 2004: 152).

Yazılı anlatım: Kişinin gördüğünü, duyduğunu, düşündüğünü ve yaşadığını yazarak anlatması ve aktarmasıdır (Kavcar vd., 2001: 93).

Yazılı anlatım: Her türlü olayı, düşünceyi, durumu ve duyguları, dili en iyi şekilde kullanarak, başkalarına ve yarına ulaşmak için belirli bir plan dahilinde kalmasını sağlamak için bir araç sağlar (Aktaş ve Gündüz, 2001: 34).

Planlı ve disiplinli olarak Türkçe derslerinde kazanılabilecek yazma becerileri, amaç doğrultusunda yazma, gramer kurallarına uyma, noktalama işaretlerini doğru kullanma, imla kurallarını doğru kullanma, kelimeleri doğru kullanma, eş anlamlı sözcükleri bulma ve eş anlamlı sözcükleri kullanma, anlaşılabilir cümleler, bir konuya ilişkin düşünceleri planlı ve tutarlı bir şekilde düzenlemek ve yazmak olarak

tarif edilebilir (Demirel, 2000: 248-252). Öğrenme araçlarının büyük bir kısmının dile dayalı kaynaklar olması, okuduğunu anlamayı önemli kılmaktadır. Okuduğunu anlama becerisi ve akademik başarı arasında yüksek bir ilişki olduğunu gösteren araştırma bulguları da bu görüşü desteklemektedir (Demirel, 1992: 325). Bilişsel düzeydeki öğrenme seviyesi, okuduğunu anlama düzeyine bakarak ve ne kadar zaman harcadıklarına bakılmaksızın, bireylerin anlama düzeyi yüksek değilse, bilgi düzeyinde öğrenme gerçekleştirilemediğinde yorumlanabilir (Belet ve Yaşar, 2007: 71).

Yazma becerilerini geliştirmek için öğrencilere yazılar yazdırmanın yanında dış dünyayı algılamaları ve anlatımlarında kendi görüş, düşünce ve hayal güçlerini kullanmalarına da olanak sağlanmalıdır. Dış dünyadan beş duyu yoluyla alınan izlenimler zihinde canlanır ve kâğıda dökülür. Duyular aracılığıyla dış dünyayı algılamak, ayrıntıların farkında olmak ve bu ayrıntıları zihinde canlandırmak öğrencilerin yazılı anlatımda özgünlüğe ulaşmalarını sağlar (Göçer, 2010: 179). Yazılı anlatımda özgünlüğe ulaşmada kişinin kendi görüş, düşünce ve hayal gücünü de işin içine katmasının önemi büyüktür (Aşılıoğlu, 1993: 146).

1970'li yıllara kadar yazı yazma büyük ölçüde sıkı kuralları olduğu ve ürün merkezli olması gerektiği inancı hâkimdi. 70'li yıllara kadar yazma sürecinde önemli olan durum dil bilgisi kurallarını doğru kullanabilme becerisidir. 70'li yıllardan sonra özellikle de 80'li yıllardan itibaren yazı yazma öğretimiyle ilgili olarak temel kavramlar değişmiş ve yazılı anlatım çalışmalarının sonucuna odaklanmaktan ziyade sürece önem verme öne çıkmıştır. Bu durum yazmayı öğrenmede süreç yaklaşımına destek verilmesini sağlamıştır (Öztürk, 2007: 4). Aynı zamanda yazı yazma, kendini keşfetmek ve öğrenmek için bir araçtır. Amaçsızca yazı yazma, yaratıcı yazı yazmanın bir biçimi olarak kabul edilebilir. Amaçsız yazı yazma, konu seçiminden uygulamaya kadar etkileyici ve ilginç bir yolla yazmak için gerekli uygulamaları ve motivasyonu sağlar. Amaçsız ve plansız yazma yaklaşımının temel prensibi, öğrenciler ne kadar fazla yazarsa yazı yazmada o kadar başarılı olabileceği düşüncesidir. Burada yazının özelliğinden çok yazma eyleminin çokluğuna vurgu

yapılmaktadır. Bu yaklaşım, öğrencileri hata yapma endişesi olmaksızın yazı yazmaya karşı cesaretlendirir (Temizkan, 2010: 627).

Yazma davranışını kendi içinde teknik yazma ve yaratıcı yazma olarak ikiye ayırabiliriz:

Tablo 1: Yazma türleri.

	Teknik Yazma	Yaratıcı Yazma
İçerik	Gerçeğe dayanan, açık	Yaratıcı, mecazi ya da sembolik
Dinleyici, Seyirci	Özgün	Genel
Amaç	Bilgi vermek, eğitmek, ikna etmek	Eğlendirmek, cezbetmek
Tarz	Resmî, standart, akademik	Sanatsal, mecazi
Tavır	Objektif	Subjektif
Söz Dağarcığı	Türe özgü	Genel çağrışım yapan
Düzen	Ardışık, sistematik	Keyfi, sanatsal

(Temizkan, 2010: 631).

Öğretici yazılar yazdırmakla öğrencilere istenen düzeyde bir yazma becerisi kazandırmak mümkün değildir. Kendi görüş, düşünce ve hayal güçlerini kullanmalarını sağlamak dış dünyayı algılamaları ve anlatmalarında onları teşvik etmek gerekir. Bu şekilde dış dünyadan alınan izlenimler zihinde canlanır ve kâğıda dökülür. Duyular aracılığıyla dış dünyayı algılamak, ayrıntıların farkında olmak ve bu ayrıntıları zihinde canlandırmak öğrencilerin yazılı anlatımda özgünlüğe ulaşmasını sağlar. Ayrıca kişinin yazılı anlatımda özgünlüğe ulaşabilmesi için kendi görüş, düşünce ve hayal gücünü de işin içine katması gerekir (Maltepe, 2007: 145).

2.2.3. Türkçe Dersi Temel Becerileri (Okuma)

Bireysel, zihinsel ve yaratıcı bir süreç olan okuma en etkili ve en eski öğrenme biçimidir. Okuma, boş zamanları değerlendirmek, ekonomik, kültürel ve teknolojik gelişmeleri izlemek, yeni şeyler öğrenmek için yapılan bir etkinlik ya da ilgi olarak da tanımlanabilir (Aksaçlıoğlu ve Yılmaz, 2007: 4). Farklı bir ifadeyle, okuma yazılı sembollerden anlam çıkarma işlemidir. Bu süreç alfabeledi harflerin

yorumlanmasından daha fazlasına ihtiyaç duyar. Ulaşılan bir anlamda, birey kendini iletişimde bulunulan konsept ile özdeşleştirir. Bireyin daha önceki bilgisi, konuyla ilgili tanışıklık, kültür, deneyimler, ifadeler ve kelimelerin bireysel yorumlarını ve anlayışını etkiler. Okullarda öğretim-öğrenme sürecindeki öğrenme araçlarının çoğunun dil temelli kaynaklar olması, okuduğunu anlama seviyesini ileriye çıkarmaktadır. Okuduğunu anlama ve akademik başarı arasında yüksek bir ilişki olduğunu gösteren araştırma bulguları da bu görüşü desteklemektedir (Demirel, 1992: 325). Okullarda Türkçe dersi, anlama ve anlatım becerisini geliştirmeye “okuduğunu tam ve doğru olarak anlayabilmeyi” ve “duygu, düşünce ve izlenimlerini belli bir amaca yönelik olarak yazıyla ifade edebilmeyi” öğrencilere kazandırmayı amaçlamaktadır. Ancak bazı araştırmalarda beklenen sonuçların gerçekleşmediği ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, lise ve dengi okulları bitirdikten sonra yükseköğrenime girebilen öğrencilerin “okuduğunu anlama” ve “yazma becerilerini” yeteri kadar kazanamadığı ortaya konulmuştur (Tekin, 1980: 66).

Diğer bir çalışmada, okumaya yönelik tutum ile okuduğunu anlama kabiliyeti arasında bir ilişkinin olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin okuma anlama becerileri ile okumaya yönelik tutumları arasında düşük düzeyde bir ilişki olduğu saptanmıştır. Bu saptamalara göre okuma anlama becerisinin yanı sıra farklı nedenlerin de okuma ve anlama becerisine etki ettiği söylenebilir (Sallabaş, 2008: 152). Bizi bu duruma sürükleyen nedenlerden birisi de tutumlardan kaynaklanan nedenlerdir. Tutumlar, kişilerin eğitim sürecinde önemli bir role sahiptirler. Eğitim sürecinin etkinliğinin artması, öğrencilerin okula, öğretmene, derslere ve diğer eğitim unsurlarına karşı olumlu bir his sahibi olmalarına bağlıdır. Eğitim sürecinde öğrencilerin okuma aktivitesi üzerine olumlu bir bakış açısı kazanması beklenmektedir. Bireyin okumaya yönelik olumlu tutumu ancak okuldaki eğitim ile sağlanamaz. Tutumların doğumdan elde edilmediğini, ancak daha sonra öğrenildiğini göz önünde bulundurarak okumaya yönelik olumlu tutum geliştirmek sadece okulun ve öğretmenin başarabileceği bir görev değildir. Bu, ailenin, topluluğun ve eğitimcilerin bir arada yaratabileceği duygusudur (Sallabaş, 2008: 147).

2.2.4. Türkçe Dersi Temel Becerileri (Dinleme)

Dil becerileri çoğu zaman yalnız kullanılabilir. Temel becerilerden dinleme ve konuşmada ise çoğunlukla herhangi bir etkileşimde bulunmak zorunludur. Konuşmada dinlemenin, dinlemede ise bir konuşma veya ses öbeğinin var olduğu akla gelir. Anlama amacıyla temel becerilerden okumada, metin ışığında gerçekleşen bir süreç zorunluluğu mevcuttur. Bu becerilerden dinlemede ise dikkati uzun süre bir yerde toplamak çok zordur. Dolayısıyla dinlemede dikkati toplama süresi okumaya göre daha güçtür (Doğan, 2006: 3).

Türkçe dersi temel becerileri olarak isimlendirdiğimiz dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri içerisinde dinleme çok ayrı bir yere sahiptir. İlk olarak anne karnındayken kazanılmaya başlanılan bu beceri diğer dil becerilerinin kazanılmasında da önemli rol oynamaktadır. Bu kadar önemli bir beceri henüz hak ettiği yeri ve önemi kazanamamıştır. Araştırmalar ise dinleme becerisinin en çok ve en sık kullanılan dil becerisi olduğunu işaret etmektedir. Bu becerinin eğitimle geliştirilebildiğini ortaya koyan pek çok çalışma mevcuttur. Bu nedenle dinleme eğitimine önem verilmelidir. Dinleme becerisinin eğitimi konusunda okul hayatının ilk yıllarında aileye, okula başlamayla birlikte de okula çok büyük sorumluluklar düşer. Öğretmenler, anne-babalar bu becerinin eğitimine yönelik neler yapabilecekleri konusunda bilgi sahibi olduklarında Türkçe dersindeki diğer becerilerin kazandırılmasındaki hedeflere ulaşmaları kolaylaşacaktır. Günlük yaşantımızda karşılaştığımız çeşitli durumlarda bazen sadece dinlemekte (radyo ve müzik dinleme), bazen de hem dinlemekte hem de izlemekteyiz (bir toplantıda konuşmacıyı dinlemek ve televizyon izlemek vb.). Türkçe Öğretim Programında da bu beceri Dinleme/İzleme olarak yer almaktadır.

Materyalleri çeşitlendirmek eğitim-öğretim faaliyetlerindeki verimi artırmanın, öğrencileri çalışmaların odak noktasında tutmanın yollarından biridir. Benzer uygulamalar yapmak eğitim faaliyetlerini sıradanlaştırdığı gibi çalışmalardan alınacak verimi azaltır. Bu durum birçok eğitim hedefinde olduğu gibi dinleme becerisi için de geçerlidir. Bunun için bazen etkinliklerde videolar ve sesli görseller kullanılmalı ve öğrencilerin dikkat ve öğrenme süreçleri elden geldiğince uzun

tutulmalıdır. Görüntü ve ses dosyaları ile öğretim sürecinde kullanılan şekiller eğitim sürecini daha da somutlaştırıp kalıcılığının artmasını sağlayacaktır. Bu etkinlikler aynı zamanda algı ve ilginin uyanık kalmasında önemli bir araçtır. Yapılabilecek etkinlikler bu çalışmalarla sınırlı değildir. Özellikle Türkçe derslerinde öğrencilerin 3-4 kişilik gruplara ayrılarak kendilerine sunulan örneklere benzer etkinlikler planlamaları, öğrencilerin ders içi bireysel ve grup olarak etkinlikte aktif olmalarını sağladığı gibi öğrenme becerilerini de geliştirecektir.

Eğitim sistemimizin benimsemiş olduğu eğitim felsefesi yapılandırmacı kuramın eğitim anlayışının en önemli özelliği beceri geliştirmedir. Yapılandırmacı kurama göre öğrenci dinleme sürecinde aktif olmalı, dinlediklerini zihninde işleyerek yapılandırmalı ve sürece aktif olarak katılmalıdır. Dinleme sürecini iyi geçiren bir öğrenci dinleme becerisini en iyi şekilde kazanabilir ve öğrenmelerinin daha da kalıcı olmasını sağlayabilir. Eğitim programlarımızı incelediğimizde dinleme becerisine çok az yer verilmiş olup bu becerinin nasıl kazandırılacağından, bu becerinin kazandırılması konusunda neler yapılacağından bahsedilmediğini görmekteyiz. Öğretmenler derslerde öğrencilere sürekli olarak kendilerini dinlemeleri yönünde telkinde bulunur fakat çok az öğretmen, öğrencilerine nasıl dinlemeleri gerektiği ve dinleme becerilerini daha iyi nasıl geliştirebilecekleri hakkında bilgi vermektedir (Doğan, 2006: 17). Yapılandırmacı kurama göre öğretmen, öğrencilere model olmalı ve sözlü olarak öğrencilerin kendilerini dinlemelerini vurgulamaktan kaçınmalıdır. Bunun olabilmesi için öncelikle öğretmenlerin dinleme eğitimi ve dinleme becerisiyle ilgili özyeterliklere sahip olması gerekmektedir.

2.2.5. Türkçe Dersi Temel Becerileri (Konuşma)

Dil, aileyle başlayıp çevreye doğru genişleyen bir ortamda kişinin doğumundan itibaren başlayıp kendiliğinden işleyen bir süreçtir. Dili iki açıdan inceleyebiliriz: Dil öğrenimi ve dil eğitim-öğretimi. Çocuk hiçbir özel gayret göstermeden ve hiçbir özel yardım almadan aile dediğimiz doğal eğitim ortamında kendisine bir dil kurar. Buna “*dil edinimi*” denmektedir (Yapıcı ve Demir, 2007: 180). Dil edinimi iki kademeli bir gelişmedir. İlk evre yaklaşık olarak 0-3 yaş, ikinci evre ise 4-6 yaşları arasını kapsar. Bu evreler, dil öğreniminin birinci basamağını teşkil etmektedir. İlk

aşamasında çocuk dil ediniminin temel biçimlerini öğrenir ve kullanır. İkinci aşamada ise temel becerilere dair detaylar öğrenmeye başlar. Çocuğun dil gelişimi yedi yaşından itibaren başlar. Kelimelerin duygusal anlamlarını öğrenir. Cümlelerde ve sözcüklerde tonlamanın ve söyleyiş biçiminin etkisini kavrar. İnsan üzerinde dilin etkisini anlar ve bu gücü kullanmaya başlar. İnsan üzerindeki bu toplamaların etkisini gördükçe dilini daha çok geliştirmeye ve sözlerini duygusal tonlamalarla etkili kılmaya çalışır. “Dil edinimi” teriminin çocuğun doğal çevresinde konuşulana, çevresindekiler düzeyinde konuşabilme sürecini belirttiği düşünülmektedir.

Dil, kalıtım ve çevreden edinilenlerle bir ilişki hâindedir. Bu ilişkinin merkezinde, ilk olarak insan olma, çocuk ve anne; sonrasında aile, aile fertleri, çevre, okul ve akran gruplar aracıyla yaşam alanı etki etmektedir. Dil öğretiminde işin formel kısmı kısaca okul ve dil öğretimi boyutu ele alınırken “Dil öğrenimi” terimiyle kastedilen bir doğumdan itibaren kalıtsal özellikler ve çevrenin etkisinde gelişen doğal süreçtir. Başka bir deyişle, bir bireyin kalıtsal özelliklerinden başlayarak, özelliklerin doğal sentezini, içinde bulunduğu ve kontrol dışı olan sosyo-kültürel ve politik ortamı, bilişsel, duygusal ve fiziksel olduğunu anlamak gerekir. Bireyin nitelikleri, dil olgusuyla birleştirilmiştir. Bu bağlamda, dil öğrenme bir tür gayri resmî eğitim sürecidir. “Dil öğretimi” terimi, genellikle belirli bir zaman dilimine yerleştirilmiş, planlı, kasıtlı olan öğrenme-öğretme süreçlerini ifade eder. Dil öğrenimi ve dil öğretimi kendi içinde bir bütün olarak bulunması nedeniyle, bir bütün olarak ele alınmaktadır.

2.3. Noktalama İşaretleri

Duygu, düşünce, konuşmada ve istekleri iletebilmek için ses, jest ve mimiklerden faydalanılırken yazma becerisinde noktalama işaretleri işimizi kolaylaştıran yardımcılarıdır. Metnin anlaşılabilirliğini kolaylaştırmak, cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılan noktalama işaretleri, okumanın düzenlenmesini, anlamın netleşerek söylenmek istenenin tam olarak belirmesi ve dinleyici ve okurun bilincinin açık kalmasını sağlar. Bu nedenle noktalama işaretleri her dilin ezgi ve söz dizimi niteliklerine uygun olarak kullanılmalıdır (Banguoğlu, 1998: 129).

Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine yazılı anlatımda titizlikle uyulması gerekir. Kurallar çerçevesinde yazı yazma işine yazım (imlâ) denir. Okuyucunun metni doğru ve kolay algılaması, istenen mesajın doğru aktarılması, yazılı anlatımda çok önemlidir. Bu, yazım kurallarının yerli yerinde ve doğru kullanılmasıyla mümkündür. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin iki temel işlevi vardır. Bunlardan birincisi iletişimi kolaylaştırmak, ikincisi ise yazıda birliği sağlamaktır (Kavcar vd., 2001: 83).

Yapılan araştırmalarda öğrencilerin yazılı anlatım metinlerinde birçok eksiğinin olduğu, yazma becerilerinin istenen yeterliliğe ulaşmadığı görülmektedir. Alanyazında yapılan araştırmalar öğrencilerin yazılı metin oluştururken cümle yapılarında, yazım ve noktalamada, metin yapısını planlamada sıklıkla sorunlar yaşadığına işaret etmektedir (Kavcar, 1983: 58). “Kompozisyon Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar” başlıklı bir araştırmada yazma eğitimi ile ilgili şu sonuçlarla karşılaşılmıştır:

A. Öğrencilerin cümle yapılarında hatalar bulunmakta, özgün niteliği olmayan genellenmiş cümleler kullanılmaktadır.

B. Söz varlığı çok sınırlıdır. Kullanılan sözcükler gündelik yaşantılarının ötesine geçememekte; sözcükler, konuşma dilindeki yerel söyleyişlere göre yazılmakta, argo ifadeleri kullanılmaktadır.

C. Yazım yanlışları vardır. Çok sayıda noktalama yanlışlığı görülmektedir.

D. Özne-yüklem uyumsuzlukları, kip uyumsuzlukları, sözcüğün yanlış ya da gereksiz kullanımına dayanan anlatım bozuklukları yaygındır (Ayyıldız ve Bozkurt, 2006: 49).

Yukarıda sıralanan sorunlar göz önüne alındığında bu tarz problemlerin fazlalığı, ilköğretim düzeyindeki öğrencilere verilen Türkçe derslerinde yazma eğitiminin niteliği üzerinde durulması ve bu dönemdeki eğitim süreçlerine dair dönütlerden yola çıkarak gerekli düzenlemelerin yapılması gerekliliğini göstermektedir. İyi ve doğru bir şekilde yazabilmek; yazma zevki ve alışkanlığı

kazanmayı, yazma yöntem ve tekniğini kavramayı, yazılı anlatımın temeli olan dil kurallarını, sözcük, cümle ve paragraf hakkında yeterli bilgiyi öğrenmeyi zorunlu kılar. Ancak bu çerçevede oluşturulmuş yazınlar okuyucuya ve dinleyicisine estetik bir haz verebilmektedir (Kantemir, 1997: 95). Bunların yanında bir kelime hazinesinin bulunması, sürekli okumanın ve gözlem yapabilmenin, dilin özelliklerini ve inceliklerini bilmenin, duygu ve düşünceleri mantıklı ve ahenkli bir düzen içinde verebilmenin, özgün olmanın ve yazma işini zevkle yapabilmenin başarılı bir yazılı anlatım için şart olduğu da bir gerçektir. Düzgün bir yazılı anlatım dile dair kuralları benimseyip bu kurallarla yapılacak yazınsal etkinliklerle uygulanarak kazanılan bir beceridir. Bunun için öğrencilerin Türkçenin inceliklerini ve güzelliklerini kavrayabilecekleri, paragraf oluşturabilecek etkinlikler ile tamamlamaya yönelik bilgilerin aktarılması ardından da bu bilgilerin uygulanması için etkinlikler düzenlenmelidir.

Etkili bir yazma becerisinin geliştirilmesinde diğer disiplinlerden yararlanarak öğrencilerin kalıcı bir öğrenme edinebilmeleri için öğrenme ve öğretme sürecinde ilgi kurma ve ilişkilendirme tekniklerine başvurmak gerekir. Kalıcı bir öğrenme için dersin daha önce ilgili konularıyla ilgi kurulmalı, diğer derslerle, ara disiplinlerle ve daha da önemlisi gerçek yaşamla ilişkilendirilmelidir. Öğretmenler ders içinde bu alanlarla ilgili ilişkilendirmeler yaparken bir yandan da ders dışı zamanlarda sınıfta derse giren diğer branş öğretmenleri ile işbirliği içinde konuları disiplinler arası bir yaklaşımla işleyerek hedeflere ulaşma noktasında işbirliği yapmalıdır. Diğer öğretmenler de özellikle yazım ve noktalama hatalarının, yöresel dil bozukluklarının düzeltilmesi vb. konularda duyarlı davranarak öğrencilerin dil bilgisi ve yazım kuralları ile noktalama işaretlerini kavramalarında onlara yardımcı olmalıdırlar.

Bir yazın çalışmasında noktalama işaretlerinin yazan kişiye sağladığı yararları şu şekilde özetleyebiliriz:

1. Gerçekleştirilen yazınsal bir çalışmanın daha kolay okunmasına ve anlaşılmasına hizmet eder.

2. Yazınsal çalışmanın anlam netliğini sağlamasından dolayı okuyucunun veya dinleyicinin öğrenmesini kolaylaştırır.

3. Yazınsal çalışma süreci ve sonrasında metinde ortaya çıkabilecek anlam karmaşasını ve boşluklarını önleyerek anlatılmak istenenin net olarak anlaşılmasını sağlar.

4. Temel becerilerden konuşmada ses tonlamalarından, vurgulamalar, jestler, mimiklerden sözlü anlatım sürecine dair bir şeyler eklenerek veya onlardan anlatım sürecinde faydalanılarak amaca yönelik kullanılabilir. Yazılı çalışmalarda ise dilinde bulunan bu imkânlar bir noktaya kadar noktalama işaretleri kullanılarak gerçekleştirilebilir.

5. Bireylerin birbirine yazılı olarak aktaracağı bilgileri, fikirleri, duyguları, düşünceleri en doğru şekilde anlatımını sağlar.

6. Bir metnin sesli olarak okumasında metnin kolayca anlaşılabilir şekilde ve amaca uygun olarak okunmasına yardımcı olur (Göker, 1996: 89).

Noktalama işaretleri ve kullanıldığı yerler:

Nokta (.)

1. Cümlelerin sonuna konur: Türk Dil Kurumu, 1932 yılında kurulmuştur.

Saatler geçtikçe yollara daha mahzun bir ıssızlık çöküyordu. (Reşat Nuri Güntekin)

2. Bazı kısaltmaların sonuna konur: *Alb.* (albay), *Dr.* (doktor), *Yrd. Doç.* (yardımcı doçent), *Prof.* (profesör), *Cad.* (cadde), *Sok.* (sokak), *s.* (sayfa), *sf.* (sıfat), *vb.* (ve başkası, ve benzeri, ve benzerleri, ve bunun gibi), *Alm.* (Almanca), *Ar.* (Arapça), *İng.* (İngilizce) vb.

3. Sıra bildirmek amacıyla sayılardan sonra konur: *4.* (dördüncü), *16.* (on altıncı); *I. Ahmet, XI. Alex, X. yüzyıl; 8. Cadde, 21. Sokak, 2. Levent.*

4. Virgül ve çizginin arkaya geldiği virgül ve çizgiyle ayrılmış sayı veya rakamlardan sadece sonuncu sayı veya rakamdan sonra konur: *5, 6 ve 9. sıklar; X – XV. yüzyıllar arasında vb.*

5. Bir metin içinde sıralama veya sınıflama amacıyla gösterilen rakam veya harflerin sonuna konur:

4.	5.	K.	k.
IV.	V.	L.	l.

6. Zaman belirten ifadelerde tarih, gün, ay ve yılın yazılışlarında zaman dilimlerini birbirinden fark edilebilir şekilde ayırmak için kullanılır: *09.01.1988, 12.06.2009* vb.

UYARI: Zaman dilimleri sayılarla yazılabildiği gibi rakamlarla da yazılabilir. Böyle durumlarda ay isimlerinin önünde veya sonrasında nokta kullanılmaz: *20 Ekim 2005, 13 Kasım 1909* vb.

7. Zaman dilimlerinde saat ve dakika gösterirken sayıları birbirinden ayırmak için kullanılır: *Otobüs 04.25'te kalktı. Çalışmalar 12.10'da başlayacak.*

Kutlamalar 13.30'da, hükümet konağının önünde kortej geçişiyle başlayacak.

8. Kitap, dergi vb.nin künyelerinin sonuna konur:

Muharrem Buhara, Uçamayan Kuş Baykuş, Can Çocuk Yayınevi, İstanbul, 2013.

9. Dört ve dörtten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur: *1.000, 326.197, 49.750.812* vb.

10. İnternet ağı isimlerinde kullanılır: *http://usak.gov.tr*

11. Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır: *3.5=15, 11.7=77* vb.

Virgül (,)

1. Peş peşe gelen eş görevli sözcük gruplarını birbirinden ayırmak için konur:

Rüzgârlardan, esintilerden, gecenin karanlığından ve biraz da sessizlikten sonra bu sıcak, neşeli ve sevimli odada kendimi çok mutlu hissettim. (Halide Edip Adivar)

Sessiz dereler, solgun ağaçlar, sarı güller

Dillenmiş ağızlarda tutuk dilli gönüller (Faruk Nafiz Çamlıbel)

Zindana atılan mahkûmlar gibi titreyerek, haykırarak geri geri kaçmaya uğraşıyorduk. (Hüseyin Rahmi Gürpınar)

Köyde kim çaresiz kalırsa, kimin işi bozulursa İstanbul yolunu tutar. (Ömer Seyfettin)

2. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur:

Umduk, bekledik, düşündük. (Yakup Kadri Karaosmanoğlu)

3. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur:

Saniye Hanımefendi, merdivenlerde oğlunun ayak seslerini duyar duymaz, hasretlisini karşılamaya atılan bir genç kadın gibi koltuğundan fırlamış ve ona kapıyı kendi eliyle açmaya gelmişti. (Yakup Kadri Karaosmanoğlu)

4. Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur:

Zemin bu kadar koyu bir kırmızıya dönüşünce, bir an için de olsa, belirginliğini yitiriverdi sivilceleri. (Elif Şafak)

Şimdi, efendiler, müsaade buyurursanız, size bir sual sorayım. (Atatürk)

5. Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur:

Akşam, yine akşam, yine akşam,

Göllerde bu dem bir kamış olsam! (Ahmet Haşim)

6. Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur:

Adana'ya yarın gideceğim, dedi.

Aç karnına sigara içmekle hiç de iyi etmiyorsun, dedi. (Necati Cumalı)

7. Konuşma çizgisinden sonraki alıntı cümlesinin bitimine konur:

– Bu akşam Datça'ya gidiyor musunuz, diye sordu.

8. Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:

Bahçe kapısını açtı. Sermet Bey'e,

– *Bu anahtar köşkü de açar, dedi.* (Ömer Seyfettin)

9. Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren *hayır*, *yok*, *evet*, *peki*, *pekâlâ*, *tamam*, *olur*, *hayhay*, *başüstüne*, *öyle*, *haydi*, *elbette* gibi

kelimelerden sonra konur: *Peki, gideriz. Olur, ben de size katılırım. Hayhay, memnun oluruz. Haydi, geç kalıyoruz.*

Evet, kırk seneden beri Türkçe merhale merhale Türkleşiyor. (Yahya Kemal Beyatlı)

10. Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır:

Bu, tek gözlü, genç fakat ihtiyar görünen bir adamcağızdır. (Halit Ziya Uşaklıgil)

11. Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur:

Efendiler, bilirsiniz ki hayat demek, mücadele, müsademe demektir. (Atatürk)

Sayın Başkan,

12. Kesirli ifadelerde sayılar yazılırken sayıları ayırmakta kullanılır: *17,9 (on yedi tam, onda dokuz), 1,54 (bir tam, yüzde elli dört)*

13. Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur:

Arkasını dönüp, etrafına bakmadan oradan hızlıca uzaklaştı.

14. Özne olarak kullanıldıklarında *bu, şu, o* zamirlerinden sonra konur:

Bu, benim gibi yazarlar için hiç kolay olmaz.

O, eski defterleri çoktan kapatmış, Osmanlıya kucağını açmıştı. (Tarık Buğra)

15. Kitap, dergi vb.nin künyelerinde yazar, eser, basımevi vb. maddelerden sonra konur:

Falih Rıfkı ATAY, *Tuna Kıyıları*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1938.

UYARI: Metin içinde *ve, veya, yahut, ya ... ya* bağlaçlarından önce de sonra da virgül konmaz:

Nihat sabaha kadar uyuyamadı ve şafak sökerken Faik'e bol teşekkürlerle dolu bir kâğıt bırakarak iki gün evvelki cephe dönüşü kıyafeti ile sokağa fırladı. (Peyami Safa)

Ya şevk içinde harap ol ya aşk içinde gönül

Ya lale açmalıdır göğsümüzde yahut gül! (Yahya Kemal Beyatlı)

UYARI: Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz:

Hem gider hem ağlar.

Ya bu deveyi gütmeli ya bu diyardan gitmeli. (Atasözü)

UYARI: Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan *da / de* bağlacından sonra virgül konmaz:

İmlamız lisanımız düzelince, lisanımız da kafamız düzelince düzelecek çünkü o da ancak onlar kadar bozuktur, fazla değil! (Yahya Kemal Beyatlı)

UYARI: Metin içinde *-ınca / -ince* anlamıyla zarf-fiil görevinde kullanılan *mi / mi* ekinden sonra virgül konmaz:

Ben aç yattım mı kötü kötü rüyalar görürüm nedense. (Orhan Kemal)

Öyle zekiler vardır, konuşular mı ağızlarından bal akıyor sanırsın. (Atilla İlhan)

UYARI: Şart ekinden sonra virgül konmaz:

Tenha köşelerde ağız ağıza konuşurken yanlarına biri gelecek olursa hemen susuyorlardı. (Reşat Nuri Güntekin)

Gör gözlerinle de aklın yatarsa anlatıver millete. (Tarık Buğra)

İki Nokta (:)

1. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna konur:

Millî Edebiyat akımının temsilcilerinden bir kısmını sıralayalım: Ali Canip Yöntem, Mehmet Emin Yurdakul, Halide Edip Adivar, Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp.

2. Kendisiyle ilgili açıklama yapılacak cümlenin sonuna konur:

Kendimi takdim edeyim: Meclis kâtiplerindenim. (Falih Rıfıkı Atay)

3. Ses bilgisinde uzun ünlüyü göstermek için kullanılır: *a:ile, ka:til, usu:le, i:cat.*

4. Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur:

Bilge Kağan: Türklerim, işitin!
Üstten gök çökmedikçe,
alttan yer delinmedikçe
ülkenizi, törenizi kim bozabilir sizin?

Koro: Göğe erer başımız
başınla senin!

5. Yazınsal metinlerde konuşmaya başlamadan önceki ifadenin sonuna konur:

– *Buğdayla arpadan başka ne biter bu topraklarda?*

Ziraatçı sayar:

– *Yulaf, pancar, zerzevat, tütün...* (Falih Rıfkı Atay)

6. İnternet ağ adreslerinde kullanılır: *http://usak.gov.tr*

7. Bölme işareti olarak matematikte kullanılır: *14:2=7, 52:2=26 vb.*

Üç Nokta (...)

1. Anlatımı tam olarak tamamlanmamış cümlelerde cümle sonuna konur:

Ne çare ki çirkinliği hemencecik ve herkes tarafından görülüyordu da bu yanı... (Tarık Buğra)

2. Genel ahlak kurallarınca kabalık ifade ettiği düşünülen veya farklı nedenlerden dolayı açıkça yazılması sakıncalı bulunan kelime ve bölümlerin yerine kullanılır: *Kılavuzu karga olanın burnu b...tan çıkmaz.*

Arabacı B...’a yaklaştığını söylüyor, ikide bir fırsat bularak arabanın içine doğru başını çeviriyordu. (Ahmet Hamdi Tanpınar)

3. Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur:

... derken şehrin öte başından boğuk boğuk sesler gelmeye başladı... (Tarık Buğra)

4. Sözü bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeyi güçlendirmek için kullanılır:

Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz! (Faruk Nafiz Çamlıbel)

5. Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur:

Gölgeler yaklaştılar. Bir adım kalınca onu kıyafetinden tanıdılar:

— *Koca Ali... Koca Ali, be!..* (Ömer Seyfettin)

6. İkili diyaloglarda eksik kalan, tamamlanmayan, boş bırakılan karşılıklarda kullanılır:

— *Yabancı yok!*

— *Kimsin?*

— *Ali...*

— *Hangi Ali?*

— ... (Ömer Seyfettin)

Soru İşareti (?)

1. Cümle veya sözlerin sonuna soru eki veya sözü içerdiğinde konur:

Ne zaman tükenecek bu yollar, arabacı? (Faruk Nafiz Çamlıbel)

2. Soru eki, soru sözü içermeyen ancak soru bildiren kelimelerin sonuna konur:

Uzulca başını kaldırdı:

— *İsminiz?*

3. Tam olarak bilinmeyen, emin olunamayan veya kuşkuyla karşılanan mekân, tarih vb. için kullanılır: *Karacaoğlan (1240 ?-1320), (Doğum yeri: ?) vb.*

1496 (?) yılında doğan Fuzuli...

Ankara'dan Antalya'ya arabayla üç saatte (?) gitmiş.

Çok yakından mı bu sesler, çok uzaklardan mı?

Üsküdar'dan mı, Hisar'dan mı, Kavaklardan mı? (Yahya Kemal Beyatlı)

Ünlem İşareti (!)

1. Duygusal tepkiler, ani gelişen duygular (sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma) için sözcük veya ifadelerin sonuna konur: *Gökyüzü ne kadar da karanlık! Aşk olsun! Ne insanlar var! Vah vah!*

Ne mutlu Türk'üm diyene! (Atatürk)

2. İkaz, hitap ve sesleniş ifadelerinden sonra kullanılır:

Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri! (Atatürk)

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. (Atatürk)

Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: İlerle! (Yahya Kemal Beyatlı)

Dur, yolcu! Bilmeden gelip bastığın

Bu toprak bir devrin battığı yerdir. (Necmettin Halil Onan)

3. Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılır:

İsteseymiş bir günde bitirirmiş (!) ama ne yazık ki vakti yokmuş (!).

Adam, akıllı (!) olduğunu söylüyor.

Kısa Çizgi (-)

1. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur:

Görevini yerine getirirken taraflara nazik ve kibar davranır. Tarafların birbirine saygılı davranmaları ve müzakerele- re iyi niyetle katılmaları konusunda tarafları bilgilendirir.

2. Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konularak bitişik yazılır:

Küçük bir sürü -dört inekle birkaç koyun- köye giren geniş yolun ağzında durmuştu. (Ömer Seyfettin)

3. Kökleri, gövdeleri ve ekleri belirterek ayırmak için kullanılır: *balık-çı-lık, göz-lük-çü-lük* vb.

4. Fiil köklerini ve gövdelerini göstermek için kullanılır: *koş-, gel-; koştur-, sula-* vb.

5. İsim yapma eklerinin önüne, fiil yapma eklerinin başına ve sonuna konur: *-lı, -cı, -lık; -ımsa-; -t-; -tır-* vb.

6. Kelimeleri hecelerine ayırırken kısa çizgi kullanılır: *Kar-şı-laş-tır-ma, ha-lı, ko-nuş-ma, ma-den-ci-lik, o-kur-ya-zar-lık* vb.

7. Kelimeler veya sayılar arasında *ve, ile, ila, ...-den ...-e* anlamlarını vermek için kullanılır: *Antalya-Burdur yolu, Türk-Çin ilişkileri, Ural-Altay dil grubu, Fen-Edebiyat Fakültesi, 01.31-12.34, Sarıyer-Urfaspor mücadelesi, Kırgız Destanı'nda soy-dil-din üçgeni, 1910-1918 yılları arasındaki değişimler, İngilizce-Fransızca Sözlük* vb.

8. Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır: $50-20=30$

9. Sıfırdan küçük değerleri göstermek için kullanılır: $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$

Eğik Çizgi (/)

1. Yan yana yazılan dizeler arasında eğik çizgi kullanılır: *Öğün, ey Çanakkale, cihan durdukça öğün!/ Ömründe göstermedin bin düşmana bir düğün./ Sen bir büyük milletin savaşa girdiği gün,/ Başına yüz milletin birden üstüğü yersin!*(Faruk Nafiz ÇAMLIBEL)

2. Mektuplaşmalarda veya yazılı iletişimde adres bilgileri verirken ev, daire numaraları veya kapı numaraları yazılırken kullanılır: *Koçlar Sokağı No.: 19/1 Işıklar / Antalya*

3. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur: *18/11/1969, 15/IX/1994* vb.

4. Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kullanılır: *-a /-e, -an /-en, -lık/ -lik, -madan /-meden* vb.

5. Genel ağ adreslerinde kullanılır: <http://tdk.gov.tr>

6. Matematikte bölme işareti olarak kullanılır: $70/2=35$

7. Fizik, matematik vb. alanlarda birimler arası orantıları gösterirken eğik çizgi araya boşluk konulmadan kullanılır: *g/sn (gram/saniye)*

Kesme İşareti (')

1. Özel isimlere eklenen sahiplik, durum ve bildirme ekleri kesme işareti ile ayrılır: *Kurtuluş Savaşı'nı, Türkiye'mizin, Atatürk'üm, Gül Baba'ya, Sultan Ana'nın, Mehmet Kâzım Karabekir'i, Yunus Emre'yi, Ziya Gökalp'tan, Refik Halit Karay'muş, Fatih Sultan Mehmet'e, Muhibbi'nin, Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'na, Ahmet Cevat Emre'dir, Namık Kemal'se, Şinasi'yle, Emin Yurdakul'dan, Kırgız'ım, Karakeçili'nin, Osmanlı Devleti'ndeki, Cebrail'den, Çanakkale Boğazı'nın, Samanyolu'nda, Sait Halim Paşa Yalısı'ndan, Resmî Gazete'de, Millî Eğitim Temel Kanunu'na, Eski Çağ'ın, Alman'sınız, Yükselme Dönemi'nin, Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği'ni vb.*

1919 senesi Mayıs'ının 19'uncu günü Samsun'a çıktım. (Atatürk)

2. Kişi adlarından sonra gelen saygı ve unvan sözlerine getirilen ekleri ayırmak için konur: *Nihat Bey'e, Ayşe Hanım'dan, Mahmut Efendi'ye, Enver Paşa'ya; Türk Dil Kurumu Başkanı'na vb.*

3. Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur: *TBMM'nin, TDK'nin, BM'de, ABD'de, TV'ye vb.*

4. Sayılara getirilen ekleri ayırmak için konur: *1985'te, 8'inci madde, 2'nci kat; 7,65'lik, 9,65'lik, 657'yle vb.*

5. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırmak için konur: *Başvurular 17 Aralık'a kadar sürecektir. Yabancı Sözlere Karşılıklar Kılavuzu'nun veri tabanının Genel Ağ'da hizmete sunulduğu gün olan 12 Temmuz 2010 Pazartesi'nin TDK için önemi büyüktür.*

6. Seslerin ölçü ve söyleyiş gereği düştüğünü göstermek için kullanılır:

Bir ok attım karlı dağın ardına

Düştü m'ola sevdiğimin yurduna

İl yanmazken ben yanarım derdine

Engel aramızı açtı n'eyleyim (Karacaoğlan)

Şems'in gözlerine bir şüphe çörekledi: "Dostum ne'n var? Her şey yolunda mı?" (Elif Şafak)

Güzelliğin on par'etmez

Bu bendeki aşk olmasa (Âşık Veysel)

7. Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için konur: *a'dan z'ye kadar, Türkçede -lık'la yapılmış sözler.*

Yay Ayraç ()

1. Cümlenin dışında kalan fakat cümledeki anlamı tamamlayan ve ek bilgiler verilen durumlar için kullanılır. Yargı bildiren ve yay ayraç içinde geçen ifadelerde bu ifadelerin sonuna uygun noktalama işareti konur:

Anadolu kentlerini, köylerini (Köy sözünü de çekinerek yazıyorum.) gezsek bile görmek için değil, kendimizi göstermek için geziyoruz. (Nurullah Ataç)

2. Özel veya cins isme ait ek, ayraçtan önce yazılır:

Yunus Emre'nin (1240?-1320)...

İmek fiilinin (ek fiil) geniş zamanı şahıs ekleriyle çekilir.

3. Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve ifade etmek amacıyla kullanılır:

İhtiyar – (Yavaş yavaş Kaymakam'a yaklaşır.) Ne oluyor beyefendi? Allah rızası için bana da anlatın... (Reşat Nuri Güntekin)

4. Alıntıların aktarıldığı eseri, yazarı veya künye bilgilerini göstermek için kullanılır:

Cihanın tarihi, vatanı uğrunda senin kadar uğraşan, kanını döken bir millet daha gösteremez. Senin kadar kimse kendi vatanına sahip olmaya hak kazanmamıştır. Bu vatan ya senindir ya kimsenin. (Ahmet Hikmet Müftüoğlu)

Eşin var, aşıyanın var, baharın var ki beklerdin

Kıyametler koparmak neydi ey bülbül, nedir derdin? (Mehmet Akif Ersoy)

Bir isim kökü, gerektiğinde çeşitli eklerle fiil kökü durumuna getirilebilir (Zülfikar 1991: 45).

5. Alıntılarda alınmayan alanlar (kelimeler, bölümler) yerine kullanılan üç nokta, yay ayraç içine alınabilir.

6. Alay, küçümseme ve kinaye anlamını kazanan kelimeler için kullanılan ünlem işareti yay ayraç içine alınır: *Kadın, saf (!) olabileceğini söylüyor.*

7. Bilginin kesin olmadığını göstermek için veya şüpheyle karşılandığını belirtmek için kullanılan soru işareti yay ayraç içinde gösterilir: *1982 (?) yılında doğan şair...*

8. Metinde metnin maddelerini gösteren sayı ve harflerden sonra kapama ayraç olarak kullanılır:

II) 11) B) C)
III) 12) D) E)

Köşeli Ayraç ([])

1. Yay ayraç içinde yeniden yay ayraç kullanılması gereken hallerde yay ayraçtan önce köşeli ayraç kullanılır: *Halikarnas Balıkçısı [Cevat Şakir Kabaağaçlı (1886-1973)] en güzel eserlerini Bodrum'da yazmıştır.*

2. Çevirilerde, alıntılarda, metinlerin aktarılmasında, yazar tarafından eklenen sözler için kullanılır: *“Eldem, Osmanlıda en önemli fark[ın], mezar taşının şeklinde ortaya çık[tığını] söyledikten sonra...”* (Hilmi Yavuz)

3. Makale veya bilimsel çalışmalarda kaynaklardaki künyelere ilişkin ayrıntı göstermek için kullanılır: *Reşat Nuri [Güntekin], Çalığışu, Dersaadet, 1922. Server Bedi [Peyami Safa]*

2.4. Yazım Kuralları

Sayıların Yazılışı

1. Sayılar harflerle de yazılabilir: *iki bin yıldan bu yana, yirmi dört saat, ayın ikinci günü, iki haftada bir, iki yüz soru, bir hafta önce, ikinci sınıf vb.*

Fakat saat, para tutarı, ölçü, istatistiklere dair veriler, sayılar rakamla gösterilir: *12.35'te, 12.00'de, 8.500.000 lira, 15 kilogram, 250 kilometre, 25 metre hortum, 11.350.000 adet vb.*

Metin içinde zaman ifadeleri (saatler ve dakikalar) yazıyla yazılabilir: *saat dokuzda on kala, saat yediyi çeyrek geçe, saat ikide vb.*

Metin içinde geçen *bin, milyon, milyar ve trilyon* sözleri, dört veya daha çok basamaklı sayıların rahat okunabilmesi için harflerle yazılabilir: *2 milyar 100 milyon kişi, 2 bin 312 kalem, 1 trilyon 987 milyar vb.*

2. Kelime adedi olarak birden fazla olan sayılar ayrı yazılır: *üç yüz, iki yüz seksen iki, on bin iki yüz elli iki vb.*

3. Ticari belgelerde geçen özellikle senet, çek vb. para ile ilgili işlemlerde sayılar bitişik yazılır: *150,35 (yüzellibinTL, otuzbeşkr.)*

4. Oransal ifadelerin yazılışında yüzde ve binde işaretlerinde sayı ile işaret arasında boşluk bırakılmaz: *%14, ‰45 vb.*

5. İsimleri sayılardan oluşan oyunlarda oyun isimleri bitişik yazılır: *yirmibir, ellibir, altmışaltı vb.*

6. Romen rakamı tarihi olaylarda, asırlarda, padişah veya kral isimlerinde, tarih belirtirken aylarda, mecmua ciltlerinde, kitaplarda esas bölümlerin öncesindeki sayfa numaralandırmada, sıralanması gereken maddelerin düzenlenmesinde kullanılır: *I. Dünya Savaşı; V. yüzyıl; II. Ahmet, XV. Louis, IV. Wilhelm, XV. Karl, II. Edward; I.XI.1359; I. Cilt; II)... III) vb.*

7. Sondan sayılmak üzere üçlü adetler olmak üzere dört veya daha çok basamaklı sayılar yazılırken aralarına nokta konur: *2.585, 310.961, 149.754.892, 281.394.970.100.930 vb.*

8. Kesirlerde sayıları ayırırken virgül kullanılır: 25,4 (25 tam, onda 4); 6,21 (6 tam, yüzde 21) vb.

9. Sıra sayıları yazıyla ve rakamla yazılabilir. Rakam kullanıldığı hâllerde ya rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır ya da rakamdan sonra bir nokta konur: 11., 16., XV.; 11'inci, 16'ncı, X'uncu vb.

10. Üleştirme ifade eden sayılar yazılırken rakamla değil yazıyla yazılır: 5'er değil beşer, 7'şer değil yedişer, 1000'er değil biner vb.

11. Kesirli sayılara gelecek ekler alttaki sayı temel kabul edilerek yazılır: 1/8'i (bir bölü sekizi), 2/4'ü (iki bölü dördü) vb.

12. Cümleler ancak zorunlu durumlarda rakamla başlar.

Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

A. Cümle başlangıçları büyük harfle yapılır: *Uzayarak giden yollar bulur beni.*

Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir. (Atatürk)

B. Mısralar büyük harfle başlar:

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak. (Mehmet Akif Ersoy)

C. Özel isimler büyük harfle başlar:

1. Kişilerin isimleri ve soyisimleri büyük harfle başlar: *İsmet Kara, Karacaoğlan, Wolfgang von Goethe, Immanuel Kant* vb.

Takma isimler de büyük harfle başlar: *İrfan Kudret* (Cahit Sıtkı Tarancı), *Deli Ozan* (Faruk Nafiz Çamlıbel) vb.

2. Kişi isimlerinden önce ve sonra gelen unvanlar, saygı ifade eden sözler, lakaplar, rütbe adları büyük harfle başlar: *Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Dr. Ali Yavaşca; Sayın Prof. Dr. Musa Eren; Mimar Kemalettin, Fatih Sultan Mehmet, Kaymakam Sadi Bey, Veli Efendi, Ayla Hanım, Bay Kenan Çiçekçi; Mareşal Ali Fuat, Yüzbaşı Cengiz Turacı; Deli Suat* vb.

3. Özel isim yerine kullanılan makam veya unvan sözleri büyük harfle başlar: *Orta Asya'dan gelen heyeti Bakan dün kabul etmiş.*

4. Saygı ifade eden kelimelerden sonra gelen ve makam, mevki, unvan ifade eden kelimeler büyük harfle başlar:

Sayın Belediye Başkanı,

Sayın Dekan,

Sayın Kaymakam,

Yazışmalarda (Mektup ve resmî yazışmalar) seslenişler büyük harfle başlar:

Sevgili Biraderim,

Aziz Peder,

Değerli İzleyiciler,

5. Hayvanlara verilen özel isimler büyük harfle başlar: *Zeytin, Karabaş, Karamel, Yulaf* vb.

6. Millet, kabile, boy isimleri büyük harfle başlar: *Arap, Oğuz, Alman, Japon, Rus, Türk; Kazak, Kırgız, Özbek, İngiliz, Tatar; Sarıkeçili* vb.

7. Dil ve lehçe isimleri büyük harfle başlar: *Rusça, Türkçe, Almanca, İngilizce, Arapça; Oğuzca, Kazakça, Özbekçe* vb.

8. Devletleri temsil eden isimler büyük harfle yazılır: *Suudi Arabistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan, Amerika Birleşik Devletleri, Kırım Özerk Cumhuriyeti* vb.

9. Toplumların inançlarını temsil eden din ve mezhep isimleri ile bunların üyelerini temsil eden kişileri bildiren sözler büyük harfle başlar: *Budizm, Budist; Musevilik, Musevi; Hristiyanlık, Hristiyan; Müslümanlık, Müslüman; Hanefilik, Hanefi; Katoliklik, Katolik* vb.

10. Dinsel ve mitoloji temelli özel isimler büyük harfle başlar: *Azrail, Tanrı, Allah, İlah, Ares* vb.

11. Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar: *Venüs, Jüpiter; Halley* vb.

12. Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde *doğu* ve *batı* sözlerinin ilk harflerinde büyük harf kullanılır: *Batı medeniyeti, Doğu mistisizmi* vb.

13. Coğrafi yer isimleri (köy, il, ilçe, kıta, bölge, semt vb.) büyük harfle başlar: *Güneydoğu Anadolu, Marmara; Avrupa, Asya; Antalya, Mersin; Kumluca, Mut; Çukurbağ, Yenice* vb.

14. Yer bildiren birinci ismin ardından gelen ve nehir, deniz, göl, dağ vb. çeşit bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar: *Asya Yakası, Süveyş Kanalı, Tuna Nehri, Dicle Irmağı, Ege Denizi, Erciyes Dağı, Van Gölü, Zigana Geçidi, Fırat Nehri, Çanakkale Boğazı* vb.

15. Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak isimlerinde geçen *mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak* isimleri büyük harfle başlar: *Ali Paşa Mahallesi, Emre Mahallesi, Karaköy Meydanı, Veli Meydanı, Gazi Bulvarı, Ziya Gökalp Bulvarı, Nene Ayşe Caddesi, Cemal Süreyya Sokağı, Gül Sokağı* vb.

16. Mimari ögeler olan *saray, köşk, han, kale, kule, anıt* vb. gibi yapıların bütün sözcükleri büyük harfle başlar: *Çankaya Köşkü, Mostar Köprüsü, Beyazıt Kulesi, Dolmabahçe Sarayı, Ankara Kalesi* vb.

17. Yer belirten özel isimlerde kısa söyleyiş tercih ediliyorsa yer adının ilk harfi büyük yazılır: *Rumeli'den, Boğaz'dan, Saray'a* vb.

18. Resmi kurum ve kuruluş isimleri yazılırken her kelime büyük harfle başlar: *Türk Dil Kurumu, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Devlet Malzeme Ofisi, Atatürk Orman Çiftliği, Çankaya Lisesi, Anadolu Kulübü, Mavi Köşe Bakkaliyesi, Türk Ocağı, Yeşilay Derneği* vb.

19. Anayasal ve yasal düzenlemelerin kısımları, kanunlar, tüzükler, yönetmelikler, yönergeler ve genelge isimlerinin her kelimesi büyük harfle başlanarak yazılır: *Türk Medeni Kanunu, Türk Bayrağı Tüzüğü* vb.

20. Kitap, dergi, gazete ve sanat eserleri yazılırken her kelimesi büyük harfle başlanarak yazılır: *Deli Kurt, Dokuzuncu Hariciye Koğuşu; Minik Yürekler, Atlas; Kaplumbağa Terbiyecisi* vb.

21. Toplumların kutladığı dini ve milli bayramlarla, anma törenleri ve kutlama günlerinin isimleri yazılırken her kelime büyük harfle başlar: *Cumhuriyet Bayramı, Miraç Kandili; Anneler Günü, Kurban Bayramı, Hıdırellez, Öğretmenler Günü, Dünya Tiyatro Günü, 14 Mart Tıp Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı, Ramazan Bayramı* vb.

22. İnsanların bir araya gelerek düzenledikleri kurultay, şölen, çalıştay, sempozyum, açık oturum, toplantı vb. isimleri yazılırken her kelimenin ilk harfi büyük harfle yazılır: *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı, V. Kitleli İletişim Araçlarının Kullanımı Çalıştayı, Karamanoğlu Mehmet Çalıştayı* vb.

23. Tarihte yaşanmış olaylar, çağlar ve dönem isimleri büyük harfle başlar: *Kurtuluş Savaşı Dönemi, Millî Mücadele, Taş Devri, Orta Çağ, Lale Devri, Tanzimat Dönemi, Fecr-i Ati Dönemi'nin, Meşrutiyet Dönemi'nde* vb.

24. Özel isimlerden türeyen bütün kelimeler büyük harfle başlar: *Türkçe, Türkçü, Türkçülük, Avrupalılaşmak, Ortadoğululuk, Darvinci, Bursalı* vb.

25. Birleşik kelimeler yer, millet veya kişi isimleriyle kurulduğunda sadece özel adlar büyük harfle başlar: *Bursa fıstığı, Hollanda lahanası, Rus gömleği, Bursa cevizi, Alman anahtarı, Çin gülü, Antep dondurması, Elazığ kedisi* vb.

Ayrı Yazılan Birleşik Kelimeler

1. Etmek, edilmek, olmak, olunmak, eylemek gibi yardımcı fiillerle oluşturulan birleşik kelimeler, ilk kelimeleri itibarıyla bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı olarak yazılır: *fark etmek, yardım etmek, var olmak, yok etmek, yok olmak* vb.

2. Kelimelerin birleşme anında bu kelimelerin hiçbiri veya ikincisi anlam olarak değişime uğramazsa bu kelimeler ayrı yazılır.

a. Hayvan türlerinden birinin adıyla kurulan kelimeler:

somon balığı, ton balığı, yılan balığı, vb.

andız kuşu, sinek kuşu, çalı kuşu, deve kuşu vb.

b. Bitki türlerinden birinin adıyla kurulan kelimeler:

ayrık otu, çörek otu, eğrelti otu vb.

çuha çiçeği, küpe çiçeği, lavanta çiçeği vb.

kuru fasulye, kuru incir, kuru soğan, kuru üzüm vb.

c. Nesne, eşya ve alet adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler:

dikili taş, alçı taşı, bileği taşı, çakmak taşı, kireç taşı, lüle taşı vb.

el sabunu, kahve değirmeni, misafir odası, kol saati, yemek masası, okuma kitabı, kurşun kalem, çatal iğne, vurmali çargı, yapay çiçek vb.

ç. Ulaşım ve yolla alakalı birleşik kelimeler: *köy yolu, deniz yolu, kara yolu vb.*

d. Bir durumu, bir olguyu ve olayı bize bildiren kelimelerle kurulan birleşik kelimeler: *ana dili, Ay tutulması, baş ağrısı, çıkış yolu, dil birliği, din birliği, açık oturum, açık öğretim, güç birliği, iş birliği, iş bölümü, madde başı, ses uyumu, yer çekimi, göz kayması vb.*

e. *Bilgi ve bilim* kelimeleriyle oluşturulan birleşik kelimeler: *fen bilimi, tıp bilimi, bitki bilimi, toplum bilimi, kimya bilimi, jeoloji bilimi; din bilgisi, hastalık bilgisi, ses bilgisi vb.*

1. İnsan özelliklerini anlatmak için benzetmelerden yararlanarak kullanılan hayvan, bitki ve nesne isimleriyle kurulan birleşik kelimeler: *çöpsüz üzüm, çetin ceviz; eski kurt, sağmal inek, sarı çıyan; eski toprak, demir yumruk, eski tüfek vb.*

i. Zaman bildiren birleşik kelimeler: *gece yarısı, gün ortası, ay başı, hafta içi vb.*

3. *-er/-r/-ar, -mez/-maz ve -an/-en* sıfat-fiil ekleriyle oluşturulan sıfat tamlaması biçimindeki birleşik kelimeler ayrı olarak yazılır: *döner sermaye, koşar adım, yazar kasa, yeter sayı, çıkmaz sokak, bakar kör, çalar saat, görünmez kaza, tükenmez kalem, güler yüz vb.*

4. *Renk* sözcüğü ya da renklerden birinin adı kullanılarak kurulmuş isim tamlaması şeklindeki birleşik kelimeler ayrı yazılır: *gümüş rengi, saman rengi, boncuk mavisi, gece mavisi, portakal rengi, limon sarısı, çivit mavisi, ateş kırmızısı vb.*

5. Renklerin koyuluk, açıklık durumunu belirtmek için renkten önce kullanılan sıfatlar ayrı yazılır: *koyu mavi, koyu yeşil, açık sarı, kirli sarı* vb.

6. Yer adlarında kullanılan *doğu, batı, kuzey, güney, güneybatı, kuzeydoğu, güneybatı, kuzeybatı, aşağı, yukarı, yakın, uzak* kelimeleri ayrı yazılır: *Doğu Trakya, Batı Anadolu, Orta Doğu, Kuzey Amerika, Güneydoğu Anadolu, Aşağı İmecik, Güney Anadolu, Yukarı Tuzla, Yakın Doğu* vb.

7. Kişilerin adlarıyla birlikte oluşturulmuş *cadde, sokak, mahalle, köy bulvar, ilçe*, vb. yer ve kuruluş adlarında son kısımda yer alan unvanlar hariç kişi adları ayrı yazılır: *Ziya Ali Sokağı; Nene Hatun Caddesi; Taktuk Emre Mahallesi; Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Gazi Paşa Bulvarı, Sütçü İmam Üniversitesi* vb.

8. *İç, dış, sıra* sözleriyle oluşturulmuş birleşik kelimeler ayrı yazılır: *yurt içi, hafta içi; din dışı, olağan dışı, kanun dışı, ahlak dışı, çağ dışı, yasa dışı; peşi sıra, yanı sıra, akli sıra, ardi sıra* vb.

9. Konum belirten *alt* ve *üst* kelimeleriyle oluşturulan terimler ve birleşik kelimeler ayrı yazılır: *toprak altı, yer altı, deri altı, böbrek üstü bezi, tepe üstü* vb.

Bitişik Yazılan Birleşik Kelimeler

İkilemeler, isnat grupları, kısaltma grupları, belirtisiz isim tamlamaları, sıfat tamlamaları ve kalıplaşmış çekimli fiiller gibi ifadeler yeni bir kavramın karşılığı olduğu durumlarda birleşik kelime niteliği kazanırlar. Bu kelimeler kurallara göre bitişik veya ayrı yazılır.

Birleşik kelimeler aşağıdaki durumlarda bitişik yazılırlar:

1. Birleşik kelimeler ses düşmesine uğradıklarında bitişik yazılır: *niçin (ne için), birbirini(biri biri), pazartesi (pazar ertesi), kaynata(kayın ata), nasıl(ne asıl), kaynana (kayın ana)* vb.

2. Arapça kökenli olup orijinali tek heceli bazı kelimeler *eylemek, etmek, olmak, edilmek* yardımcı fiilleriyle birleştiklerinde ses değişmesi, ses düşmesi veya ses türemesi olursa bitişik yazılır: *affetmek, reddetmek, hissetmek, kaybolmak, darbetmek, hamdetmek, emretmek* vb.

3. İki kelimededen ikincisi veya her ikisi birleşme anında anlam farklılaşmasına uğrarsa bu tür kelimeler bitişik yazılır:

a. Hayvanların isimleri: *akbaş* (kuş), *alabacak* (at), *sarıkuyruk* (balık), *beş-parmak* (deniz hayvanı), *kababurun* (balık), *bozyürük*(yılan), *kamçıkuyruk* (koyun), *yeşilbaş*(ördek), *karadul*(örümcek) vb.

b. Hastalık isimleri: *karabaş*, *delibaş*, *karabacak*, *itdirseği* vb.

c. Eşya ve alet isimleri: *kancabaş* (kayık), *deveboynu* (boru), *horozayağı*(burgu), *adayavrusu* (tekne), *kargaburnu* (alet), *kedigözü* (lamba), *balıkgözü* (halka), *sıçankuyruğu* (törpü), *domuzturnağı* (kanca), *gagaburun*(gemi), *leylekgagası* (alet) vb.

d. Tür, biçim, motif, tarz vb. adları: *civankaşısı* (nakış), *balıksırtı* (desen), *kazkanadı* (oyun), *kırlangıçkuyruğu* (işaret), *koçdoynuzu* (desen) vb.

e. Yiyecek adları: *kadınbudu* (köfte), *dilberdudağı* (tatlı), *bülbülyuvası* (tatlı), *alinazik* (kebab), *kedidili* (bisküvi) vb.

f. Oyun adları: *beştaş*, *dokuztaş*, *üçtaş* vb.

g. Gök cisimlerinin adları: *Altıkardeş* (yıldız kümesi), *Arıkovanı* (yıldız kümesi), *Büyükayı* (yıldız kümesi), *Samanyolu* (yıldız kümesi) vb.

4. *-a, -u, -ı, -i, -e, -ü* zarf-fiil ekleriyle *kalmak, durmak, bilmek, gelmek, vermek* ve *yazmak* fiilleriyle yapılan tasviri fiiller bitişik yazılır: *öleyazmak, düşeyazmak; sevebilmek, düşünebilmek; alıvermek, gülüvermek; gidedurmak, yazadurmak; çıkagelmek, süregelme; uyuyakalmak* vb.

5. Emir kipiyle bir veya iki ögesi kurulan ve kalıp halini almış birleşik kelimeler bitişik yazılır: *çalçene, sallabaş, yapboz, batçık, tutkal, çekyat, unutmabeni, albeni, ateşkes, incitmebeni, kapkaç, örtbas, seçal, veryansın, yazboz* vb.

6. *-r/-er/-ar/-ır/-ir, -an/-en, -maz/-mez* ve *-muş/-miş* sıfat-fiil ekleriyle birleştirilerek kurulan ve kalıp olmuş birleşik kelimeler bitişik yazılır: *cankurtaran, çöpçatan, dalgakıran, demirkapan, gökdelen, karıncaezmez, akımtoplar, barışsever* vb.

7. İkinci kelimesi *-dı* (*-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü*) kalıplaşmış görülen geçmiş zaman ekleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır: *çıtırdıldım, gecekonda, hünkârbeğendi, külbastı, mirasyedi, imambayıldı* vb.

8. Her iki kelimesi de *-dı* (*-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü*) görülen geçmiş zamanı belirten veya *-r /-ar /-er* geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır: *oldubitti, okuryazar, dedikodu, kaptıkaçtı, biçerdöver, göçerkonar, uyurgezer, yanardöner, konargöçer* vb.

9. *Alt, üst* ve *üzeri* sözlerinin sona getirilmesiyle oluşturulmuş fakat somut olarak yer bildirmeyen birleşik kelimeler bitişik yazılır: *şuuraltı, akşamüzeri, akşamüstü, gerçeküstü, ayakaltı, bilinçaltı* vb.

10. Kişi adları, soyadları ve lakaplarından iki veya daha çok kelimenin birleşmesinden oluşmuş kelimeler bitişik yazılır: *Alper, Birol, Abasıyanık, Adivar, Atatürk, Gökalp, Güntekin, İnönü, Karaosmanoğlu, Tanpınar, Yurdakul* vb.

11. İl, ilçe, semt vb. yer adlarından iki veya daha çok kelimenin birleşmesiyle oluşmuş isimler bitişik yazılır: *Çanakkale, Gümüşhane, Acıpayam, Pınarbaşı* vb.

12. Mahalle, meydan, köy vb. yerleşim yerlerine isimleri verilmiş kişi adları ve unvanlarından oluşmuş, ünvan kelimesi sonda ise gelenekselleşmiş olarak bitişik yazılır: *Abidinpaşa, Bayrampaşa, Davutpaşa, Gazi Osmanpaşa (mahalle)* vb.

13. Yön adlarından ara yönleri belirten kelimeler yazılırken bitişik yazılır: *kuzeydoğu, güneybatı, kuzeybatı, güneydoğu* vb.

14. Asıl anlamını her iki ögesi de koruduğu halde çoğunlukla bitişik olarak yazılan kelimeler vardır:

a. *Baş* sözcüğü kullanılarak oluşturulmuş sıfat tamlamaları: *başkahraman, başkent, başkomutan, başköşe, başrol, başsavcı* vb.

b. Bir topluluğu yöneten ve *başı* sözcüğü kullanılarak meydana getirilmiş belirtisiz isim tamlamaları: *aşçıbaşı, yüzbaşı, çarkçıbaşı, binbaşı, elebaşı, onbaşı*, vb.

15. *Ev* kelimesi kullanılarak oluşturulmuş birleşik kelimeler bitişik yazılır: *polisevi, yayınevi, aşevi, bakımevi, öğretmenevi* vb.

16. Farsça kurala göre oluşturulan sözler bitişik yazılır: *âlemşümül, cihanşümül, ehlibeyit, erkânıharp, gayrimenkul, gayrimeşru, Kuvayımilliye, Misakımillî, hüsnükuruntu, hüsnüniyet* vb.

17. Arap dilinin yazım kurallarına göre oluşturulmuş sözler bitişik yazılır: *aliyyülâlâ, ceffalkalem, darülaceze, darülfünun, fevkalade* vb.

18. Müzik makam adları bitişik yazılır: *acembuseli* vb.

19. Bitişik olarak tescil ettirilmiş olan veya kanunda bitişik geçen kuruluş adları bitişik yazılır: *İçişleri, Dışişleri, Açıköğretim Fakültesi* vb.

Pekiştirmeli Sözlerin Yazılışı

Zarf veya sıfat görevindeki pekiştirme anlamı taşıyan sözler bitişik yazılır: *güpegündüz, apaçık, apak, büsbütün, çepeçevre, çırılçıplak, dümdüz, düpedüz, gömgök, kapkara* vb.

İkilemelerin Yazılışı

İkilemeler ayrı yazılır: *kucak kucak, şıpır şıpır, tak tak* (vurmak), *takım takım, tıklar tıklar, yavaş yavaş, kırk elli* (yıl), *üç beş* (kişi), *yüz yüz elli* (yıllık) vb.

Kısaltmalar

Kısaltma; daha kısa olarak ifade edilebilmesi için bir kelimenin, terimin veya özel adın içerdiği harfleri kullanarak simgeleştirilmesidir. Kısaltmalarla ilgili kurallar:

1. Kuruluş, dergi, ülke, kitap ve yön kısaltmalarında her kelimenin ilk harfi büyük yazılarak kısaltma yapılır: *TBMM* (Türkiye Büyük Millet Meclisi), *TDK* (Türk Dil Kurumu), *GD*(güneydoğu), *KB* (kuzeybatı), *KD* (kuzeydoğu) vb.

2. Ölçü birimlerinin uluslararası kısaltmaları kullanılır: *m* (metre), *mm* (milimetre) vb.

3. Kurum, kuruluş, dergi, kitap ve yön isimlerinin kısaltılmasında ilk harf ve kelimenin temel harfleri dikkate alınır: *Alm.* (Almanca), *İng.* (İngilizce), *Kocatepe Mah.* (Kocatepe Mahallesi), *Güniz Sok.* (Güniz Sokağı) vb.

Bağlaç Olan *ki*'nin Yazılışı

Ki bağlaç olduğunda ayrı yazılır: *bilmem ki, demek ki, kaldı ki* vb.

Türk dili, dillerin en zenginlerindedir; yeter ki bu dil, şuurla işlensin.

(Atatürk)

Birkaç örnekte *ki* bağlacı kalıplaşmış olduğu için bitişik yazılır: *belki, çünkü, hâlbuki, mademki, meğerki, oysaki, sanki*. Bu örneklerden *çünkü* sözünde ek aynı zamanda küçük ünlü uyumuna uymuştur.

Bağlaç Olan *da / de*'nin Yazılışı

Bağlaç olan *da / de* ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar: *Kızı da geldi gelini de. Durumu oğluna da bildirdi.*

Soru Eki *mı / mi / mu / mü*'nün Yazılışı

Bu ek gelenekleşmiş olarak ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar: *Sen de mi geldin? Akşamki düğüne gidecek misiniz?* (TDK, 2019)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, verilerin toplanması ve verilerin analizi açıklanmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi 7. sınıf Öğretim Programı'nda belirtilen yazım ve noktalama kurallarını uygulayabilme düzeylerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışma betimsel bir niteliktedir. Araştırmanın yöntemi doğal koşulları içinde olayları ve olguları incelemeyi amaçlayan alan araştırması yöntemidir.

Alan araştırmalarında incelenen kişilerin ve olayların doğal ortamına girilerek, onların davranışlarına katılarak, tepkileri, duygu ve düşünceleri tespit edilmeye çalışılır. Bu yöntemde incelenen olayın tüm yönleri belirlenebildiği gibi zaman sınırlaması yoktur. Aynı zamanda elde edilen veriler kayıt altında tutularak araştırma süreci daha net gözlemlenebilir. Niteliksel bir araştırma olan alan araştırması yeni hipotez kurulmasına yönelik verilerle çalışılır. Durum tespitlerinde kullanılan alan araştırmaları daha çok mevcut durumun fotoğrafını çekerek araştırmaya durumun anlaşılabilirliğine dair veri sağlar.

Çalışmada, tarama modeli kullanılmış yani araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılmıştır. Araştırma sürecinde elde edilen verilere yönelik herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Tespit edilen ve bilinmek istenen durum, gözlenip belirlenmiştir.

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırma evrenini Antalya ili, Kumluca ilçesindeki ilköğretim 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise Kumluca ilçesinde bulunan:

1. Mavikent Ramazan Abacı Ortaokulu
2. Durali Yazıcı Ortaokulu
3. Kasapçayırı Ortaokulunda öğrenim gören 18 öğrenci oluşturmaktadır.

Yukarıda ismi verilen okullardan rastgele seçilen 18 tane 7. sınıf öğrencisinin defterleri ile bu çalışma gerçekleştirilmiştir.

Kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi bu okulların seçiminde etkili olmuştur. Bu yöntem araştırmayı hızlandıran bir yöntemdir. Araştırmacı, yakın ve erişilmesi kolay olan bir durumu tercih eder. Bu örneklem yöntemi çoğu zaman ekonomiklik ve zamanlama açısından daha uygun olduğu için kullanılır (Baltacı, 2018: 246). Her okuldan tesadüfi yöntemle seçilen 3 kız ve 3 erkek, toplamda 18 öğrencinin 7. sınıfta tutmuş oldukları defterler yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini kullanım düzeylerini belirlemek amacıyla incelenmiştir.

3.3 Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri Türkçe dersinde öğrencilerin kullandıkları defterler incelenerek elde edilmiştir. Araştırmaya konu olan 11 noktalama işareti ve 6 yazım kuralı incelenerek öğrencilerin kullanım düzeyleri belirlenmiştir.

3.4 Verilerin Analizi

Etkinlikte noktalama işaretlerinin ve yazım kurallarının kullanım düzeylerinin tespitinde Türk Dil Kurumu tarafından yayımlanan Yazım Kılavuzu (25.baskı, 2008) ölçüt kabul edilmiştir. Yazım Kılavuzunda yer alan noktalama işaretleri ve yazım kuralları dikkate alınarak öğrencilerin defterleri incelenmiştir. Bu incelemelerde öğrencilerin noktalama ve yazım yanlışları tespit edilmiştir. Yazım Kılavuzunda yer alan kurallar dikkate alınarak çalışmada yer alan öğrencilerin noktalama işaretlerine uyma düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada başarı ölçeği olarak (Metin, 2012) tarafından formülize edilen çalışması temel alınmıştır. Veriler oransal dağılımına göre zayıf, orta, iyi olarak ifade edilmiştir. Zayıf düzey 0-60 oran aralığı olarak; orta düzey 61-80 oran aralığı olarak; iyi düzey 81-100 oran aralığı olarak

kabul edilmiştir. Öğrencilerin defterlerinden elde edilen yazım ve noktalama yanlışları okul ve öğrenciler kodlanarak verilmiştir. Örnek (O2, 3K): İkinci okul, üçüncü öğrenci, cinsiyet: kız anlamına gelmektedir.

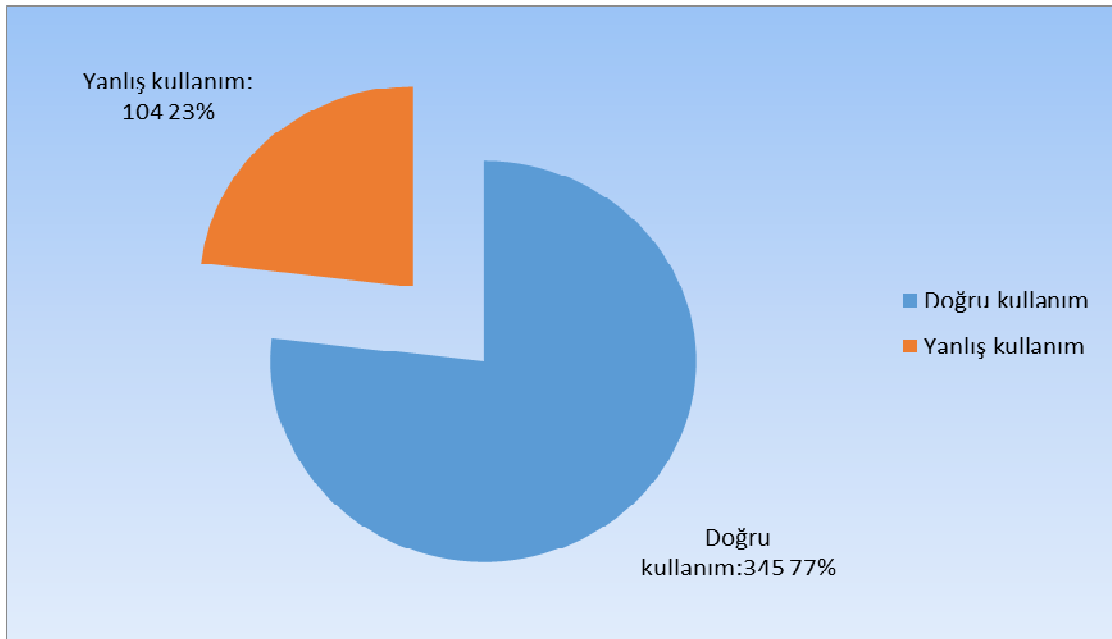

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde öğrencilerin defterlerinden elde edilen bulgular, araştırmanın problem durumu temel alınarak açıklanmış ve yorumlanmıştır.

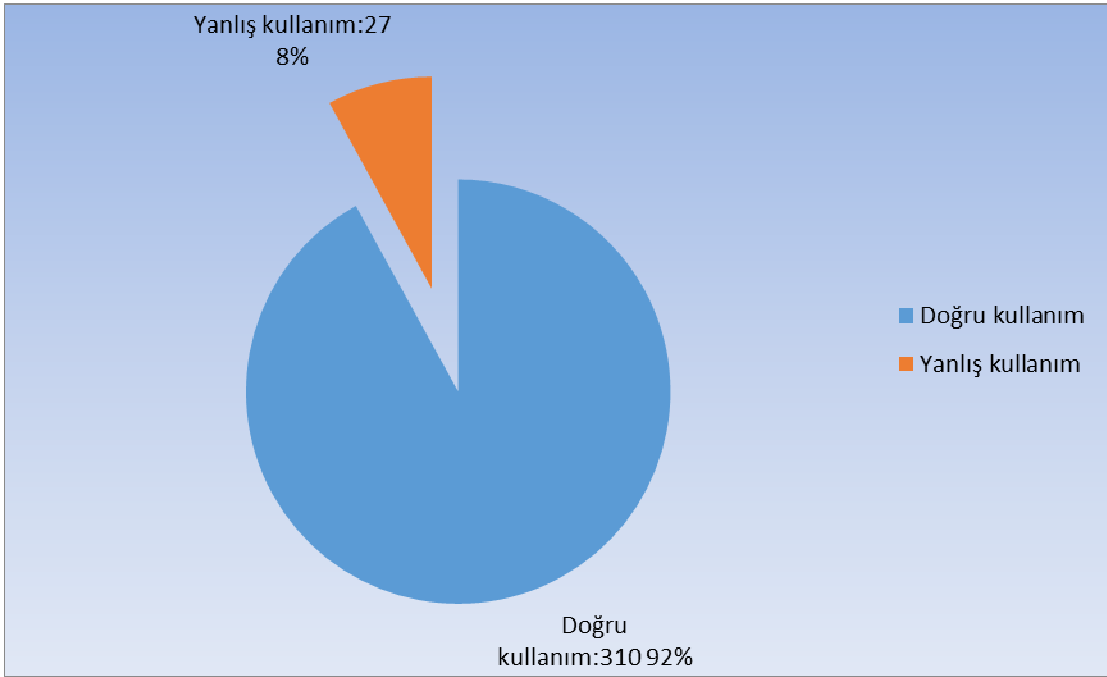
Grafik 1: Noktadan Elde Edilen Veriler

Noktadan elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Bu veriler 3 okulda eğitim hayatına devam eden öğrencilerin defterlerinin incelenmesi sonucu elde edilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 449 nokta içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 345 tanesinin doğru olarak, 104 tanesinin yanlış olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımı %77 doğru, %23 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinden noktanın kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnekler:

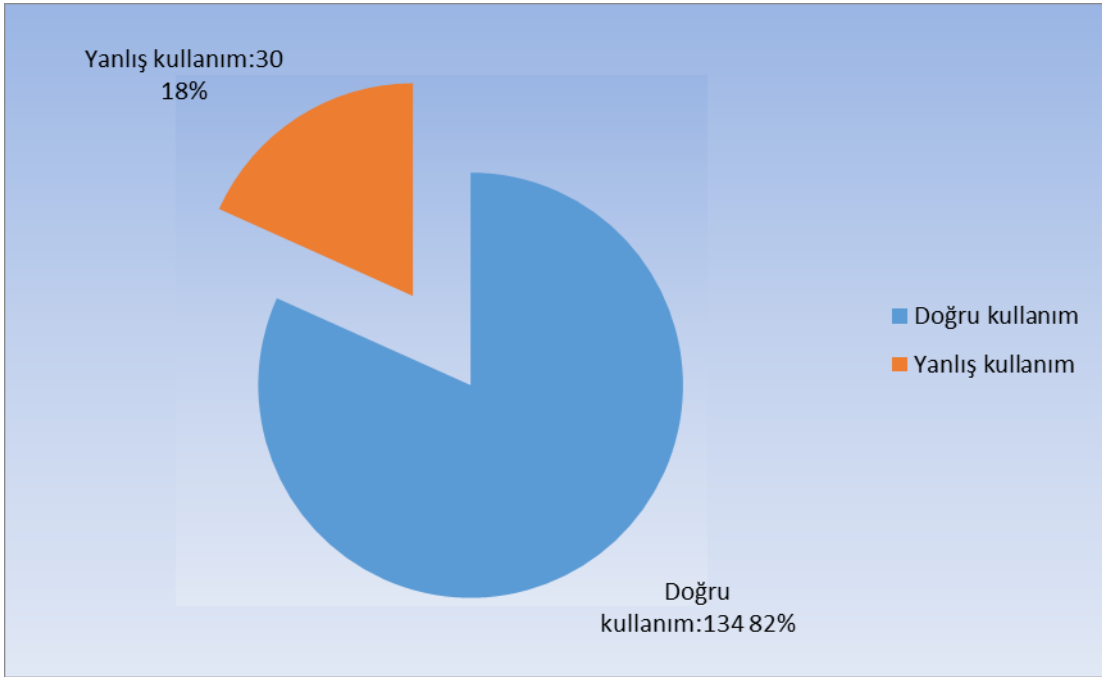
1. “O yapmamış” (O1, 1E)
2. “vb’yi sayabiliriz buraya.” (O2, 4K)

Grafik 2: Virgülden Elde Edilen Veriler

Virgülden elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 337 virgül içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 310 tanesinin doğru olarak kullanıldığı, 27 tanesinin yanlış olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımı %92 doğru, %27 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinden virgülün kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnekler:

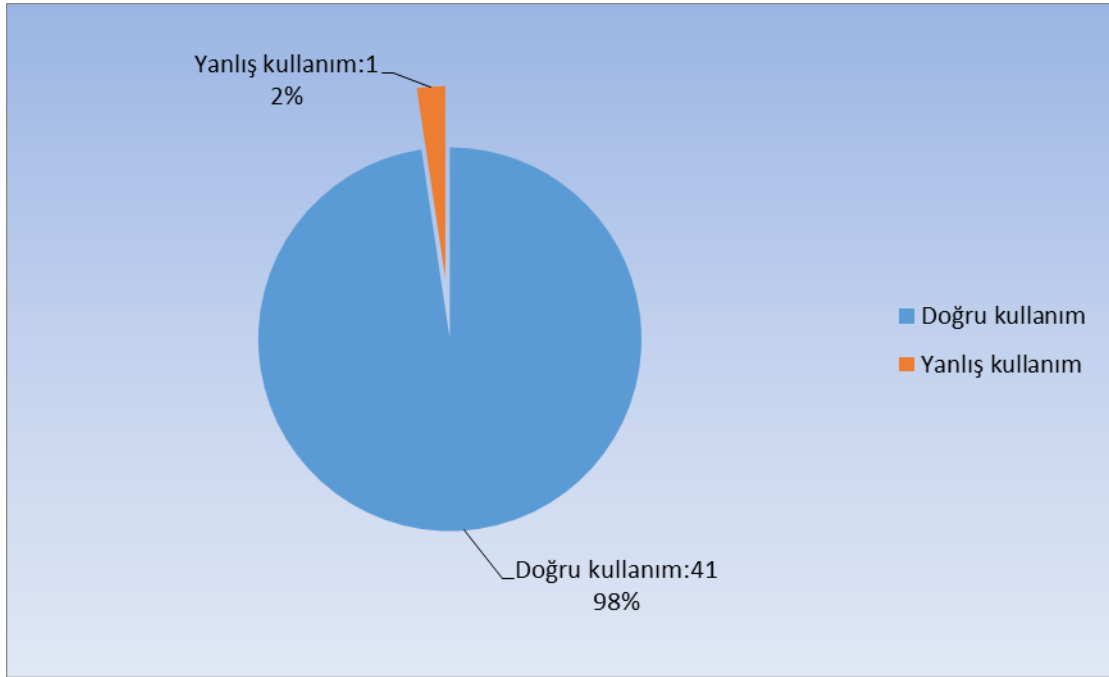
1. “Sayın Bakan;” (O1, 6K)
2. “Otopark kaza yapmış otobüsler dolmuşlar taksilerle doluydu.” (O2, 4K)
3. “Çok hastayım dedi.” (O1, 2K)

Grafik 3: İki Noktadan Elde Edilen Veriler

İki noktadan elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 164 iki nokta içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 134 tanesinin doğru olarak kullanıldığı, 30 tanesinin yanlış olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımı %82 doğru, %18 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinden iki noktanın kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnekler:

1. “Hitaplar büyük harfle başlar. Sevgili Bakanım” (O1, 3E)
2. “Anlam özelliklerine göre fiiller üçe ayrılır. İş, oluş, durum fiilleri.” (O1, 1E)
3. “Tür bildiren kelimeler küçük harfle başlar. Van kedisi, Maraş dondurması, İngiliz anahtarı, Antep fıstığı.” (O1, 3E)

Grafik 4: Üç Noktadan Elde Edilen Veriler

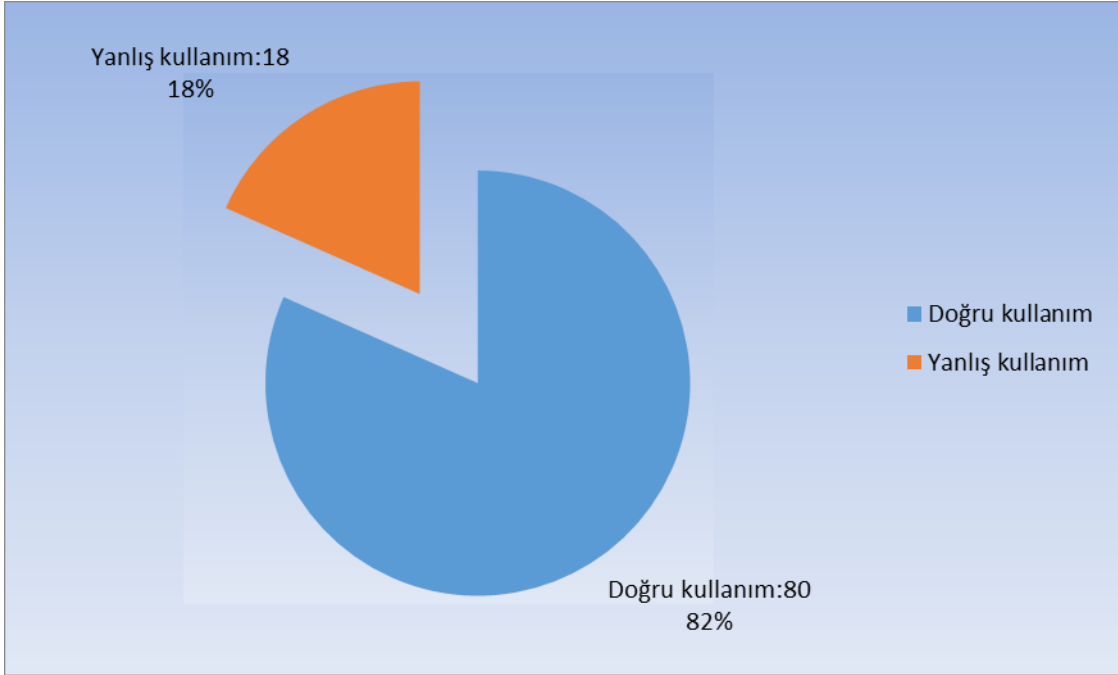
Üç noktadan elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 42 üç nokta içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 41 tanesinin doğru olarak kullanıldığı, 1 tanesinin yanlış olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımı %98 doğru, %2 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinden üç noktanın kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnekler:

1. “Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik

Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik.

(Yahya Kemal Beyatlı)” (O2, 4K)

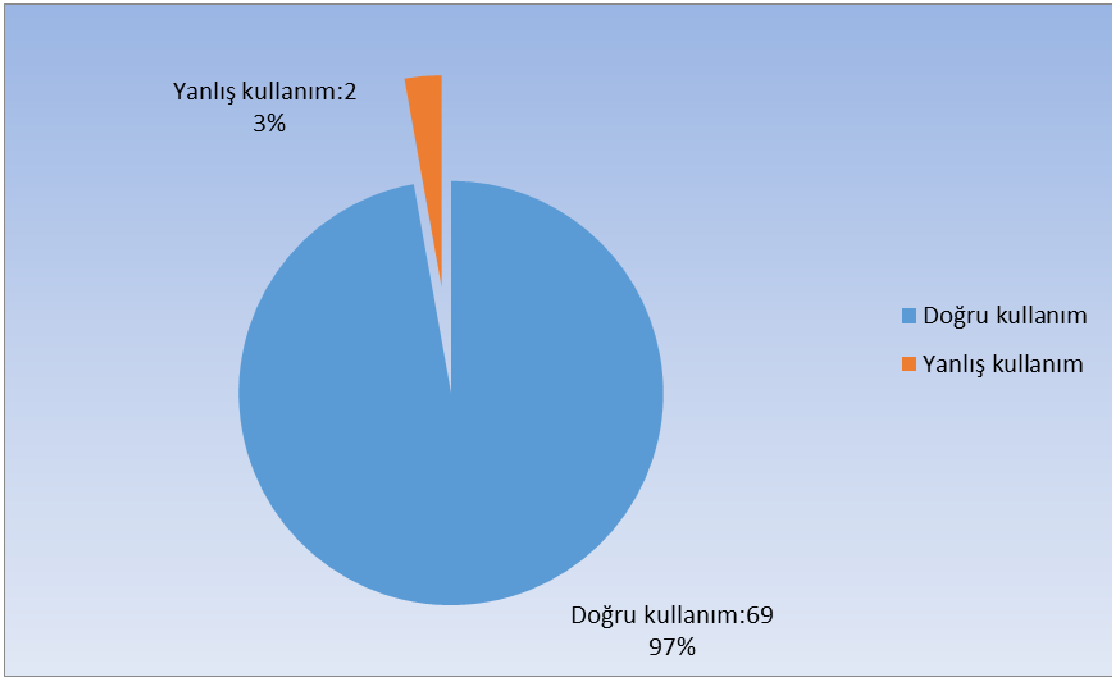
Grafik 5: Soru İşaretinden Elde Edilen Veriler

Soru işaretinden elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 98 soru işareti içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 80 tanesinin doğru olarak kullanıldığı 18 tanesinin yanlış olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımı %80 doğru, %18 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinden soru işaretinin kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnekler:

1. “Ne zaman geleceğini bize söylemedi?” (O1, 4K)
2. “Baban geldi mi.” (O1, 5E)
3. “Atatürk bana benzer mi.” (O2, 1K)

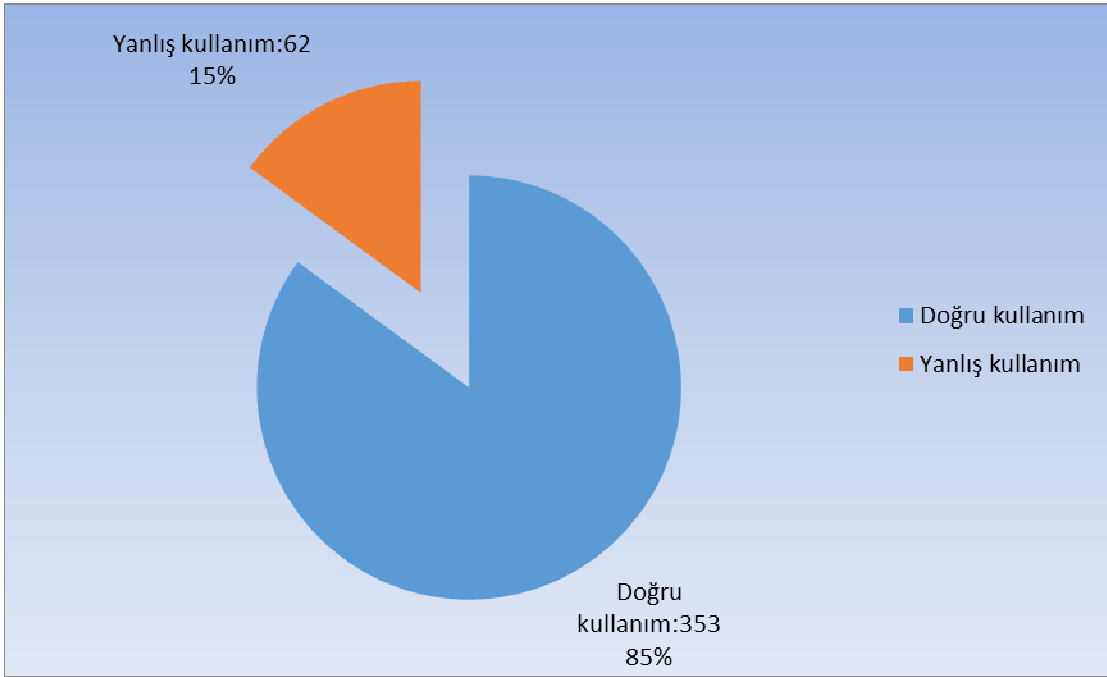
Grafik 6: Ünlem İşaretinden Elde Edilen Veriler

Ünlem işaretinden elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 71 ünlem işareti içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 69 tanesinin doğru olarak kullanıldığı, 2 tanesinin yanlış olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımı %97 doğru, %3 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinden ünlemin kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnekler:

1. “Of dışarıısı çok sıcak.” (O2, 4K)
2. “Ey Türk Gençliği” (O2, 4K)

Grafik 7: Kısa Çizgiden Elde Edilen Veriler

Kısa çizgiden elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 415 kısa çizgi içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 353 tanesinin doğru olarak kullanıldığı, 62 tanesinin yanlış olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımı %85 doğru, %15 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

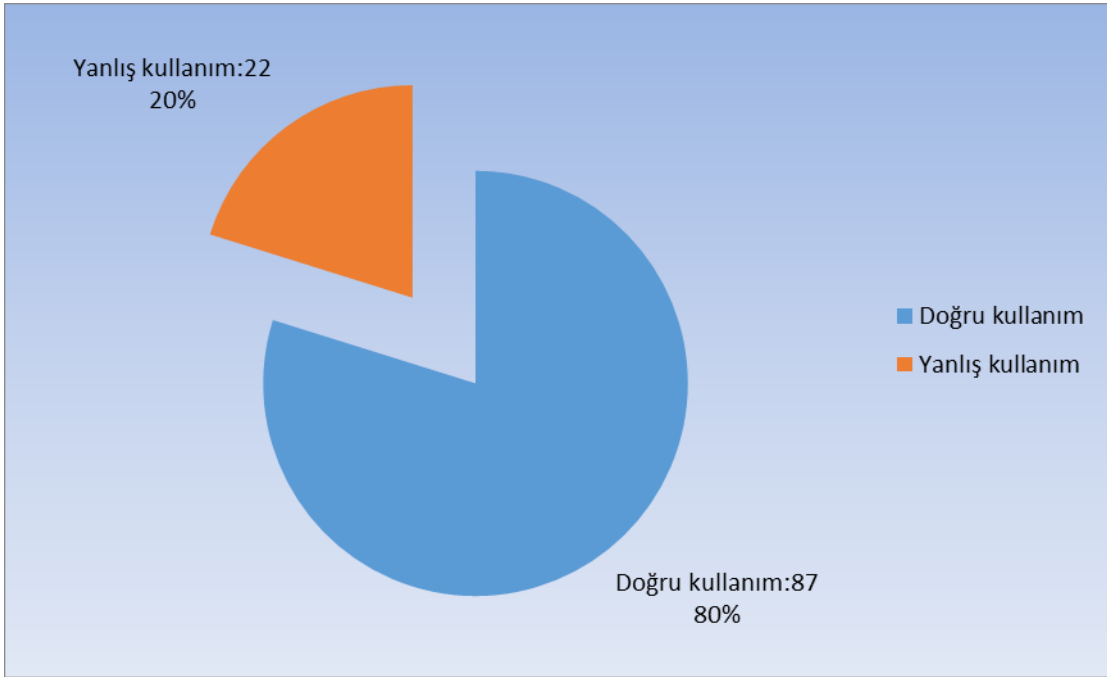
Öğrenci defterlerinden kısa çizginin kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnekler:

1. “ha-nım-e-li” (O1, 5E)

2. “dı,di,du,dü” (O1, 3E)

3. “Bir işi yapa

bilme, başarma, gücü yetme anlamlarından birini katar.” (O1, 6K)

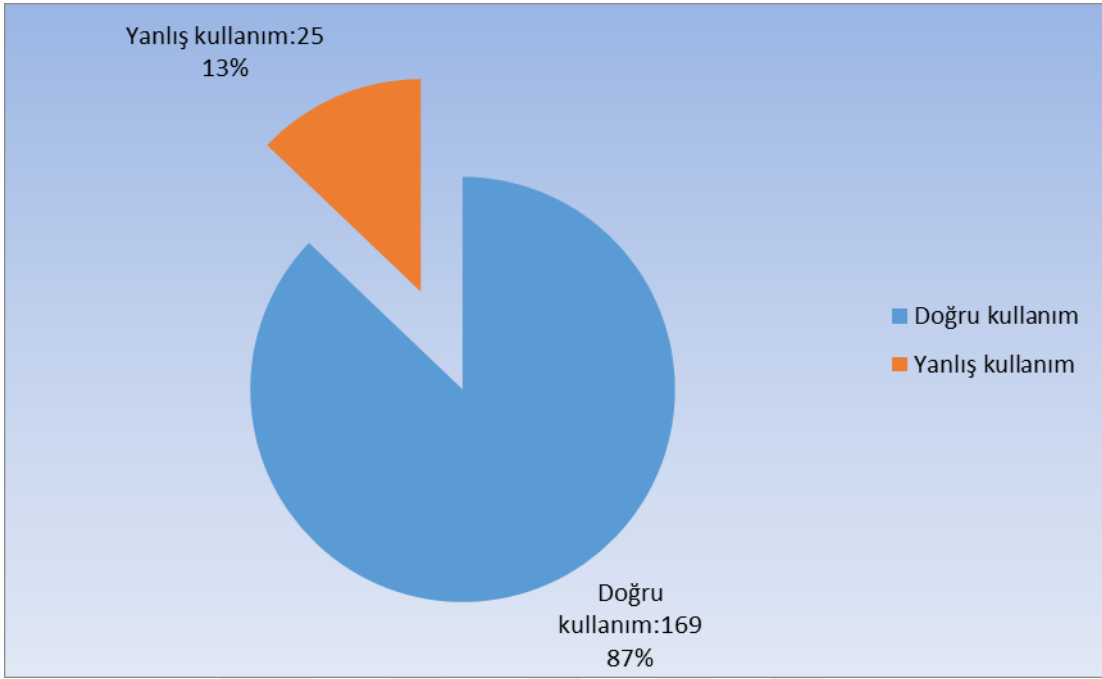
Grafik 8: Eğik Çizgiden Elde Edilen Veriler

Eğik çizgiden elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 99 eğik çizgi içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 87 tanesinin doğru olarak kullanıldığı, 22 tanesinin yanlış olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımını %80 doğru, %20 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinden eğik çizginin kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnekler:

1. “-miş, -miş, -muş, -müş” (O1, 2K)
2. “-sa,-se” (O2, 4K)
3. “-ı,-i,-u,-ü” (O3, 6K)

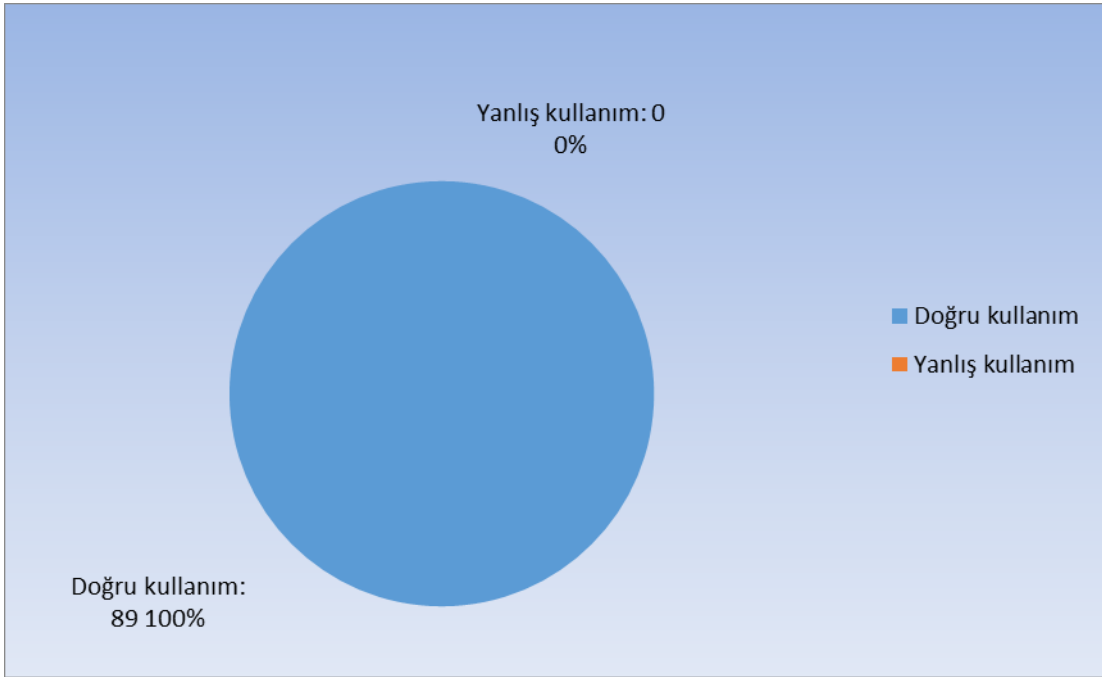
Grafik 9: Kesme İşaretinden Elde Edilen Veriler

Kesme işaretinden elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 194 kesme işareti içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 169 tanesinin doğru olarak kullanıldığı, 25 tanesinin yanlış olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımı %87 doğru, %13 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

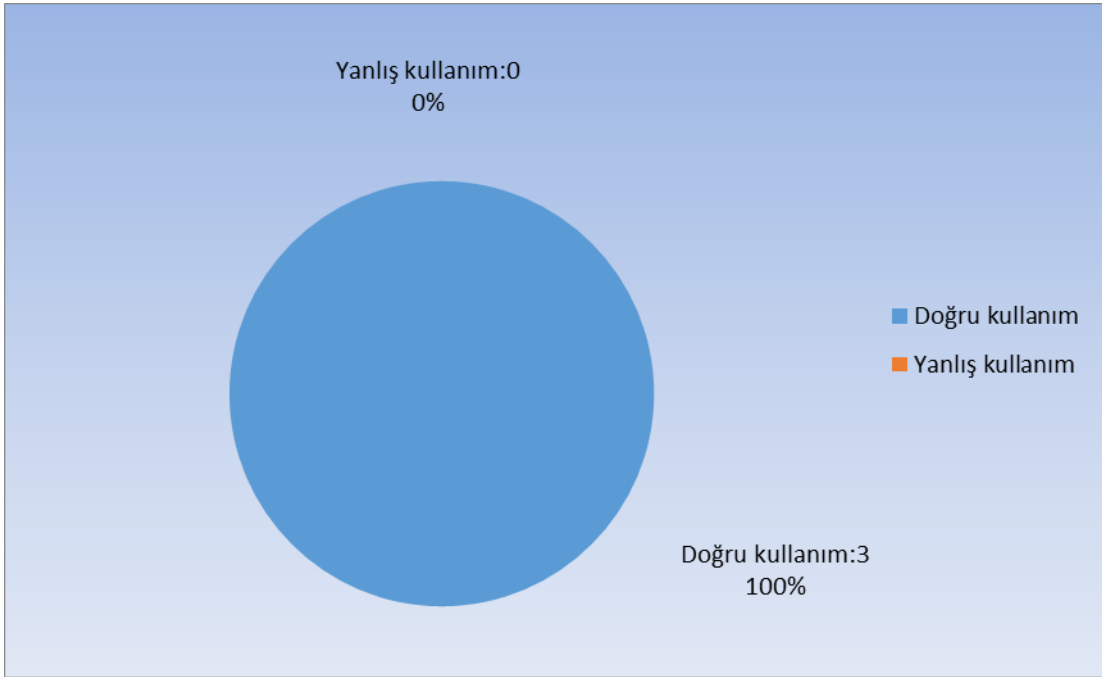
Öğrenci defterlerinden kesme işaretinin kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnekler:

1. “Susuz Dedenin adını çok duydum.” (O2, 4K)
2. “m.den” (O1, 5E)
3. “Bu yaz bodruma gitmiyoruz.” (O1, 3E)

Grafik 10: Yay Ayraktan Elde Edilen Veriler

Yay ayraçtan elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 89 yay ayraç içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 89 tanesinin doğru olarak kullanıldığı, hiç yanlış kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bu verilerin oransal dağılımı %100 doğru, %0 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

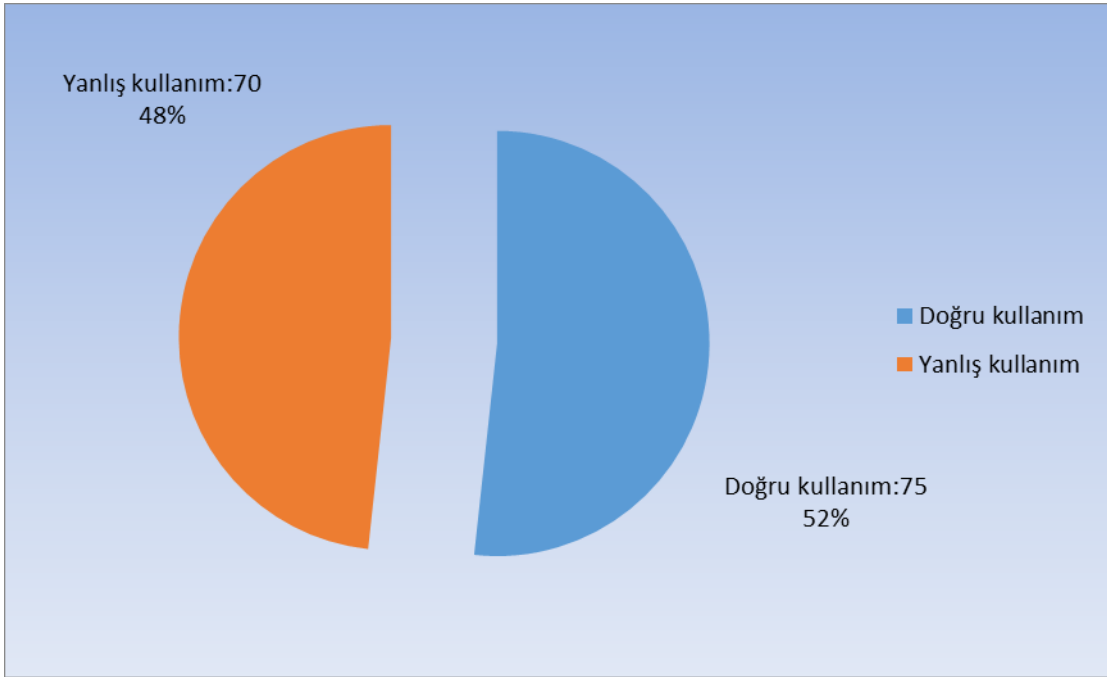
Öğrenci defterlerinde yay ayraç kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnek bulunmamaktadır.

Grafik 11: Köşeli Ayaçtan Elde Edilen Veriler

Köşeli ayaçtan elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 3 yay ayaç içerikli veriye rastlanmış yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 3 tanesinin doğru olarak kullanıldığı tespit edilmiş; fakat yanlış kullanıma rastlanmamıştır. Bu verilerin oransal dağılımı %100 doğru, %0 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinde köşeli ayraçın kullanılmadığı ya da yanlış kullanıldığı örnek bulunmamaktadır.

Grafik 12: Çalışmada Yazımı Karıştırılan Kelimelerden Elde Edilen Veriler

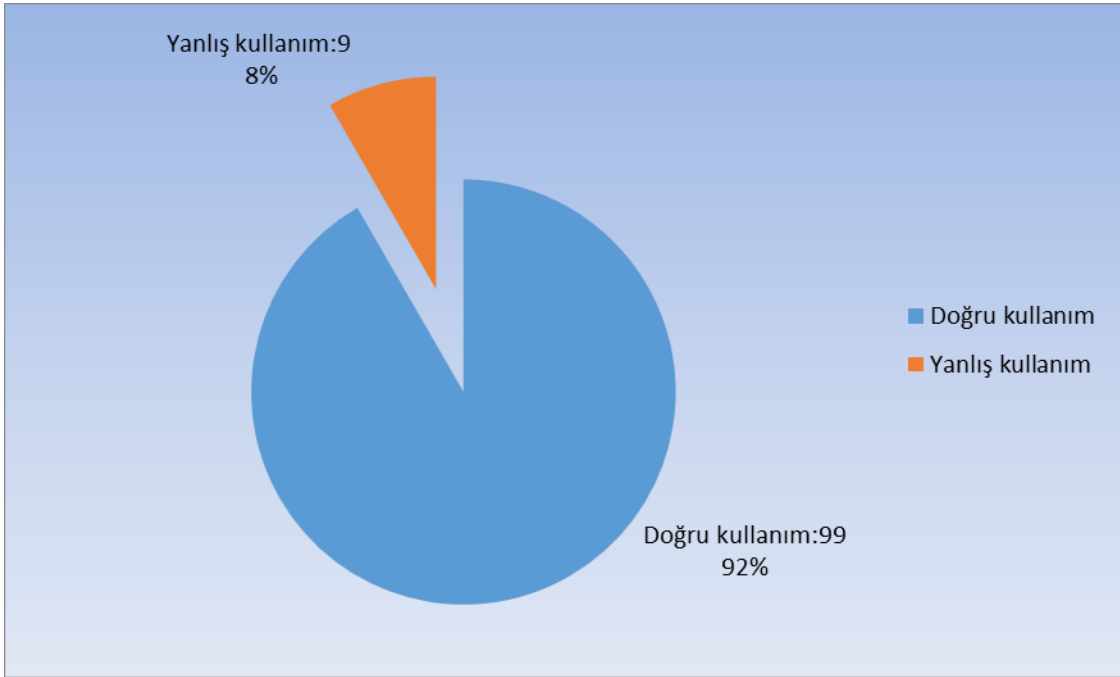

Yazımı karıştırılan kelimelerden elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 145 yazımı karıştırılan kelimeler içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 75 tanesinin doğru olarak kullanıldığı tespit edilmiş, 70 tane yanlış kullanılan örneğe rastlanmıştır. Bu verilerin oransal dağılımı %52 doğru, %48 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) zayıf düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinden yazımı karıştırılan kelimelere örnekler:

1. “Bütün yeni bir konuya geçecekmişiz.” (O1, 4K)
2. “orjinal” (O2, 6K)
3. “herkez” (O3, 3E)

Grafik 13: Sayıların Yazımından Elde Edilen Veriler

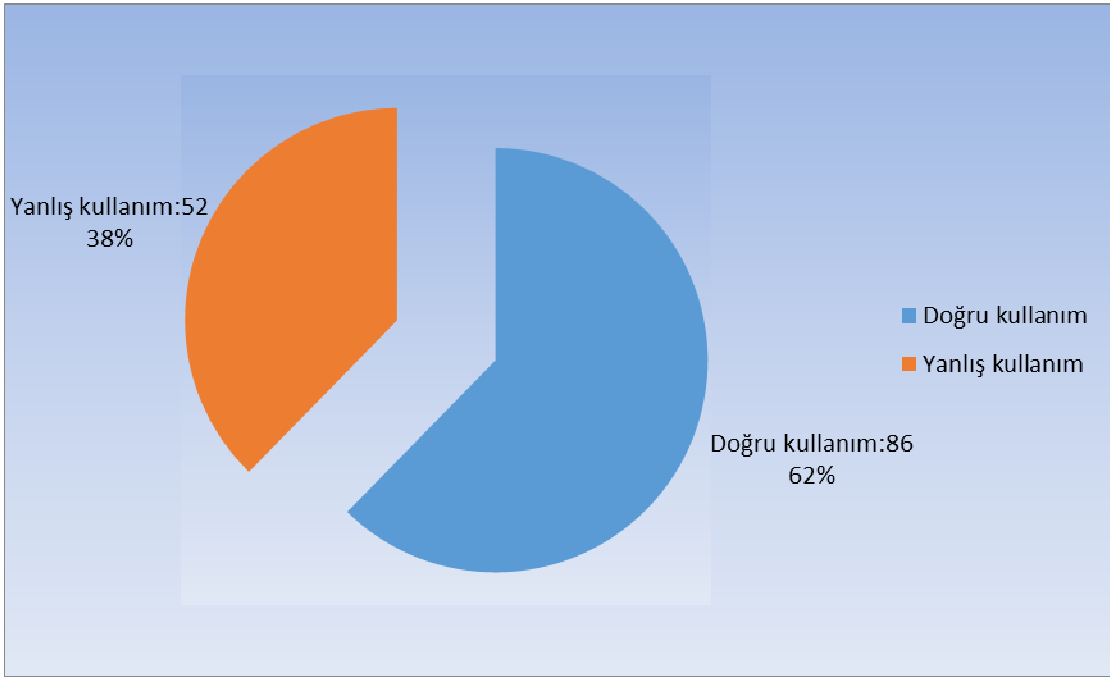

Sayıların yazımından elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 108 sayıların yazımı içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 99 tanesinin doğru olarak kullanıldığı tespit edilmiş, 9 tane yanlış kullanıldığı örneğe rastlanmıştır. Bu verilerin oransal dağılımı % 92 doğru, % 8 yanlış örnek olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinde sayıların yanlış yazımına dair örnekler:

1. “5’er” (O1, 3E)
2. “5’nci” (O2, 4K)
3. “1 kaç gün sonra” (O3, 4K)

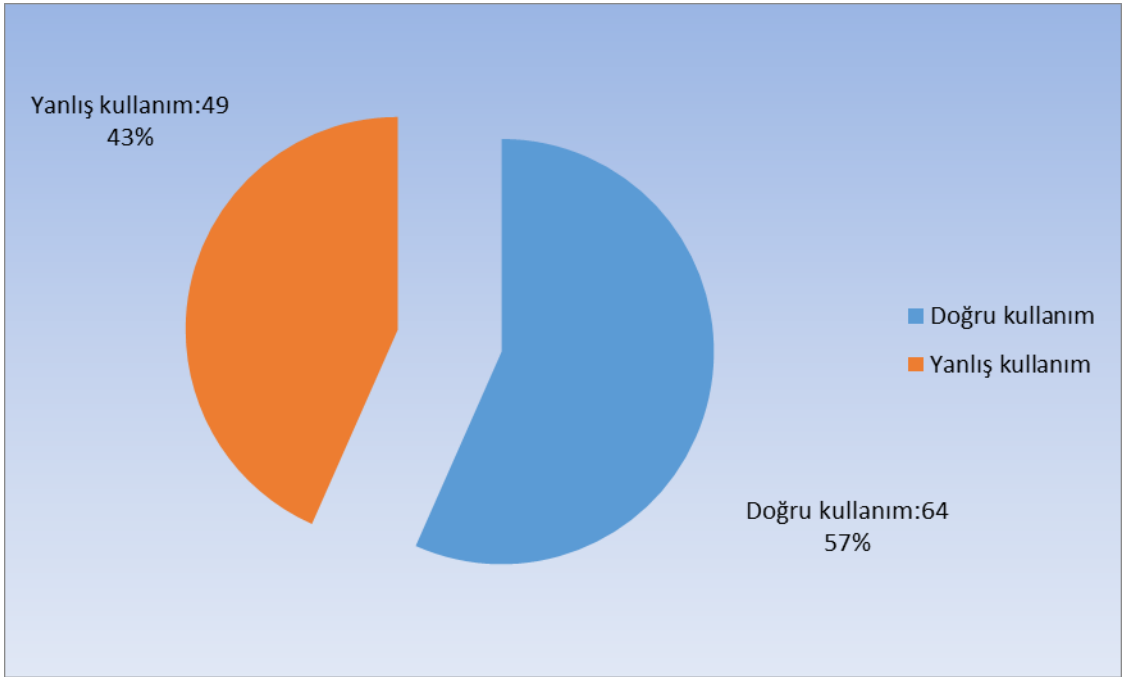
Grafik 14: Büyük Harflerin Kullanımından Elde Edilen Veriler

Büyük harflerin kullanımından elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 114 büyük harflerin kullanımı içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 62 tanesinin doğru olarak kullanıldığı tespit edilmiş, 52 tane yanlış kullanılan örneğe rastlanmıştır. Bu verilerin oransal dağılımı %62 doğru, %38 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinde büyük harflerin yanlış kullanıldığı örnekler:

1. “Ahmet bey” (O1, 2K)
2. “yola yarın erkenden çıkmalıymışız.” (O2, 3E)
3. “Kumluca İlçesi” (O2, 4K)

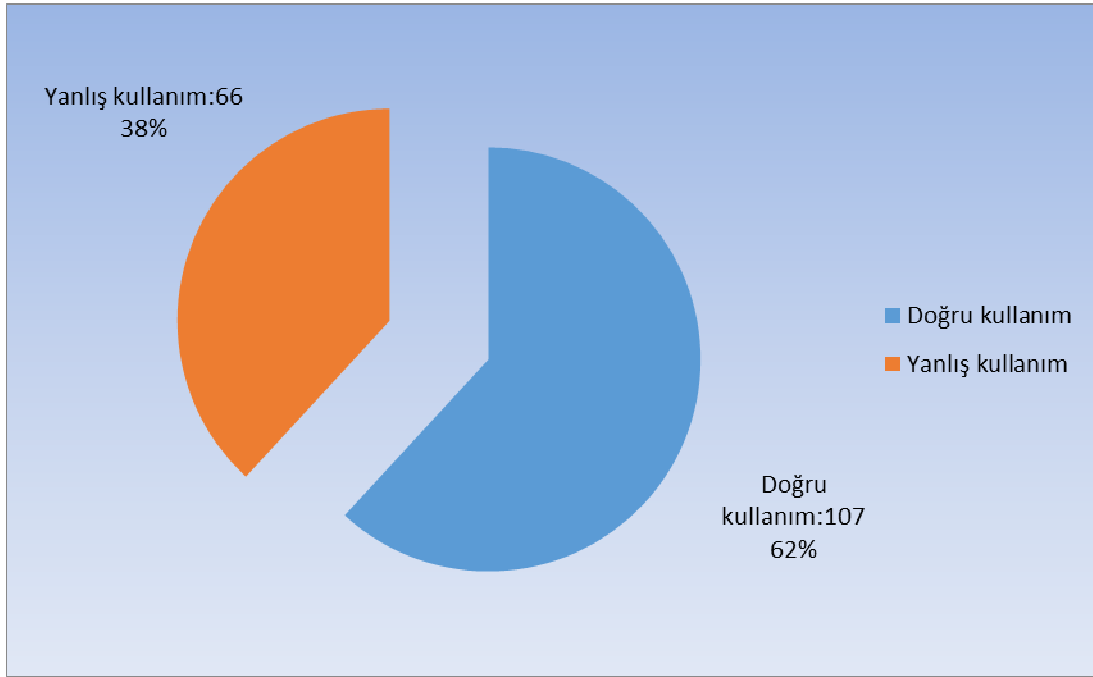
Grafik 15: Birleşik Kelimelerin Yazımından Elde Edilen Veriler

Birleşik kelimelerin yazımından elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 113 birleşik kelimelerin yazımı içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 64 tanesinin doğru olarak kullanıldığı tespit edilmiş, 49 tane yanlış kullanılan örneğe rastlanmıştır. Bu verilerin oransal dağılımı %57 doğru, %43 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) zayıf düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinde birleşik kelimelerin yanlış yazıldığı örnekler:

1. “farketti” (O1, 1E)
2. “baş öğretmen” (O2, 2K)
3. “polis evi” (O3, 1E)

Grafik 16: İkilemeler ve Kısaltmaların Yazımından Elde Edilen Veriler

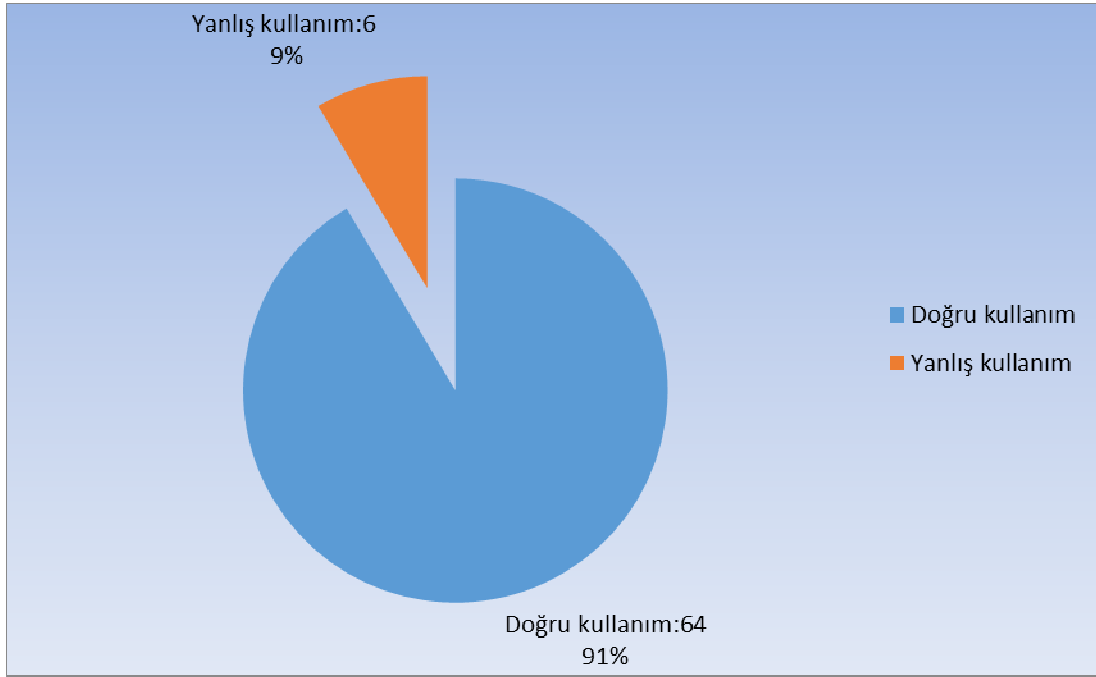

İkilemeler ve kısaltmaların yazımından elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 173 ikilemeler ve kısaltmaların yazımı içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 107 tanesinin doğru olarak kullanıldığı 66 tane yanlış kullanılan örneğe rastlanmıştır. Bu verilerin oransal dağılımı %62 doğru, %38 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinde ikilemelerin ve kısaltmaların yanlış kullanıldığı örnekler:

1. “Karşısındakine ağır, ağır bir şeyler anlatıyordu.” (O1, 5E)
2. “Miktar Z.” (O2, 4K)
3. “F” (O3, 3E)

Grafik 17: Bağlaç Olan ki ve de ile Soru Edatı mi'nin Yazımından Elde Edilen Veriler

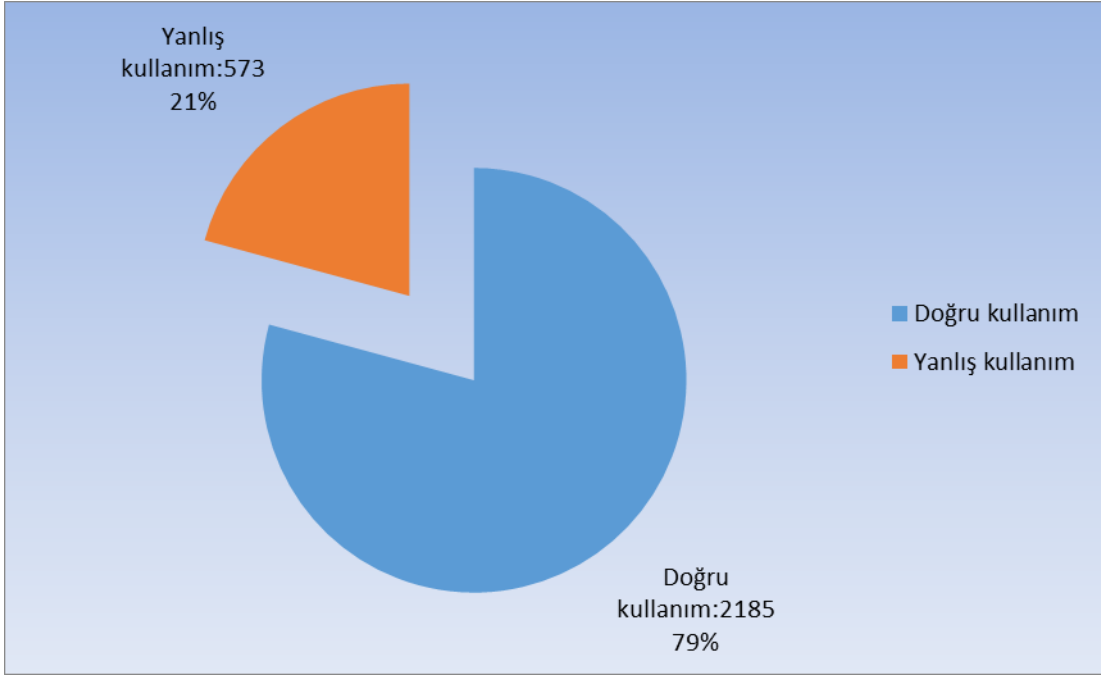

Bağlaç olan ki ve de ile soru edatı mi'nin yazımından elde edilen veriler grafikte verilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 70 bağlaç olan ki ve de ile soru edatı mi'nin yazımı içerikli veriye rastlanmıştır; yapılan inceleme sonucunda bu verilerde 64 tanesinin doğru olarak kullanıldığı tespit edilmiş, 6 tane yanlış kullanılan örneğe rastlanmıştır. Bu verilerin oransal dağılımı %91 doğru, %9 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Öğrenci defterlerinde bağlaç olan ki ve de ile soru edatı mi'nin yanlış kullanıldığı örnekler:

1. "Sende sorumluymuşsun bugünkü sınavdan." (O1, 6K)
2. "Biraz önce kapıyı çalan senmiydin?" (O2, 3E)
3. "Vazoda ki çiçekler birer birer kurumuş." (O3, 6K)

Grafik 18: 7. Sınıf Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kurallarını Kullanım Düzeylerinin Belirlenmesinden Elde Edilen Veriler

7. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını kullanım düzeylerinin belirlenmesinden elde edilen genel veriler grafikte verilmiştir. Bu veriler 3 okulda eğitim hayatına devam eden öğrencilerin defterlerinin incelenmesi sonucu elde edilmiştir. Elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 2758 veri elde edilmiştir. Bu verilerden 2185 tanesinin doğru olarak kullanıldığı tespit edilmiş, 573 tane yanlış kullanılan örneğe rastlanmıştır. Bu verilerin oransal dağılımı %79 doğru, %21 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak 7. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını kullanım düzeylerinin belirlenmesi konulu çalışmada (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Bu çalışma 7. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını kullanım düzeylerinin belirlenmesi başlığı altında bir alan taraması olarak Antalya'nın Kumluca ilçesinde eğitim hayatına devam eden 3 farklı okuldaki 7. sınıf öğrencilerinden elde edilen verilerden oluşmaktadır. Yapılan bu çalışmadan elde edilen veriler kabul edilen ölçütler [Türk Dil Kurumu tarafından yayımlanan Yazım Kılavuzu (25.baskı, 2008)] çerçevesinde değerlendirilmiştir. Yüzdeli oranlamanın temelini oluşturan ölçme sürecinde toplamda 2758 veri elde edilmiştir. Bu verilerden 2185 tanesinin doğru olarak kullanıldığı tespit edilmiş, 573 tane yanlış kullanılan örneğe rastlanmıştır. Bu verilerin oransal dağılımı %79 doğru, %21 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak 7. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını kullanım düzeylerinin belirlenmesi konulu çalışmada (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

Bu alanda yapılan bazı çalışmalarda ise daha farklı sonuçlar elde edilmiştir. Örneğin Yıldız'ın çalışmasında (2002) farklı öğretim düzeyindeki öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeyleri tüm kademeler için istenen düzeyin altında kalmıştır. Karagül'ün (2010) çalışmasında İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin ilköğretim Türkçe Dersi (6, 7 ve 8. sınıflar) Öğretim Programında belirtilen yazım kurallarının üçünde %70'in üzerinde başarı gösterdikleri görülmektedir. Bu durumda, ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin büyük kısmının ilköğretim Türkçe Dersi (6, 7 ve 8. sınıflar) Öğretim Programında belirtilen yazım kuralları ile ilgili bilgi ve beceriye ulaşmadığı söylenebilir. Erkinay'ın (2010) çalışmasında, öğretmenler öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarında en sık karşılaştıkları hataların bağlaç olan de ve ki'nin ek olan “-de ve -ki” ile karıştırılmasından kaynaklandığını belirtmektedir. Öğretmenler, öğrencilerin teoride bağlaç olan de ve ki'nin ayrı

yazılması gerektiğini ek olan “-de ve -ki”nin bitişik yazılması gerektiğini bildiklerini fakat yazılı anlatım çalışmalarında bu bilgiyi karıştırdıklarını ifade etmektedir. Acar’ın (2011) 9. ve 11. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretleri ve Yazım Kurallarını Kullanım Düzeylerinin Kıyaslanması konulu çalışmasında ise 11. sınıf öğrencilerinin hata ortalamasının 9. sınıf öğrencilerinin hata ortalamasına göre daha düşük olduğu tespit edilmiş, yaşla birlikte ve eğitim öğretim seviyesi arttıkça hatalı yazımın azaldığını gösterdiği söylenebilir. Pratik düzeyi arttıkça hata sayısının azalması muhtemeldir.

Bizim çalışmamız ve ilgili çalışmalar arasındaki sonuç farklarının araştırma grubu farklılıklarından meydana gelebileceği gibi araştırma dönemi ve öğretim sınıflarındaki farklılaşmalardan da meydana gelebileceği düşünülmektedir. Yukarıdaki çalışmalar ve bizim çalışmamızdan elde edilen genel sonuç öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarına uyma seviyelerinin ortalama ve ortalama altında olduğu yönündedir. Bu durum yazım ve noktalama kurallarının içselleştirilmesi için daha işlevsel yöntemlerin işe koşulması gereğini ortaya koymaktadır.

5.2. Sonuç

7. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını kullanım düzeylerinin belirlenmesini amaçlayan bu çalışmamız noktalama işaretlerinden Nokta, Virgül, İki nokta, Üç nokta, Soru işareti, Ünlem işareti, Kısa çizgi, Eğik çizgi, Kesme işareti, Yay ayraç, Köşeli ayraç ile sınırlandırılmıştır. Araştırma, yazım kurallarından da: Yazımı karıştırılan kelimeler, Sayıların yazımı, Büyük harflerin kullanımı, Birleşik kelimelerin yazımı, İkilemeler ve kısaltmaların yazımı, Bağlaç olan “ki” ve “de” ile soru edatı “mi”nin yazımı ile sınırlandırılmıştır.

1) Noktadan elde edilen oransal dağılımı %77 doğru, %23 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

2) Virgülden elde edilen veriler dağılımı %92 doğru, %7 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

3) İki noktadan elde edilen veriler %82 doğru, %18 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

4) Üç noktadan elde edilen veriler %98 doğru, %2 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

5) Soru işaretinden elde edilen veriler %80 doğru, %18 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

6) Ünlem işaretinden elde edilen veriler %97 doğru, %3 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

7) Kısa çizgiden elde edilen veriler %85 doğru, %15 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

8) Eğik çizgiden elde edilen veriler %80 doğru, %20 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

9) Kesme işaretinden elde edilen veriler dağılımı %87 doğru, %13 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

10) Yay ayrıçtan elde edilen veriler %100 doğru, %0 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

11) Köşeli ayrıçtan elde edilen veriler %100 doğru, %0 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

12) Yazımı karıştırılan kelimelerden elde edilen veriler %52 doğru, %48 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) zayıf düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

13) Sayıların yazımından elde edilen veriler %97 doğru, %3 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

14) Büyük harflerin kullanımından elde edilen veriler %62 doğru, %38 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

15) Birleşik kelimelerin yazımından elde edilen veriler %57 doğru, %43 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) zayıf düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

16) İkilemeler ve kısaltmaların yazımından elde edilen veriler %62 doğru, %38 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) orta düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

17) Bağlaç olan ki ve de ile soru edatı mi' nin yazımından elde edilen veriler %91 doğru, %9 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak (Metin, 2012) iyi düzeyde bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

18) 7. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını kullanım düzeylerinden elde edilen veriler çerçevesinde toplamda 2758 veri elde edilmiştir. Bu verilerden 2185 tanesinin doğru olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. 573 yanlış kullanılan örneğe rastlanmıştır. Bu verilerin oransal dağılımı %79 doğru, %21 yanlış kullanım olarak tespit edilmiştir. Miktar ve oransal dağılımına bakarak 7. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını kullanım düzeylerinin belirlenmesi konulu çalışmada orta düzeyde (Metin, 2012) bir öğrenmenin gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

5.3. Öneriler

7. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını kullanım düzeylerinin belirlenmesini amaçlayan bu çalışmamızda şu önerilerde bulunulmuştur:

1) Öğretmenler yazılarında yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat etmelidir. Öğretmenler öğrencilerini yazım kılavuzu kullanmaya özendirmeli, öğretilmek istenen amaç çerçevesinde rol model olmalıdır.

2) Öğretmenler sınıflarında metinleri okurken jest ve mimiklerini noktalama işaretlerinin görevine uygun olarak kullanmalıdır. Bu durum hem öğrenciyi güzel okumaya teşvik edecek hem de noktalama işaretlerinin görev ve anlamlarının anlaşılmasını kolaylaştıracaktır.

3) Öğrenciler yazım kurallarını en iyi kendi yazılı ürünleri üzerinde öğrenirler. Bu nedenle elden geldiğince derste ve dersten sonra yazılı anlatım çalışması yaptırılmalı ve bu çalışmalar sınıf ortamında kontrol edilip geri bildirim verilmelidir.

4) Yazım ve noktalama kurallarının içselleştirilmesinde işlevsel yöntemler işe koşulmalı, öğrencilerin bu kuralları dil bilinci ile öğrenmesi ve kullanması sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Acar, Naziye Güneş (2015). Küçük Yaştaki Çocuklarda Dil ve Mimik Kullanımı: Sözel ve Sözel Olmayan Çalışan Belleğin Dil Gelişimi ve Mimik Kullanımı Üzerindeki Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Acar, Ümran (2011). Özel Servergazi Lisesinde 9. ve 11. Sınıf Öğrencilerinde Noktalama İşaretleri ve Yazım Kurallarını Kullanma Oranlarının Kıyaslanması. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Aksaçlıoğlu, Ayşe Gül ve Yılmaz, Bülent (2007). Öğrencilerin Okuma ve Kütüphane Kullanma Alışkanlıklarında Ebeveynlerin Duyarlılığı. file:///C:/Users/User/Downloads/229-391-1-SM.pdf, Erişim Tarihi: 12.09.2019.
- Aktaş, Şerif ve Gündüz, Osman (2001). Yazılı ve Sözlü Anlatım (24. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Aşılıoğlu, Bayram (1993). Okullarda Türkçe Öğretimi. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Atasoy, Faysal Okan. (2010). Noktalama İşaretlerinin Tarihi. file:///C:/Users/User/Downloads/1595-Nuqteleme_Isharetlerinin_Tarixi-Faysal_Okan_Atasoy-1999-39s%20(2).pdf, Erişim Tarihi: 27.08.2019.
- Ayyıldız, Mustafa ve Bozkurt, Ümit (2006). “Edebiyat ve Kompozisyon” Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar”. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 4, 45-52.
- Baltacı, Ali (2018). Nitel Araştırmalarda Örnekleme Yöntemleri ve Örnek Hacmi Sorunsalı Üzerine Kavramsal Bir İnceleme. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/497090>, Erişim Tarihi: 21.07.2019.

Banguoğlu, Tahsin (1998). Türkçenin Grameri (5. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Belet, Dilek ve Yaşar, Şefik. (2007). Öğrenme Stratejilerinin Okuduğunu Anlama ve Yazma Becerileri İle Türkçe Dersine İlişkin Tutumlara Etkisi. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/63272>, Erişim Tarihi: 11.05.2019.

Can, Eda (2009). İşitme Kayıplı Türk Çocuklarda Alıcı ve İfade Edici Dil Becerilerinin Gelişimi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Carter Carol, Bishop Joyce ve Kravits Sarah Lyman. (2002). Keys to Effective Learning. 3rd. Ed. New Jersey: Printice Hall. [https://books.google.com.tr/books?id=uHFmDwAAQBAJ&pg=PA309&lpg=PA309&dq=Carter,+C,+J.+Bishop+ve+S.+L.+Kravits+\(2002\).+Keys+to+Effective+Learning.+3nd.+Ed.+New+Jersey:+Printice+Hall.&source=bl&ots=RxSmugD2ha&sig=ACfU3U2NSyGyTarRNwAo6wM5sfxjdUc53A&hl=tr&sa=X&ved=2ahUKEwjB5LKYkY_lAhXMCuwKHmZC58Q6AEwBHoECAkQBA#v=onepage&q=Carter%2C%20C%2C%20J.%20Bishop%20ve%20S.%20L.%20Kravits%20\(2002\).%20Keys%20to%20Effective%20Learning.%203nd.%20Ed.%20New%20Jersey%3A%20Printice%20Hall.&f=false](https://books.google.com.tr/books?id=uHFmDwAAQBAJ&pg=PA309&lpg=PA309&dq=Carter,+C,+J.+Bishop+ve+S.+L.+Kravits+(2002).+Keys+to+Effective+Learning.+3nd.+Ed.+New+Jersey:+Printice+Hall.&source=bl&ots=RxSmugD2ha&sig=ACfU3U2NSyGyTarRNwAo6wM5sfxjdUc53A&hl=tr&sa=X&ved=2ahUKEwjB5LKYkY_lAhXMCuwKHmZC58Q6AEwBHoECAkQBA#v=onepage&q=Carter%2C%20C%2C%20J.%20Bishop%20ve%20S.%20L.%20Kravits%20(2002).%20Keys%20to%20Effective%20Learning.%203nd.%20Ed.%20New%20Jersey%3A%20Printice%20Hall.&f=false), Erişim Tarihi: 12.06.2019.

Cavkaytar, Serap (2010). İlköğretimde Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Yazma Süreci Modelinden Yararlanma. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3(10), 133-139.

Çetinkaya, Gökhan (2011). Yazılı Anlatımı Düzenlemede Akran Dönütleri: Dönüt Türleri, Öğrenci Algıları. AİBÜ, Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(1), 147-165.

Dalkılıç, Gökhan ve Çebi, Yalçın (2003). Türkçe Külliyat Oluşturulmasında ve Türkçe Metinler Kullanılan Kelimelerin Uzunluk Dağılımlarının

İncelenmesi, DEÜ Mühendislik Fakültesi Fen ve Mühendislik Dergisi, 5, 1-7.

Demirel, Melek (1992). Öğrenme Stratejilerinin Öğretimi. file:///C:/Users/User/Downloads/5865-35053-1-PB.pdf , Erişim tarihi: 19.07.2019.

Demirel, Özcan (2000). Türkçe Öğretimi (2. Baskı). Ankara:PegemA Yayıncılık.

Demirel, Özcan (2006). Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri için Türkçe Öğretimi(7. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.

Deniz, Kemalettin (2003). Yazılı Anlatım Becerileri Bakımından Köy ve Kent Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Durumu. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/156770>, Erişim Tarihi: 19.07.2019.

Doğan, Yusuf (2006). Dinleme Eğitimi (7. Baskı). Ankara:Pegem yayınları.

Dolunay, Salih Kürşad (2010). Dil Bilgisi Öğretiminin Amacı ve Önemi. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/156993>, Erişim Tarihi: 21.07.2019.

Epçaçan, Cevdet ve Erzen, Melih (2008). İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi. http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt1/sayi4/sayi4pdf/epcacan_erzen.pdf, Erişim tarihi: 15.06.2019.

Erkınay, Hadra Kübra (2010). Türkçe Dersi Öğretim Araçlarında Yazım Kurallarının Öğretimi ve Konuyla İlgili Öğretmenlerin Görüşü. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Esmek, Mesut (2018). İlköğretim Dördüncü Sınıf Türkçe Ders Kitabının Yazım Kuralları, Noktalama İşaretleri Ve Dil Bilgisel Bazı Hususlar Açısından İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.

- Göçer, Ali (2010). Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi. http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt3/sayi12pdf/gocer_ali.pdf, Erişim Tarihi: 11.09.2019.
- Göker, Osman (1996). Uygulamalı Türkçe Bilgileri I (1. Baskı). İstanbul: MEB Yayınları.
- Günay, Doğan (2003). Metin Bilgisi (2. Baskı). İstanbul: Multilingual Yabancı Dil Yayınları.
- Güven, Ahmet Zeki (2011). İlköğretim II. Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri. <https://acikerisim.deu.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12397/126>, Erişim Tarihi: 26.08. 2019.
- Güven, Orhan Selçuk (2014). İki Dil Testinin (Tedil ve Todil) Tipik ve Atipik Dil Gelişimi Gösteren Çocuklarda Ayırt Ediciliğinin İncelenmesi. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Kantemir, Enise (1997). Yazılı ve Sözlü Anlatım (1. Baskı). Ankara:Engin Yayınları.
- Karabuğa, Hüseyin (2011). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazılı Anlatım Çalışmalarında Noktalama İşaretlerini ve Yazım Kurallarını Kullanabilme Düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Karagül, Sedat (2010). İlköğretim 6-8. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersi Öğretim Programında Belirtilen Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulayabilme Düzeyi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Kavcar, Cahit, Sever, Sedat ve Oğuzkan, Ferhan (2001). Türkçe Öğretimi (9. Baskı). Ankara: Anı Yayınevi.

- Kavcar, Cahit. (1983). Düzgün Yazmanın Önemi ve Yolları. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/514/6381.pdf>, Erişim Tarihi: 17.06.2019.
- Maltepe, Saadet (2007). Yaratıcı Yazı Yaklaşımı Açısından Türkçe Derslerinde Oluşturulan Yazılı Anlatım Ürünlerinin Değerlendirilmesi. Eğitim Araştırmaları Dergisi, 26, 143-154.
- MEB (2005). İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu. Ankara: MEB Basımevi.
- MEB (2008). Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı. https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2013_09/04010347_zihinsel_engellibireylerdeiteitimprogram.pdf, Erişim Tarihi: 12.05.2019.
- MEB (2013). Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Dil Gelişimi. http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Dil%20Geli%C5%9Fimi.pdf, Erişim Tarihi:19.07.2019
- Metin, Gülece (2012). Göç Yaşamış 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazım Kurallarını Ve Noktalama İşaretlerini Uygulama Düzeylerinin Toplumdilbilim Değişkenleri Açısından İncelenmesi (Körfez Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Özmen, Rüya Güzel (2000). İfade Edici Dil Becerileri Sınırlı Olan Zihinsel Engelli Çocukların Dil Gelişmelerini Desteklemek İçin Öğretmenin Sınıf Ortamında Yapacakları. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/256455>, Erişim Tarihi: 11.07.2019.
- Öztürk, Ergün (2007). İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Öztürk, Hamiyet (1995). Okul Öncesi Kurumlarına Giden ve Gitmeyen İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Alıcı ve İfade Edici Dil Düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Raimes, Ann (1983). Techniques in Teaching Writing. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED271030.pdf>, Erişim Tarihi:12.06.2019.

Sallabaş, Eyyüp (2008). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Okumaya Yönelik Tutumları ve Okuduğunu Anlama Becerileri Arasındaki İlişki. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(16), 141–155.

Sayar, Gül (2012). Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Öğrencilerinde İşitme İmplantı Kullanmanın Zihinsel ve Dil Gelişimine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Sever, Sedat (2004). Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme (4. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Şahin, Abdullah ve Şahin, Esin (2007). Türkçe Öğretiminde Materyal Geliştirme (1. Baskı). Ankara: Pegem yayıncılık.

Şahin, Esin, Yağmur, Maden, Sedat, Kardeş, Mehmet Nuri ve Şahin, Abdullah (2011). Noktalama İşaretlerinin Öğretiminde Grup Araştırması Tekniğinin Öğrenci Başarısına Etkisi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15, 257 – 268.

Tabak, Süleyman (2018). Resim Uygulamalarının Hafif Düzey (Retarde) Özel Eğitim Öğrencilerinin Dil Becerisi Gelişimine Katkısı. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Antalya.

Tekin, Halil (1980). Okuduğunu Anlama Gücü ile Yazılı Anlatım Becerisini Geliştirme Yönünden Okullarımızdaki Türkçe Öğretimi (1. Baskı). Ankara:Mars Matbaası.

- Temizkan, Mehmet (2010). Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi. <https://dergipark.org.tr/download/article-file/157010>, Erişim Tarihi: 21.07.2019.
- Türk Dil Kurumu (2019). <https://sozluk.gov.tr/?kelime=>, Erişim Tarihi: 21.07.2019.
- Yapıcı, Mehmet ve Demir, Celal (2007). Ana Dili Olarak Türkçenin Öğretimi ve Sorunları. Sosyal Bilimler Dergisi, 2, 177-192.
- Yardımcı, Mehmet (2009). Yazılı Anlatım İlkeleri (2. Baskı). Ankara:Ürün Yayınları.
- Yazım Kılavuzu (2008).(25.Baskı). Ankara:Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Yıldız, Derya ve Ceran, Dilek (2019). Türkçe Dersi Öğretim Programlarındaki Yazım ve Noktalama Kazanımlarının Değerlendirilmesi. <file:///C:/Users/User/Desktop/icestammetin.pdf>, Erişim Tarihi: 26.09.2019.
- Yıldız, Nuray (2003). Kalıntılar ve Edebi Kaynaklar Işığında Antikçağ Kütüphaneleri (1. Baskı). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Yıldız, Ziyet (2002). Değişik Eğitim Kademelerinde Öğrencilerin Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulama Düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Yılmaz, Muammer (2012). İlköğretim I. Kademe Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerini Geliştirmede Planlı Yazma Modelinin Önemi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9, 321-330.

EKLER

Ek-1: Mavikent Ramazan Abacı Ortaokulundan Elde Edilen Veriler

1.1.1. NOKTA	1-E	2-K	3-E	4-K	5-E	6-K	Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı						
	D	Y	D	Y	D	Y			D	Y				
1.1.1.1. CÜMLENİN SONUNA KONUR.	49	30	14	4	4	3	3	6	3	-	3	-	76	43
1.1.1.2. BAZI KISALTMALARIN SONUNA KONUR.	6	15	5	7	5	3	2	3	5	2	6	-	29	29
1.1.1.3. SIRA BİLDİRMEK İÇİN SAYILARDAN SONRA KONUR.	3	2	4	3	2	-	3	-	3	-	2	-	17	5
1.1.1.4. BİR YAZININ MADDELERİNİ GÖSTEREN İFADELERDEN SONRA KONUR.	2	-	4	-	3	-	2	-	2	-	2	-	15	-
1.1.1.5. TARİH YAZILIRKEN GÜN, AY VE YILI İFADE EDEN SAYILARI AYIRMAK İÇİN KONUR.	2	-	-	-	2	-	2	-	2	-	2	-	10	-
1.1.1.6. ZAMAN DİLİMLERİ, SAAT VE DAKİKAYI BİRBİRİNDEN AYIRMAK İÇİN KONUR.	3	-	1	-	3	-	1	-	2	1	2	-	12	1
1.1.1.7. BİBLİYOGRAFİK KÜNYELERİN SONUNA KONUR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.1.8. DÖRT VE DÖRTTEN BÜYÜK RAKAMLI SAYILAR ÜÇLÜ GRUPLARA AYIRMAK İÇİN NOKTA KONUR.	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-
1.1.1.9. MATEMATİKTE ÇARPMA İŞARETİ YERİNE KULLANILIR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.1.10. GENEL AĞ ADRESLERİNDE KULLANILIR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NOKTA KONULU ÇALIşMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI													161	78

1.1.2.VİRGÜL	1-E		2-K		3-E		4-K		5-E		6-K		Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı
	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y		
1.1.2.1. ARDIŞIK OLARAK SIRALANAN EŞ GÖREVDEKİ KELİME GRUPLARININ ARASINA KONUR.	22	1	5	2	8	1	2	-	3	-	3	-	43	4
1.1.2.2.SIRALI CÜMLELERİ BİRBİRİNDEN AYIRMAK İÇİN KONUR.	14	6	4	1	2	1	2	-	3	1	2	-	27	9
1.1.2.3. CÜMLEDE VURGULANACAK ÖGELERDEN SONRA KONUR.	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
1.1.2.4. YÜKLEMDEN UZAK DÜŞMÜŞ UZUN CÜMLELERDE ÖGELERİ VURGULAMAK İÇİN KONUR.	5	-	4	2	3	1	4	-	4	-	6	-	26	3
1.1.2.5. CÜMLE İÇİNDE ARA SÖZLERİ VE ARA CÜMLELERİ AYIRMAK İÇİN KONUR.	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	6	-
1.1.2.6. TEKRARLANARAK ANLAMA GÜÇ KAZANDIRMA AMACIYLA KELİMELER ARASINA KONUR.	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	2	-	5	-
1.1.2.7. AKTARMA(TIRNAK İÇİNDE OLMAYAN) CÜMLELERİNDEN SONRA KONUR.	2	-	1	1	2	1	3	-	2	-	3	-	13	2
1.1.2.8. KONUŞMA ÇİZGİSİNDEN ÖNCE KONUR.	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	5	-
1.1.2. 9. KENDİSİNDEN ÖNCEKİ CÜMLEYE BAĞLI OLARAK RET KABUL VE TEŞVİK BİLDİREN KELİMELERDEN SONRA KONUR.	1	1	2	-	2	1	2	-	1	-	2	-	10	2
1.1.2.10. HİTAP İÇİN KULLANILAN KELİMELERDEN SONRA KONUR.	3	-	1	1	3	-	3	-	3	-	2	2	15	3
1.1.2.11.SAYILARIN YAZILIŞINDA, KESİRLERİ AYIRMAK İÇİN KONUR.	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-
1.1.2.12. YAZAR, ESER, BASIMEVİ VB. MADDELERDEN SONRA KONUR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VİRGÜL KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI													156	23

1.1.7. KISA ÇİZGİ	1-E	2-K	3-E	4-K	5-E	6-K	Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı								
	D	Y	D	Y	D	Y			D	Y						
1.1.7.1.SATIRLARA SİĞDIRILAMAYAN KELİMELER İKIYE AYRILIRKEN SATIR SONUNA KONUR.	4	1	4	-	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	15	7
1.1.7.2. ARA SÖZ VE CÜMLELERİ AYIRMA AMACIYLA KULLANILIR.	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	4	-
1.1.7.3.KELİMELERİN KÖKVE EKLERİNİ AYIRMAK İÇİN KONUR.	7	3	6	2	4	-	3	2	5	2	3	-	-	-	28	9
1.1.7.4.FİİLLERİN KÖKLERİNİ VE GÖVDELESİNİ GÖSTERME AMACIYLA KULLANILIR.	13	-	7	-	7	-	4	-	4	-	5	-	-	-	40	-
1.1.7.5. EKLERİN BAŞINA KONUR.	10	2	8	3	6	2	5	3	8	3	6	-	-	-	43	13
1.1.7.6. HECELERİ GÖSTERMEK İÇİN KULLANILIR.	2	-	4	2	3	2	3	2	2	3	3	-	-	-	17	9
1.1.7.7.KELİMELER ARASINDA - DAN...-A, VE, İLE, İLA, ARASINDA ANLAMLARINI VERMEK İÇİN KULLANILIR.	4	-	2	-	1	-	4	1	4	-	4	-	-	-	20	1
1.1.7.8.MATEMATİKTE ÇIKARMA İŞARETİ OLARAK KULLANILIR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KISA ÇİZGİ KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI															167	39

1.1.11. KÖŞELİ AYRAÇ	1-E		2-K		3-E		4-K		5-E		6-K		Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı
	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y		
1.1.11.1. AYRAÇ İÇİNDE AYRAÇ KULLANILMASI GEREKEN DURUMLARDA YAY AYRAÇTAN ÖNCE KÖŞELİ AYRAÇ KULLANILIR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.11.2. BİBLİYOGRAFİK KÜNYELERE İLİŞKİN BAZI AYRINTILARI GÖSTERMEK İÇİN KULLANILIR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KÖŞELİ AYRAÇ KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI													-	-
1.2. YAZIM KURALLARI	1-E		2-K		3-E		4-K		5-E		6-K		Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı
	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y		
1.2.1. YAZIMI KARIŞTIRILAN KELİMELER	7	3	4	5	5	2	4	21	4	6	8	2	32	39
1.2.2. SAYILARIN YAZIMI	13	-	7	-	8	2	2	-	13	2	6	-	49	4
1.2.3. BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI	11	4	12	22	5	3	3	8	4	8	7	-	42	45
1.2.4. BİRLEŞİK KELİMELERİN YAZIMI	13	4	6	9	7	3	4	12	8	3	5	1	43	34
1.2.5. İKİLEMELER VE KISALTMALARIN YAZIMI	11	17	7	1	8	4	3	3	11	2	10	-	50	50
1.2.6. BAĞLAÇ OLANKİVEDE İLESORUEDATIMI'NİN YAZIMI	9	7	3	1	5	3	2	1	4	3	4	1	27	16
YAZIM KURALLARI KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI													242	188

2.1.4. ÜÇ NOKTA	1-E	2-K	3-E	4-K	5-E	6-K	Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı					
	D	Y	D	Y	D	Y			D	Y			
2.1.4.1. ALINTILARDA; BAŞTA, ORTADA VE SONDA ALINMAYAN KELİME VE BÖLÜMLERİN YERİNE KONUR.	-	-	-	-	2	-	2	1	1	-	1	6	1
2.1.4.2.KABA SAYILDIĞI İÇİN VEYA BİR BAŞKA SEBEPTEN ÖTÜRÜAÇIKLANMAK İSTENMEYENKELİMEVE BÖLÜMLERİN YERİNE KONUR.	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	4		
2.1.4.3. TAMAMLANMAMIŞ CÜMLELERİN SONUNA KONUR.	-	-	1	-	1	-	2	-	2	-	8		
2.1.4.4. SÖZÜN BİR YERDE KESİLEREK GERİ KALAN BÖLÜMÜN OKUYUCUNUN HAYAL DÜNYASINA BIRAKILDIĞINI GÖSTERMEK VEYA İFADEYE GÜÇ KATMAK İÇİN KONUR.	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
2.1.4.5. ÜNLEM VE SELENMELERDE ANLATIMI PEKİŞTİRMEK İÇİN KONUR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.4.6. KARŞILIKLI KONUŞMALARDA, YETERLİ OLMAYAN, EKSİK BIRAKILAN CEVAPLARDA KULLANILIR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ÜÇ NOKTA KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI											19		1

2.1.5. SORU İŞARETİ	1-E	2-K	3-E	4-K	5-E	6-K	Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı						
	D	Y	D	Y	D	Y			D	Y				
2.1.5.1.SORU BİLDİREN CÜMLELERİN VEYA SÖZLERİN SONUNA KONUR.	4	4	4	2	2	2	3	1	3	2	2	-	18	11
2.1.5.2. BİLİNMEYEN, KESİN OLMAYAN VEYA ŞÜPHEYLE KARŞILANANYER, TARİHVB. DURUMLARIÇİNKULLANILIR.	-	-	-	-	2	-	1	-	1	-	-	-	4	-
SORU İŞARETİ KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI												22	11	

2.1.6. ÜNLEM İŞARETİ	1-E	2-K	3-E	4-K	5-E	6-K	Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı						
	D	Y	D	Y	D	Y			D	Y				
2.1.6.1.SEVİNÇ, KIVANÇ, ACI, KORKU, ŞAŞMA GİBİ DUYGULARI ANLATAN CÜMLELERİN SONUNA KONUR.	-	-	1	-	4	-	2	1	3	-	2	-	12	1
2.6.2. SESLENME, HİTAP, UYARI SÖZLERİNDEN SONRAKONUR.	-	-	2	-	2	-	2	1	3	-	2	-	11	1
2.1.6.3.ALAY, KİNAYE VEYA KÜÇÜMSEME ANLAMI KAZANDIRILMAK İSTENENSÖZDENHEMEN SONRAYAY AYRAÇ İÇİNDE ÜNLEM İŞARETİ KULLANILIR.	-	-	1	-	2	-	1	-	1	-	-	-	5	-
ÜNLEM KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI												18	2	

3.1.10. YAY AYRAÇ	1-E	2-K	3-E	4-K	5-E	6-K	Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı
	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y
3.1.10.1. CÜMLENİN YAPISIYLA DOĞRUDAN DOĞRUYA İLGİLİ OLMAYAN AÇIKLAMALAR İÇİN KULLANILIR.	1	-	-	-	-	-	1	-
3.1.10.2. TİYATRO ESERLERİNDE VE SENARYOLARDA KONUŞANIN HAREKETLERİNİ, DURUMUNU AÇIKLAMAK VE GÖSTERMEK İÇİN KULLANILIR.	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1.10.3. ALINTILARIN ALINDIĞI ESERİ VEYA YAZARI GÖSTERMEK İÇİN KULLANILIR.	1	-	2	-	1	-	3	-
3.1.10.4. ALINTILARDA BAŞTA, ORTADA VE SONDA ALINMAYAN KELİME VE BÖLÜMLERİN YERİNE, ÜÇ NOKTA YAY AYRAÇ İÇİNE ALINABİLİR.	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1.10.5. BİR SÖZE ALAY, KİNAYE VE KÜÇÜMSEME ANLAMI KAZANDIRMAK İÇİN KULLANILAN ÜNLEM İŞARETİ YAY AYRAÇ İÇİNE ALINIR.	1	-	1	-	1	-	5	-
3.1.10.6. BİR BİLGİNİN ŞÜPHEYLE KARŞILANDIĞINI VEYA KESİN OLMADIĞINI GÖSTERMEK İÇİN KULLANILAN SORU İŞARETİ YAY AYRAÇ İÇİNE ALINIR.	1	-	-	-	-	1	3	-
3.1.10.7. BİR YAZININ MADDELERİNİ GÖSTEREN SAYI VE HARFLERDEN SONRA KAPAMA AYRACI KONUR.	2	-	2	-	1	-	11	-
YAY AYRAÇ KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI							23	-

3.1.11. KÖŞELİ AYRAÇ	1-E		2-K		3-E		4-K		5-E		6-K		Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı
	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y		
3.1.11.1. AYRAÇ İÇİNDE AYRAÇ KULLANILMASI GEREKEN DURUMLARDA YAY AYRAÇTAN ÖNCE KÖŞELİ AYRAÇ KULLANILIR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1.11.2. BİBLİYOGRAFİK KÜNYELERE İLİŞKİN BAZI AYRINTILARI GÖSTERMEK İÇİN KULLANILIR.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KÖŞELİ AYRAÇ KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI													-	-

3.2. YAZIM KURALLARI	1-E		2-K		3-E		4-K		5-E		6-K		Toplam Doğru Sayısı	Toplam Yanlış Sayısı
	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y	D	Y		
3.2.1. YAZIMI KARİŞTİRİLMİŞ KELİMELELER	5	3	4	2	4	4	4	3	4	-	3	-	24	12
3.2.2. SAYILARIN YAZIMI	4	1	3	-	7	-	4	1	3	-	3	-	24	2
3.2.3. BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI	4	-	4	-	5	-	4	-	4	-	5	-	26	-
3.2.4. BİRLEŞİK KELİMELEİNİN YAZIMI	2	1	1	1	4	1	3	-	2	-	3	-	13	3
3.2.5. İKİLEMELER VE KISALTMALARIN YAZIMI	10	-	4	1	4	2	4	-	3	-	2	2	27	5
3.2.6. BAĞLAÇ OLANKİVE DE İLESORUEDATI Mİ'NİN YAZIMI	3	2	3	1	2	1	4	1	3	-	3	1	18	6
YAZIM KURALLARI KONULU ÇALIŞMADAN ELDE EDİLEN VERİLERİN GENEL TOPLAMI													132	28

Ek-4: Öğrenci Defterlerinden Örnek Fotoğraflar

Foto 1

Örnek:
fiil İncelenmesi:

anılmadınız	Söylemişsiniz
an-ıl-ma-dı-nız	Söyle-miş-siniz
fiil olumsuz, 2. çoğul ek gelmiş	fiil olumsuz, 2. çoğul gelmiş
duymamışım	demisler
duyma-mış-ım	de-mis-ler
fiil duyan 1. tekil gelmişim	fiil duyan 3. çoğul gelmiş
güldüler	Vurduk
gül-dü-ler	vur-du-k
fiil bilinen 3. çoğul gelmiş	fiil bilinen 1. çoğul gelmiş

tutmak fiili, Gözden Geçmiş 2., 1. tekil kişi → tuttum
 ayranmak //, gelecek zaman, 3. çoğul kişi → ayranacaklar
 düşünmek //, istek kipi, 1. çoğul kişi → düşünelim
 karıştırmak //, emir kipi, 2. çoğul kişi → karıştırınız
 yarmak //, duyan geçmiş 2., 2. tekil kişi → yarmışsın
 bitirmek //, süre kipi, 3. tekil kişi → bitire
 çalışmak //, geniş 2., 2. tekil kişi → çalışsın
 yazmak //, şimdiki 2., 2. çoğul kişi → yazıyorsunuz
 öğrenmek //, gereklilik kipi, 1. çoğul kişi → öğrenmeliyiz

Fiillerin Olumsuz Ve Soru Hâli

Fiillerin olumsuz halleri fiile getirilen "-me, ma" eki ile yapılır. Olumsuz soru yapıldığında şimdiki zamanda ünlü daralması gerçekleşir.

Geniş zamanın olumsuzunda "v" harfi değişimliğe uğra.

Örnek

Olumlu		Olumsuz	
düşünürsün	→ düş-me-yor-sun	düş-meyersen	★
düşereceksin	→ düş-me-y-ecet-sin	düşmeyecetsin	
düştin	→ düş-me-di-n	düşmedin	
düşmüşsün	→ düş-me-miş-sin	düşmemişsin	
düşersin	→ düş-me-z-sin	düşmezsin	★

yazıyordum → (yazıyordum) → yaz
 alırdım → (al-ırdım) → almam

Foto 3

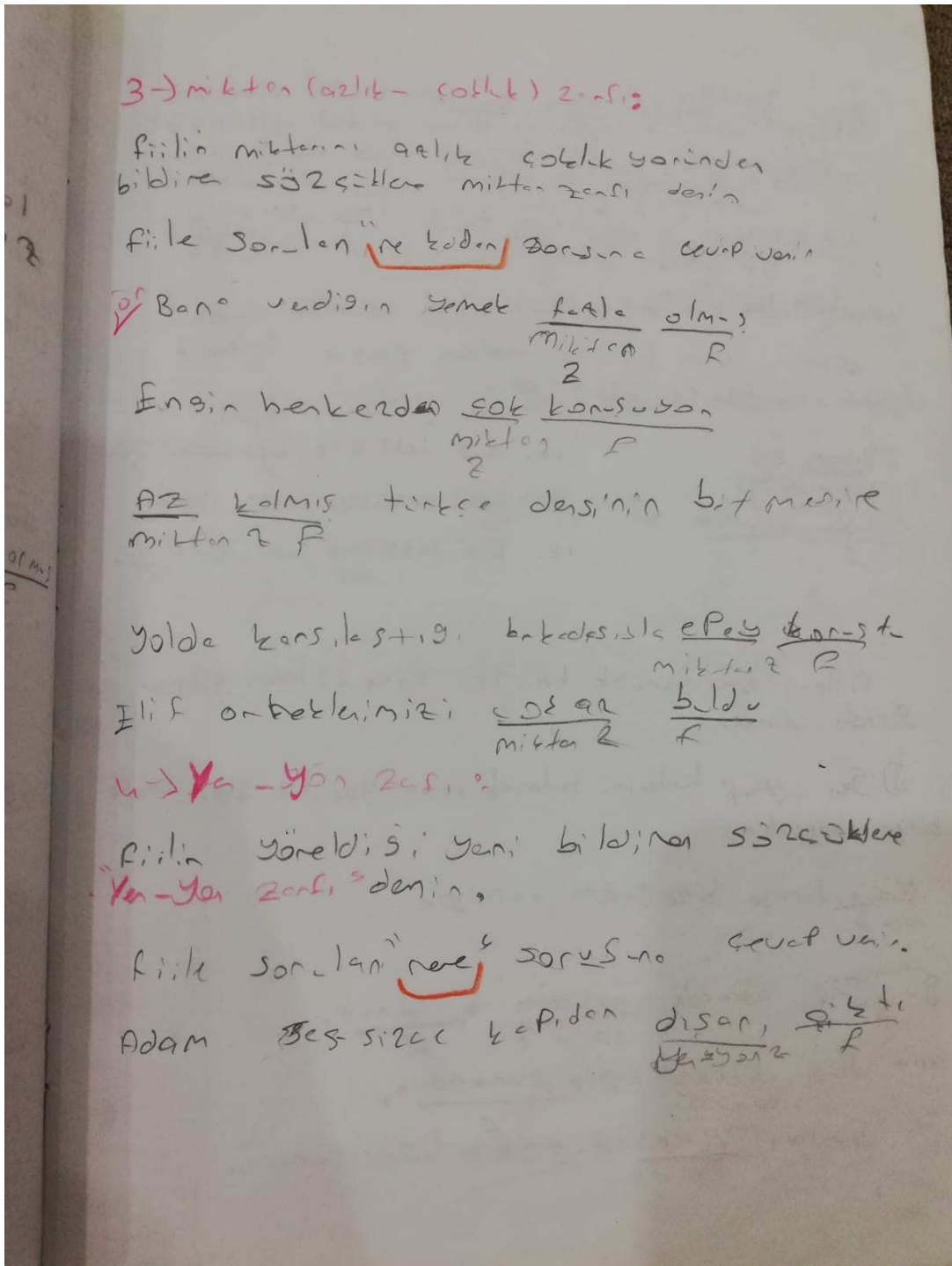

Foto 4

DERS :
KONU :

TARİH :
GÜN :

A) Haber Kipleri

Şimdiki Zaman

Agzından çıktığı anda yapılmakta olan fiiller bu zaman ile ifade edilir. 6 ayrı kişiye göre söyle çekimlerine ayrılar.

Kısaltmalar ⇒ 1. tekil kişi
Geliyorlar ⇒ 3. çoğul kişi

1. I tekil kişi ⇒ Oku - yor - um
2. II tekil kişi ⇒ Oku - yor - sun
3. III tekil kişi ⇒ Oku - yor - u

1. Çoğul kişi ⇒ Oku - yor - u2
2. Çoğul kişi ⇒ Oku - yor - sun2
3. Çoğul kişi ⇒ Oku - yor - lar
3. çoğul kişi

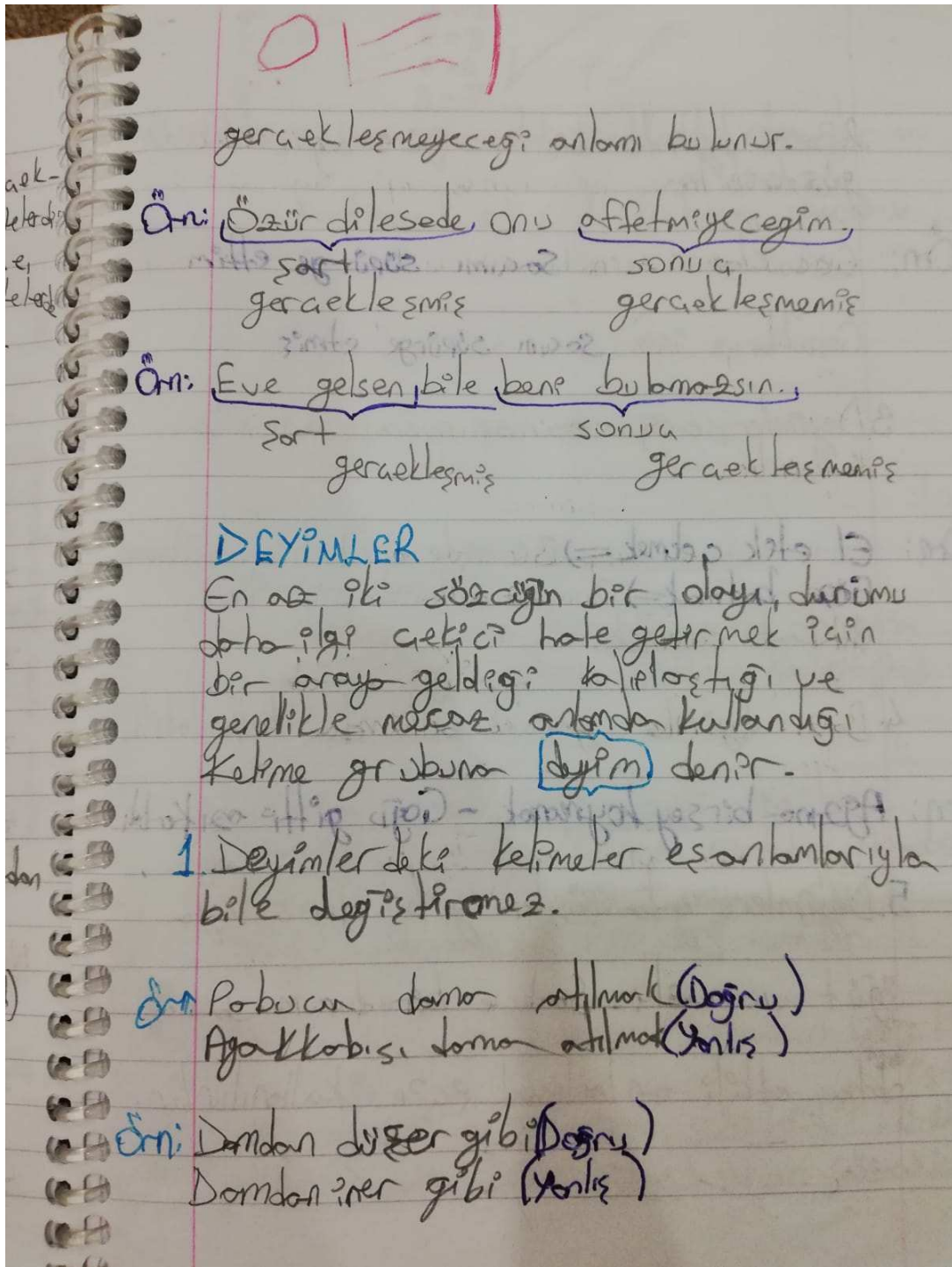
2) Gözlenen (Bilinen) Geçmiş Zaman (-di, -dı, -du, -dü, -tı, -ti, -tı, -tu)

fiil yaz - di - m ⇒ 1. tekil kişi di yaz - dı - k ⇒ 1. çoğul kişi di
yaz - dı - n ⇒ 2. tekil kişi di yaz - dı - nı2 ⇒ 2. çoğul kişi di
yaz - dı - → 3. tekil kişi di yok yaz - dı - lar ⇒ 3. çoğul kişi di

3) Duyulan (Öğrenilen) Geçmiş Zaman (-miş, -miş, -miş, -muş)

Gel - miş - im ⇒ 1. tekil kişi di
Gel - miş - sin ⇒ 2. tekil kişi di
Gel - miş - → ⇒ 3. tekil kişi di yok
Gel - miş - i2 ⇒ 1. çoğul kişi di
Gel - miş - sin2 ⇒ 2. çoğul kişi di
Gel - miş - ler ⇒ 3. çoğul kişi di

Foto 5

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Funda Sağ
 Doğum Yeri ve Tarihi : Mersin/1988
 Medeni Durumu : Evli
 e-posta : fundaboluk33@hotmail.com

Eğitim Bilgileri

İlkokul : Mut Gazi İÖÖ.
 Ortaokul : Mut Gazi İÖÖ.
 Lise : Mut Anadolu Lisesi
 Lisans : Selçuk Üniversitesi/ Türkçe Öğretmenliği
 Yüksek Lisans : Selçuk Üniversitesi/ Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı
 Doktora : -

İş Deneyimi

1. Apa İlköğretim Okulu (2009-2011)
2. Fatih Sultan Mehmet İlköğretim Okulu(2011-2012),
3. 23 Nisan Ortaokulu(2012-2013),
4. Mavikent Ramazan Abacı Ortaokulu (2013-2017),
5. Kumluca İmam Hatip Ortaokulu (2017-2018),
6. Bayram Çiftçi İmam Hatip Ortaokulu (2018-...)

İlgi Alanları

Sanat, Edebiyat, Tiyatro, Müzik

Ödülleri

-

Diğer Bilgiler

-

Yayınları
